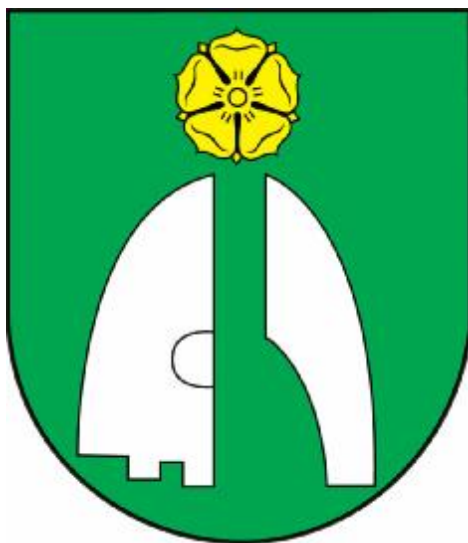

DLHÁ NAD VÁHOM

ZADANIE K ÚPN - OBCE

TEXTOVÁ ČASŤ

SPRACOVATEĽ : NEUTRA – architektonický ateliér – Ing. arch. Peter Mizia, Farská
č.1, 949 01 Nitra
HLAVNÝ RIEŠITEĽ : Ing.arch. Peter Mizia, Ing. arch.Janka Privalincová,
Ing.Lucia Maková
OBSTARÁVATEĽ : Obec Dlhá nad Váhom
OSOBA SPÔSOBILÁ NA OBSTARÁVANIE ÚPN OBCE: Ing.arch. Gertrúda Čuboňová

NITRA, 10/2009

O B S A H

1. Dôvody na obstaranie územného plánu
2. Určenie hlavných cieľov rozvoja územia vyjadrujúcich rozvojový program obstarávateľa, varianty riešenia územia
3. Vymedzenie riešeného územia
4. Požiadavky vyplývajúce z návrhu územného plánu VÚC Nitrianskeho kraja vrátane výstupov zo záväznej časti
5. Zhodnotenie významu obce v štruktúre osídlenia
6. Požiadavky na riešenie záujmového územia obce
7. Základné demografické údaje a prognózy
8. Osobitné požiadavky na urbanistickú kompozíciu obce .Objekty pamiatkového fondu.
9. Osobitné požiadavky na obnovu, prestavbu a asanáciu obce
10. Požiadavky na riešenie rozvoja dopravy a koncepcie technického vybavenia
11. Požiadavky na ochranu prírody a tvorbu krajiny, kultúrneho dedičstva, na ochranu prírodných zdrojov, ložísk nerastných surovín a všetkých ďalších chránených území a ich ochranných pásiem vrátane požiadaviek na zabezpečenie ekologickej stability územia
12. Požiadavky z hľadiska ochrany trás nadradených systémov dopravného a technického vybavenia územia
13. Požiadavky vyplývajúce najmä zo záujmov obrany štátu, požiarnej ochrany, ochrany pred povodňami, civilnej ochrany obyvateľstva
14. Požiadavky na riešenie priestorového usporiadania a funkčného využitia územia obce s prihliadnutím na historické, kultúrne, urbanistické a prírodné podmienky územia, vrátane požiadaviek na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu
15. Požiadavky na riešenie bývania, občianskeho vybavenia, sociálnej infraštruktúry a výroby
16. Požiadavky z hľadiska životného prostredia prípadne určenie požiadaviek na hodnotenie z hľadiska predpokladaných vplyvov na životné prostredie
17. Osobitné požiadavky z hľadiska ochrany poľnohospodárskeho pôdneho a lesného fondu
18. Požiadavky na riešenie vymedzených častí územia obce, ktoré je potrebné riešiť v podrobnosti územného plánu zóny
19. Požiadavky na určenie regulatívov priestorového usporiadania a funkčného využitia územia
20. Požiadavky na vymedzenie plôch pre verejnoprospešné stavby
21. Požiadavky na rozsah a úpravu dokumentácie územného plánu
22. Dokladová časť

Grafická časť

1a. Výkres rozvojových lokalít: M 1:20 000

1b. Výkres rozvojových lokalít: M 1:50 000

Základné údaje:

OBJEDNÁVATEĽ: Obec Dlhá nad Váhom

OBSTARÁVATEĽ: Obec Dlhá nad Váhom

OSOBA SPÔSOBILÁ NA OBSTARÁVANIE ÚPN OBCE: Ing.arch. Gertrúda Čuboňová

SPRACOVATEĽ: NEUTRA, architektonický ateliér – Ing.arch. Peter Mizia, Farská č. 1, 949 01 Nitra

1. Dôvody pre obstaranie územného plánu

Na vypracovanie územnoplánovacej dokumentácie sídla existuje niekoľko závažných dôvodov :

- a) posledný platný ÚPN obce je z roku 1994. Bol schválený Obecným zastupiteľstvom v Dlhej nad Váhom uznesením č.4/94 zo dňa 27.7. 1994.Záväzná časť bola vyhlásená VZN č. 2/94 dňa 27.7.1994 a bol spracovávaný ručne . Obec má záujem o vypracovanie územnoplánovacej dokumentácie v digitálnej forme ;
- b) je snaha zabezpečiť väčšiu účasť občanov na rozvoji a zveľaďovaní obce;
- c) zosúladiť záujmy obecné so záujmami celospoločenskými rešpektovaním územného plánu veľkého územného celku;
- d) rešpektovať vlastnícke vzťahy;
- e) umožniť rozvoj vitálnych funkcií sídelného útvaru, rozvoj obytnej funkcie,výroby , služieb podnikateľských aktivít,rekreácie a turizmu;
- f) upriamiť pozornosť na riešenie ekologických problémov obce a rešpektovať nové zmeny technického, civilizačného a sociálno-ekonomického charakteru.

Zadanie je spracované v zmysle zákona č. 50/1976 Zb.o územnoplánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov a vykonanými Prieskumami a rozbormi, ktoré sú prvou fázou nevyhnutnou pre spracovanie nového územného plánu (ÚPN) obce Dlhá nad Váhom.

Zadanie je vypracované na základe zmluvy o dielo č.j.3/2009, ktorá bola medzi objednávatelom a spracovateľom uzavretá dňa 14.1.2009 .Zmluva na poskytnutie služby na vypracovanie územnoplánovacej dokumentácie –ÚPN obce Dlhá nad Váhom bola uzavretá medzi zmluvnými stranami podľa § 10 zákona o verejnom obstarávaní po vyhodnotení súťaže na dodávateľa uvedenej územnoplánovacej dokumentácie.

2. Určenie hlavných cieľov rozvoja územia vyjadrujúcich rozvojový program obstarávateľa

Všeobecné zásady rozvoja obce a spádového územia :

- na základe vykonaných prieskumov a rozborov v zastavanom území a v katastrálnom území obce navrhnuť optimálny rozvoj obce na nasledujúcich 15 rokov;
 - zapracovať všetky zámery, štúdie a projekty, (rekonštrukcia miestnych komunikácií a chodníkov, kanalizácia a vodovodu,
 - vytvoriť územno-technické predpoklady pre rozvoj bytovej výstavby a spôsob využitia pozemkov, na ktorých sa nachádzali neobývané, ťažko poškodené domy;
 - navrhnuť umiestnenie chýbajúcej občianskej vybavenosti;
 - navrhnuť chýbajúcu technickú vybavenosť;
 - vytvoriť územno-technické predpoklady pre formovanie a plánovité budovanie sídelného centra v ťažiskovej polohe referenčného uzla;
 - v celom riešenom území navrhnuť opatrenia s cieľom posilniť ekologickú stabilitu územia;
 - vytváranie územno-technických podmienok pre rozvoj rekreačných a turistických služieb, drobného podnikania – nových pracovných príležitostí;
 - vytvoriť predpoklady pre rozvoj turistiky, prechodného ubytovania;
 - obec formovať ako reprezentatívne obytné centrum, podporovať a udržiavať všetky pamiatky, zvláštnosti a tradície;
 - v oblasti centra vytvoriť územnotechnické predpoklady pre lokalizáciu vybavenosti a služieb;
- Hlavným cieľom vypracovania Územného plánu obce Dlhá nad Váhom je zabezpečiť pre samosprávny orgán obce záväzný územnoplánovací dokument, ktorý bude pre návrhové obdobie 15 rokov, t. j. do roku 2025 nástrojom:

- pre koordinovanú realizáciu optimálnej rozvojovej urbanistickej koncepcie priestorového a funkčného usporiadania obce a jej katastrálneho územia,
- pre vecnú a časovú koordináciu urbanisticko-architektonických, krajinných a územno-technických rozvojových činností, opatrení a vzťahov ovplyvňujúcich životné prostredie, prírodné, kultúrno-historické a krajinné hodnoty územia, v súlade s celospoločenskými princípmi trvalo udržateľného rozvoja.
- ÚP obce bude riešený v súlade s ÚPN VÚC Nitrianskeho kraja.

Konkrétne sa jedná o nasledujúce funkčné plochy- rozvojové lokality:

Vonkajšie rozvojové lokality –Dlhá nad Váhom:

- 1) Vytvorenie územno-technických podmienok pre lokalizáciu IBV
Lokalita: **2, 3, 6, 7, 9;**
- 2) Vytvorenie územno- technických podmienok pre lokalizáciu IBV a podnikateľské aktivity, služby a drobné prevádzky
Lokalita: **4;**
- 3) Rezerva na rozšírenie cintorína v lokalite Panské
Lokalita: **11 ;**
- 4) Rozvojová lokalita pre vybudovanie zberného dvora druhotných surovín
Lokalita: **1;**
- 5) Vytvorenie územno-priestorovej rezervy pre lokalizáciu preložky cesty I/75
Lokalita: **13;**
- 6) Vybudovanie cyklistického chodníka na hrádzi Váhu
Lokalita: **12;**
- 7) Vytvorenie územno-technických podmienok pre lokalizáciu služieb a drobných prevádzok
Lokalita: **5a,5b,8;**
- 8) Vytvorenie územno- technických podmienok pre lokalizáciu extenzívnych komerčných funkcií
Lokalita: **10;**

Vnútorne rozvojové lokality : –Dlhá nad Váhom

- 6) Vytvorenie územno-technickej rezervy pre lokalizáciu KBV
Lokalita: **14,15,16;**

3. Vymedzenie riešeného územia

Riešeným územím je priestor ohraničený katastrálnou hranicou obce Dlhá nad Váhom. Obec je členená na jednotlivé územno–priestorové celky a tie na jednotlivé ulice, ktoré nemajú svoje pomenovanie. Celková výmera katastrálneho územia je 907 ha. Katastrálne územie obce sa nachádza v Nitrianskom kraji, na západnom okraji okresu Šaľa, na hranici s okresom Galanta. Obec susedí s katastrami obcí: na východe s k.ú. Šaľa, na juhozápade s k.ú. Kráľová nad Váhom, na severozápade s k.ú. Šoporňa, na severovýchode s k.ú. Močenok. Celková plocha katastrálneho územia je 907 ha.

4. Požiadavky vyplývajúce z územného plánu VÚC Nitrianskeho kraja vrátane výstupov zo záväznej časti.

1.V oblasti usporiadania územia, osídlenia a rozvoja sídelnej štruktúry:

1.12.7 podporovať rozvoj osi tretieho stupňa Galanta – Nové Zámky,

4. V oblasti poľnohospodárskej výroby a lesného hospodárstva

4.1 rešpektovať pri ďalšom rozvoji poľnohospodársky a lesný pôdny fond ako jeden z faktorov limitujúcich urbanistický rozvoj

4.3 zabezpečovať protieróznú ochranu poľnohospodárskeho pôdneho fondu prvkami vegetácie v rámci riešenia projektov pozemkových úprav a agrotechnickými opatreniami zameranými na optimalizáciu štruktúry pestovaných plodín, v nadväznosti na prvky územného systému ekologickej stability

4.4 podporovať alternatívne poľnohospodárstvo na chránených územiach, v pásmach hygienickej ochrany a na územiach začlenených do územného systému ekologickej stability

4.7 rozširovať výmeru lesného pôdneho fondu na plochách poľnohospodársky nevyužívaných lesných pôd a na pozemkoch porastenými lesnými drevinami, evidovanými v katastri nehnuteľnosti v druhu poľnohospodárska pôda (nie biele plochy)

4.8. zaradiť v rámci aktualizácie lesných hospodárskych plánov do kategórie ochranných lesov na základe zhodnotenia stanovištných podmienok a v súlade s platnou legislatívou v lesnom hospodárstve v relatívne suchšie typy dubového lesného vegetačného stupňa,

4.9. vytvárať územnotechnické predpoklady pre zachovanie stability lesných porastov lužných stanovišť, zabrániť neodborným zásahom do hydroekologických pomerov, pred každým plánovaným zásahom posúdiť jeho vplyv na hydrologické pomery, vzhľadom na protipovodňové opatrenia.

4.10 zabezpečovať v lesnom hospodárstve postupnú obnovu prirodzeného drevinového zloženia porastov, zabezpečovať obnovu porastov jemnejšími spôsobmi, zvyšovať podiel lesov osobitného určenia, zachovať pôvodné zvyšky klimaxových lesov v súvislosti s obnovami lesných hospodárskych plánov,

4.12 realizovať ozdravné opatrenia v najviac poškodených lesných spoločenstvách

5. V oblasti usporiadania územia z hľadiska ekologických aspektov, ochrany prírody a ochrany pôdneho fondu

5.1 zabezpečiť v miestach s intenzívnou veternou a vodnou eróziou protieróznú ochranu pôdy uplatnením prvkov územného systému ekologickej stability, a to najmä biokoridorov, prevažne v oblastiach Podunajskej pahorkatiny,

5.2 odstrániť pôsobenie stresových faktorov (skládky odpadov, konfliktné uzly a pod.) v územiach systému ekologickej stability (problematiku riešiť na úrovni konkrétnych projektov ako územných systémov ekologickej stability,

5.3 revitalizovať skanalizované toky, kompletizovať sprievodnú vegetáciu výsadbou pásu domácich druhov drevín a krovín pozdĺž tokov, zvýšením podielu trávnatých porastov na plochách mikrodepresíí, čím vzniknú podmienky pre realizáciu navrhovaných biokoridorov pozdĺž tokov, opatrenia treba realizovať v súlade s projektmi pozemkových úprav území,

5.4 prinavrátiť vhodnými technickými, biologickými, ekologickými, ekonomickými a právnymi opatreniami pôvodný charakter v krajine v územiach dotknutých výraznou výstavbou (najmä pri vodných nádržiach) a ťažbou nerastných surovín (hliniská, štrkoviská, lomy) a území zasiahnutými nepriaznivými vplyvmi z priemyselnej výroby,

5.5 zabezpečiť nástrojmi územného plánovania ekologicky optimálne využívanie územia, rešpektovanie, prípadne obnovu funkčného územného systému ekologickej stability, biologickej integrity krajiny a biodiverzity na úrovni národnej, regionálnej aj lokálnej.

- 5.7 realizovať výsadbu lesa v nivách riek, na plochách náchylných na eróziu a pri prameniskách, podporovať zvýšenie podielu nelesnej stromovej a krovinnej vegetácie
- 5.8. podporovať zakladanie trvalých trávnatých porastov, ochranu mokradí a zachovanie prírodných depresíí, spomalenie odtoku vody v upravených korytách a zachovanie starých ramien a meandrov v okolí Dunaja, Váhu, Hrona a Ipľa.
- uprednostňovať pri obnove vegetačných porastov prirodzenú obnovu (hlavne pozdĺž tokov, kanálov a ciest a v oblasti svahov Podunajskej pahorkatiny), dodržiavať prirodzené druhové zloženie drevín pre dané typy (postupná náhrada nepôvodných drevín pôvodnými), na maximálnu možnú mieru obmedziť ťažbu veľkoplošnými holorubmi,
- 5.10 citlivo zvažovať rekultivácie vo vinohradníckych oblastiach v zmysle zachovania prirodzených biokoridorov a pri veľkoplošných vinohradoch s eróziou zvyšovať podiel ekostabilizačných prvkov,
- 5.12. zabezpečiť, aby podmáčané územia s ornou pôdou v oblasti Podunajskej roviny a pahorkatiny boli upravené na trvale trávne porasty resp. zarastené vlhkomilnou vegetáciou,
- 5.13 zabezpečiť sanáciu a rekultiváciu opustených ťažobní a lomov s cieľom ich začlenenia do prírodnej krajiny,
- 5.14 rešpektovať všetky kategórie chránených území a ich ochranné pásma v zmysle platnej legislatívy o ochrane prírody a krajiny,
- 5.15 zohľadňovať pri umiestnení činnosti na území kraja ich predpokladané vplyvy na životné prostredie (proces posudzovania EIA) a realizáciou vhodných opatrení dosiahnuť odstránenie, obmedzenie alebo zmiernenie prípadných negatívnych vplyvov.

7. V oblasti rozvoja nadradenej dopravnej infraštruktúry

- 7.19 cesta I/75 Galanta – Šaľa – Nové Zámky: rezervovať koridor pre vybudovanie obchvatu Šale medzi Kráľovou nad Váhom a Šaľou s východným obchvatom Šaľa – Veča s odstránením technických nedostatkov a homogenizovaním cesty na kategóriu C11,5/80. Pre dlhodobý výhľad rezervovať koridor obchvatu Šale preložkou cesty I/75 vedenou severne od obcí Kráľová nad Váhom a Dlhá nad Váhom s pripojením na obchvat miestnej časti Veča s následným napojením na obchvat Trnovca nad Váhom.

8. V oblasti rozvoja nadradenej technickej infraštruktúry

8.1 vodné hospodárstvo

8.1.5 na úseku verejných kanalizácií v súlade s Plánom rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Slovenskej republiky a Koncepciou vodohospodárskej politiky Slovenskej republiky do roku 2015:

f) dokončiť stavbu Odkanalizovanie regiónu Šaľa v rámci, ktorého sa realizuje rekonštrukcia a intenzifikácia ČOV Šaľa a ČOV Šaľa-Veča, vybuduje sa kanalizácia v obciach Močenok a Horná Kráľová a súčasťou aglomerácie sú tiež sídla Žihárec, Tešedíkovo, Kráľová nad Váhom, Dlhá nad Váhom, Horná Kráľová, Diakovce a Trnovec nad Váhom,

9. V oblasti nadradenej infraštruktúry odpadového hospodárstva

9.1 riešiť zneškodňovanie odpadov na území Nitrianskeho kraja v súlade so schválenými aktualizovanými Programami odpadového hospodárstva Slovenskej republiky a Nitrianskeho kraja,

9.2 dosiahnuť materiálové zhodnotenie pre 50 % odpadov vo vzťahu k množstvu odpadov vzniknutých v Slovenskej republike v roku 2010,

9.3 zvýšiť energetické zhodnocovanie odpadov na úroveň 10 % vo vzťahu k celkom vzniknutým odpadom v Slovenskej republike v roku 2010,

9.4 znížiť množstvo skládkovaného odpadu na 24 % pre celkom vzniknutý odpad v roku 2010,

9.5 v roku 2010 spaľovať odpad výlučne s energetickým zhodnocovaním,

- 9.6 riešiť s výhľadom do budúcnosti zneškodňovanie odpadov v kraji na skládkach vyhovujúcich technickým podmienkam s orientáciou na existujúce a plánované veľkokapacitné regionálne skládky odpadov,
- 9.7 znížiť skládkovanie komunálneho odpadu o 48 870 t a vytvoriť podmienky na zhodnotenie 67 414 t komunálneho odpadu, najlepšie zvýšením separovaného zberu odpadov na obmedzenie množstva zmesového komunálneho odpadu,
- 9.8 rozšíriť separovaný zber úžitkových zložiek z komunálneho odpadu do ďalších obcí kraja, vrátane separácie problémových látok,
- 9.9 do roku 2010 dosiahnuť 50 % podiel materiálového zhodnotenia komunálnych biologicky rozložiteľných odpadov a znížiť množstvo biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov zneškodňovaných na skládkach o 6 % oproti roku 2005,
- 9.10 zabezpečiť lepšie využitie biologických odpadov vybudovaním ďalších kompostovacích zariadení,
- 9.11 vybudovať zberné strediská pre nebezpečné odpady a problémové látky vrátane ich kontajnerizácie a zabezpečiť ich vyhovujúce zneškodňovanie,
- 9.13 zabezpečiť postupnú sanáciu resp. rekultiváciu uzatvorených skládok odpadov a starých environmentálnych záťaží,
- 9.14 sanovať prednostne skládky lokalizované v územiach prvkov regionálneho územného systému ekologickej stability a v územiach, kde bezprostredne ohrozujú životné prostredie a podzemné vody,
- 9.15 zabezpečiť lokality pre výstavbu zariadení na zneškodňovanie, zhodnotenie, dotriedňovanie a kompostovanie odpadov,

5. Zhodnotenie významu obce v štruktúre osídlenia

Obec z hľadiska vzťahov k vyššej územnej jednotke patrí do spádového územia sídla obvodného významu - Šaľa. Súčasne katastrálne územie obce disponuje pomerne vysokým potenciálom pre poľnohospodársku veľkovýrobu. Obec disponuje vysokým no zatiaľ nevyužitým rekreačným potenciálom. Významnú úlohu zohrá obec hlavne v oblasti poskytovaní obytných možností a stavebných pozemkov a tiež atraktívneho bývania v tesnom susedstve s mestom Šaľa.

6. Požiadavky na riešenie záujmového územia obce

Hlavné ciele územného plánu

- na základe vykonaných prieskumov a rozborov v zastavanom území a v katastrálnom území obce navrhnuť optimálny rozvoj obce na nasledujúcich 15 rokov;
- zapracovať všetky zábery, štúdie a projekty do územného plánu predovšetkým projekt pozemkových úprav, požiadavky Územného plánu VÚC NSK;
- vytvoriť územno-technické predpoklady pre rozvoj bytovej výstavby a spôsob využitia pozemkov, na ktorých sa nachádzali neobývané, ťažko poškodené domy;
- navrhnuť umiestnenie chýbajúcej občianskej vybavenosti;
- navrhnuť chýbajúcu technickú a dopravnú vybavenosť-zapracovať projektovaný obchvat –preložku cesty I/75;
- vytvoriť územno-technické predpoklady pre formovanie a plánované budovanie sídelného centra v ťažiskovej polohe hlavného referenčného uzla - návsi;
- v rámci celého riešeného územia navrhnuť v opodstatnených lokalitách výsadbu stromovej a krovinej vegetácie s cieľom posilniť a územne chrániť všetky významné prvky systému ekologickej stability územia ;

- vytváranie územno-technických podmienok pre rozvoj výroby a drobného podnikania – pracovných príležitostí v rámci výrobo-podnikateľskej zóny a v revitalizovaných a v novonavrhovaných rekreačných areáloch a zónach ;

Vymedzenie problémových okruhov

Územný plán je jediný komplexne vypracovávaný dokument, ktorý charakterizuje sídelný útvar, jeho históriu, súčasnosť a hlavne budúcnosť. Postihuje všetky sféry života, výrobu, bývanie, rekreáciu, dopravu, technickú infraštruktúru, životné prostredie, voľný čas obyvateľov.

Každý sídelný útvar má svoje špecifické problémy, ktoré sú predmetom riešenia. V prípade obce Dlhá nad Váhom sú to predovšetkým tieto problémové okruhy :

- rozvoj IBV;
- regulačne vhodne usmerňovať výrobnú-podnikateľskú, priemyselnú a agroturistickú aktivitu;
- urbanisticky proporčne a regulačne riešiť centrum obce -náves,
- vhodné riešenie prepravných vzťahov-odpovedať na pripravované zmeny v nadradenej komunikačno-dopravnej sústave,
- riešenie problémov životného prostredia,

Predmet a cieľ riešenia

Predmetom riešenia je najmä rozvoj sídla v nasledovných polohách :

rozvoj a skvalitnenie urbanistickej štruktúry obce,
rozvoj štruktúry obyvateľstva a bytového fondu,
rozvoj hospodársko-ekonomickej základne,
princípy ochrany a tvorby životného prostredia,
riešenie dopravných systémov,
riešenie zdrojov a rozvodov technickej infraštruktúry,
návrh sústavy intervencií na území sídla.

Cieľom „Návrhu riešenia“ je vypracovanie dokumentu tak, aby premietol do územia princípy a zásady rozvoja, ktoré boli formulované najmä verbálne v tomto zadaní, vytvoriť podklad pre širokospektrálne negociácie vo viacerých vzťahových úrovniach, v rámci ktorých sa prejednávajú, dotvoria a uzavrujú určité otvorené detailné časti koncepcie, po prerokovaní a schválení (s eventuálnymi pripomienkami) v príslušných orgánoch obce, tvoril „Návrh riešenia“ záväzný rámec pre spracovanie Plánu funkčného využitia územia.

Cieľom celého procesu prípravy a schvaľovania koncepcie rozvoja obce je príprava takého územno-plánovacieho dokumentu obce, ktorý by zohľadňoval a integroval nasledovné vstupné požiadavky a podmienky :

- odborne erudovaný pohľad na možnosti celkového rozvoja obce zo strany spracovateľa, vyplývajúci z predchádzajúcej analýzy a prieskumov a rozborov,
- integrujúci pohľad miestnej a odbornej verejnosti na možnosti rozvoja,
- zapracovanie názorov a postojov samosprávnych orgánov, orgánov a inštitúcií štátnej správy,
- zohľadnenie názorov a postojov občianskej verejnosti prostredníctvom spolkov, klubov, organizácií a faktických pripomienok a námetov individuálnych občanov.

Hospodársky a sociálny rozvoj sídla alebo regiónu nie je možný bez komplexne vypracovaného dokumentu, ktorý charakterizuje všetky zložky prostredia a sféry života v tejto obci; jediný známy dokument, ktorý sa týmito zaoberá, je územný plán obce.

a) Riešenie širších vzťahov – hlavné ciele rozvoja :

- návrh cykloturistických trás a ich napojenie na regionálne a nadregionálne cyklotrasy,

- rekreačné zóny formovať s prihliadnutím na ekologickú únosnosť územia,
- vytvárať vhodné územno-technické predpoklady pre rozvoj športu a rekreácie,
- dosiahnuť vzájomnú integráciu s okolitými obcami v rozvoji energetiky, vodného hospodárstva a dopravy;

b) Rozvoj sociálnej infraštruktúry :

- je potrebné podporovať rozvoj sociálnej infraštruktúry v oblasti centra;
- zameriavať sa hlavne na služby obyvateľstvu ale podporovať aj predaj typicky miestnych komodít (reštaurácie, suveníry, potraviny – predaj miestnych špecialít,
- podporovať rekonštrukčný proces pamiatkovo-hodnotných objektov a historických významných lokalít;

c) Rekreácia :

z hľadiska oddychu rekreácie a turizmu ide o realizáciu nasledovných intervenčných krokov;

- dobudovať športový štadión, telocvičňu a rekreačnú zónu obce.
- vytvoriť miestny informačný systém – informačný uzol;
- propagácia cykloturistiky – turistické trasy;
- dobudovanie cyklotrás + značenie;
- rozvíjať agroturistiku,
- podporovať rozvoj prechodného ubytovania –penzióny,

d) Výroba :

- podporovať rozvoj malého a stredného podnikania;
- vytvárať a podporovať pracovné príležitosti ako základný prvok stability sídla, predovšetkým v oblasti služieb, poľnohospodárstva a spracujúceho priemyslu;
- transformácia bývalého areálu RD na moderné a prosperujúce firmy; areál revitalizovať s využitím súčasnej infraštruktúry;

e) Doprava a prepravné vzťahy :

V ďalšom stupni ÚPD rezervovať koridor pre novú výhladovú trasu - projektovaný obchvat – preložku cesty I/75;

V ďalšom stupni ÚPD odstrániť nasledovné dopravné závady:

Bodové závady

nedostatok parkovacích miest v centre obci

Líniové závady

Všetky sú podrobne vyznačené v graf.časti .Sú to závady na pozdĺžnom a priečnom profile miestnych komunikácií.

f) Ekológia a životné prostredie :

- dobudovať vodovod a kanalizáciu v rozvojových lokalitách;
- v súlade s MÚSES realizovať navrhované opatrenia v presne zadefinovaných polohách;
- rešpektovanie integrovaného systému ekologickej stability v rozsahu celého riešeného územia ;

7. Základné demografické údaje a prognózy

Demografické údaje patria k základným zdrojom informácií v podmienkach a predpokladoch ďalšieho rozvoja územia. Pomáhajú pri spracovávaní územno-plánovacej dokumentácie už v jej prípravných fázach. Ich poznanie pomáha pri spracovaní urbanistickej koncepcie územia.

Hlavné stav obyvateľstva a jeho vývoj sú základnými údajmi pre optimálne dimenzovanie veľkosti jednotlivých funkčných zložiek sídla.

Kapitola je spracovaná na základe podkladov Krajskej správy Štatistického úradu Slovenskej republiky v Nitre a Vlastivedného slovníka obcí na Slovensku.

Vývoj počtu obyvateľov obce

Počet obyvateľov obce Dlhá nad Váhom má stúpajúco – klesajúci trend. V sledovanom období rokov 1996 – 2005 však možno zaznamenať mierny nárast počtu obyvateľov v priemerne o 16 obyvateľov. Významnejší nárast počtu obyvateľov nastal v roku 2002, kedy v porovnaní s rokom 1996 (881 obyvateľov) bolo v obci evidovaných 928 obyvateľov. Negatívne možno hodnotiť prirodzený prírastok obce, nakoľko od roku 1997 vykazuje tento ukazovateľ zápornú hodnotu. To znamená, že mortalita prevyšuje natalitu, čo má za následok vymieranie pôvodného obyvateľstva. Prevahu má zvyšovanie obyvateľstva prisťahovaním.

Vývoj počtu obyvateľov obce

Rok	Pohlavie	Počet obyvateľov k 31.12	predproduktívne	produktívne	poproduktívne
			absolútne	absolútne	absolútne
1996	Muži	421	75	252	94
	Ženy	460	71	240	149
	Spolu	881	146	492	243
1997	Muži	417	68	264	85
	Ženy	467	69	250	148
	Spolu	884	137	514	233
1998	Muži	432	71	273	88
	Ženy	466	65	261	140
	Spolu	898	136	534	228
1999	Muži	435	66	280	89
	Ženy	464	59	265	140
	Spolu	899	125	545	229
2000	Muži	429	64	278	87
	Ženy	458	53	269	136
	Spolu	887	117	547	223
2001	Muži	437	67	283	87
	Ženy	464	58	263	143
	Spolu	901	125	546	230
2002	Muži	448	68	295	85
	Ženy	480	62	275	143
	Spolu	928	130	570	228
2003	Muži	445	61	303	81
	Ženy	473	57	273	143
	Spolu	918	118	576	224
2004	Muži	440	57	301	82
	Ženy	466	54	267	145
	Spolu	906	111	568	227
2005	Muži	435	56	301	78
	Ženy	462	45	268	149
	Spolu	897	101	569	227

Zdroj: Obecný úrad

Veková štruktúra obyvateľstva

Na základe sčítania obyvateľov, domov a bytov uskutočnené Štatistickým úradom SR v roku 2001 obec Dlhá nad Váhom evidovala 901 obyvateľov, z toho 437 mužov a 464 žien. Priemerný vek obyvateľov obce sa udáva na 40,82 roka. Vekové zloženie obyvateľstva obce je pomerne nepriaznivé, najviac obyvateľov je v produktívnom veku, malý podiel obyvateľov v predproduktívnom veku.

Religiózna štruktúra

V obci Dlhá nad Váhom je v najväčšej miere zastúpené rímskokatolícke vyznanie (90,1). Ostatné cirkvi sú vyznávané v menšom počte, reformovaná cirkev 12 obyvateľov (1,3), bez udania vierovyznania je 60 obyvateľov (6,7%).

Náboženské vierovyznanie obyvateľov obce

Náboženské vierovyznanie	muži	ženy	spolu	%
Rímskokatolícka cirkev	386	429	812	90,1
Gréckokatolícka cirkev	1	0	1	0,1
Pravoslávna cirkev	0	1	1	0,1
Evanjelická augsburského vyznania	2	0	2	0,2
Reformovaná kresťanská cirkev	8	4	12	1,3
Evanjelická cirkev metodistická	0	5	5	0,6
Bez vyznania	35	25	60	6,7
Nezistené	3	2	5	0,6
Spolu	435	466	901	100,0

Zdroj: SODB 2001

Rodinná štruktúra

V obci Dlhá nad Váhom je zaznamenaných 117 rodín s deťmi, z toho 102 úplných, 15 neúplných rodín. Úplné rodiny sú rozdelené na rodiny so ženami ekonomicky aktívnymi (86 rodín) a ostatné ženy (16).

Bytový a domový fond obce

Obec Dlhá nad Váhom má vidiecky charakter a plní obytnú funkciu s prevahou zástavby rodinných domov. Rodinné domy tvoria 99,6 % celkového domového a bytového fondu obce. Z toho trvale obývané rodinné domy tvoria takmer 85 % celkového počtu domov, ostatné sú domy neobývané (takmer 15%) a domy určené na rekreáciu 0,6 %. Prevažná väčšina rodinných domov bola postavená v rokoch 1946-1970. Z celkového počtu rodinných domov patrí väčšina do I. kategórie. Priemerný vek rodinných domov bol stanovený na 33 rokov. Najčastejšie sú zastúpené 4-izbové domy, najmenej zastúpené sú 2-izbové rodinné domy. Rodinné domy sú s 1-2 nadzemnými podlažiami, v osobnom vlastníctve, tehlové. Priemerný počet m² obytnej plochy na 1 byt je 78 m², na jednu osobu pripadá 24,3 m².

Trvale obývané domy podľa roku výstavby

Obdobie výstavby domov a bytov	Rodinné domy	Bytové domy	Ostatné budovy	Domový fond spolu
Do roku 1945	30	0	1	31
1946-1970	119	0	0	119
1971-1980	49	0	0	49
1891-1990	51-0	0	0	51
1991-2001	29	0	0	29

Spolu	278	0	1	279
-------	-----	---	---	-----

Zdroj: SODB 2001

Obývanosť trvale obývaných bytov

Počet osôb v byte	Trvale obývané byty podľa veľkosti					
	1 izba	2 izby	3 izby	4 izby	5 + izieb	spolu
1	0	18	17	9	2	46
2	0	12	27	20	11	70
3	0	3	16	14	10	43
4	0	3	9	18	32	62
5	0	1	8	13	10	32
6	0	0	1	6	10	17
7+	0	1	1	4	3	9
Spolu	0	38	79	84	78	279

Zdroj: SODB 2001

Pozitívny vývoj migračného salda v konečnom dôsledku ovplyvňuje aj hodnoty celkového prírastku obyvateľov v obci. Tento ukazovateľ dosahuje v poslednej dekáde tiež len kladné hodnoty preto je potrebné aby na túto skutočnosť prihliadal aj ÚPN obce .

Hospodárska základňa

Základné rozvojové ciele v demografickom a socioekonomickom vývoji ako východiská pre územný rozvoj obce

Základným cieľom v celkovom vývoji obyvateľstva obce je vytváranie podmienok pre priaznivý demografický vývoj a ďalší postupný nárast a kvalitu štruktúry zástavby obce

V celkovom vývoji počtu obyvateľov obce uvažovať s nárastom tak, aby sídelná veľkosť obce bola v horizonte návrhového roku ÚPN 2025 vo veľkostnej kategórii, ktorá umožní riešiť komplex kvalitnej občianskej vybavenosti tak, aby bol v obci zabezpečený komfortný život vidieckeho sídla bez dennej potreby dochádzania za vybavenosťou do miest.

K rozvojovému roku 2025 je navrhovaný **nárast počtu o cca 300 obyvateľov** t.j. zo súčasných

Nárast obyvateľstva obce je možné dosiahnuť ťažiskovo zo zdrojov z dosťahovania obyvateľov do obce, a to v rámci vnútroregionálnej migrácie predovšetkým z mestských centier/ Šaľa/ za zdrojom práce, resp. kvalitným vidieckym bývaním.

Vývoj počtu obyvateľov je ovplyvnený reprodukciou obyvateľstva i možnosťami a rozsahom novej bytovej výstavby. Spätné možnosti bytovej výstavby pozitívne ovplyvnia migráciu obyvateľstva. Tým, že v mestách dochádza k stagnácii bytovej výstavby, dochádza v obciach postupným zabezpečovaním vhodných plôch k stabilizácii vidieckeho obyvateľstva.

Nakoľko pri trvalej migrácii prevládajú mladšie vekové kategórie obyvateľstva, (do 40 rokov), dosídľovanie môže mať priaznivý vplyv na demografický vývoj a vekové zloženie obyvateľstva obce v budúcnosti.

Vytváranie podmienok pre rozvoj hospodárskych aktivít obce a pre tvorbu nových pracovných príležitostí a rozvoj zamestnanosti na území obce je jedným zo základných cieľom rozvoja.

V súvislosti s úvahami o dosídľovaní obyvateľov do obce z mestských centier, resp. iných regiónov Slovenska je potrebné zohľadniť skutočnosť sociálnej a ekonomickej štrukturalizácie obyvateľstva, diferenciáciu ekonomických či záujmových vzťahov.

Pri rozvoji a profilovaní hospodárskych činností vytvárať územné podmienky pre rozvoj podnikateľských aktivít výrobného charakteru na báze remeselnej výroby pri využití miestnych špecifických územno-technických daností.

Vývoj zamestnanosti v zariadeniach verejných služieb bude v obci podmienený predovšetkým demografickým rastom a štruktúrou obyvateľstva.

Pri lokalizácii aktivít výrobného charakteru je potrebné ťažiskovo využívať jestvujúce areály formou intenzifikácie ich územia a efektívnym využitím jestvujúceho objektového fondu.

Základné rozvojové ciele

Stanovené rozvojové plochy bývania podľa pôvodného ÚPN –Z obce už nie sú aktuálne.

Pri rozvoji obce podľa aktualizovanej dokumentácií pôjde predovšetkým o vytvorenie územných podmienok bytovej výstavby:

- k návrhovému roku 2025 riešiť výhľadový počet min. 150 nových bytov v rodinnej zástavbe vidieckeho sídla,
- pre potreby, ktoré treba očakávať v súvislosti s tvorbou nových domácností a mladých rodín, ktoré budú mať ambície na vlastný byt,
- pre požiadavky bývajúcich občanov na zmenu kvalitatívneho resp. veľkostného štandardu bytov, ktoré môžu byť riešené tak prestavbou jestvujúceho objektového fondu, ako aj formou novej výstavby,
- ako ponuku pre výstavbu rodinných domov pre obyvateľov zo širšieho územia regiónu, ktorí majú (resp. budú mať ponuku) v obci nové pracovné podmienky, resp. majú ambície bývať vo vidieckom prostredí.
- Dlhodobá je požiadovka /resp.trend/ obyvateľov z blízkeho okresného mesta na kúpu stavebných pozemkov v k.ú.obce Dlhá nad Váhom

Úlohou ÚPN obce bude regulačne usmerniť výstavbu nových objektov, rekonštrukcie a prestavby jestvujúcich tak, aby sa zlepšil architektonicko-urbanistický obraz obce a zvýšila sa aj kvalita výstavby a jej výtvarno-kompozičný charakter a úroveň trvalého a rekreačného bývania. Presná lokalizácia rozvojových plôch bývania je obsahom grafickej prílohy a podrobnejší popis v kapitole č.2 .

8. Osobitné požiadavky na urbanistickú kompozíciu obce

V návrhovej časti územného plánu rešpektovať kompozičnú výstavbu sídla, hlavne polohu kompozičných osí a referenčného uzla. V závislosti na globálnej urbanistickej kompozícii organizovať umiestnenie vyšších funkcií. Uplatniť princíp revitalizácie tradičných urbanisticko-architektonických vzťahov v súlade s potrebami obce. Novú výstavbu odporúčame limitovať jednoposchodovými stavbami s využitím podkrovia a v kompozične opodstatnených polohách výnimočne povoliť stavbu o jedno podlažie vyššie s tradičným typom striech, tvaroslovných prvkov a materiálov v záujme eliminovania množstva cudzorodých prvkov . Snažiť sa o návrat tradičných hmotovo- priestorových vzťahov, ktoré zvýraznia špecifický charakter obce. Pri rozvoji obce rešpektovať nasledovné pamiatkovo hodnotné objekty:

Dominantou obce je kostol. Sídlna štruktúra je pomerne kompaktná a vytvára organický celok.V návrhu chrániť historickú parcelačnú štruktúru obce .

Funkčné členenie

V obci sú zložky základnej občianskej vybavenosti. V tesnej blízkosti stredu obce je zastúpenie občianskej vybavenosti komerčnej aj nekomerčnej. Prevláda obytná funkcia.

V súčasnosti sa v obci nachádzajú všetky bonitné triedy objektov, od objektov nových až po objekty odporúčené na asanáciu.

V návrhu je potrebné zachovať harmonický organický charakter sídla a potvrdiť jednoznačnú polohu centra a regulačne formovať jeho ďalší vývoj.

V ďalšom stupni ÚPD je potrebné riešiť funkčné a kompozičné závady, riešiť humanizáciu plôch bytových domov a odstrániť prípadne zmierniť kolízne strety funkčných plôch. Je treba stanoviť hlavné, doplnkové a neprípustné funkcie v území. Pri zástavbe prelúk rešpektovať výškové zónovanie, hmotovú skladbu a použité materiály jestvujúcej zástavby.

Je treba riešiť rozvojové disponibilné plochy v intraviláne i mimo zastavaného územia a určiť plochy pre podrobné rozpracovanie priestorových a funkčných regulatívov do úrovne zóny. Je potrebné určiť a chrániť dominantné výhľady obce a panorámu.

Rešpektovať a zachovať funkciu zelene v uličnom profile, pri stavbách občianskej vybavenosti, pozdĺž tokov a poľných ciest.

9. Osobitné požiadavky na obnovu, prestavbu a asanáciu obce

V obci tvorí prevažnú časť sídelnej štruktúry výstavba rodinných domov. Rodinné domy sú jedno až dvojpodlažné, niektoré sú aj trojpodlažné (obytné podkrovie). Zdravotný stav objektov je pestrý, zastúpené sú všetky bonitné skupiny.

Úlohou ÚPN obce bude regulačne usmerniť výstavbu nových objektov, rekonštrukcie a prestavby jestvujúcich tak, aby sa zlepšil architektonicko-urbanistický obraz obce a zvýšila sa aj kvalita výstavby a jej výtvarno-kompozičný charakter a úroveň bývania.

Organizáciu a regulovanie štruktúrálnej prestavby centra zabezpečovať v súlade s AUŠ – Centrum, v rámci ÚPN-obce definovať funkčno-priestorové riešenie celkovej koncepcie rozvoja sídla k návrhovému obdobiu, ako aj návod priestorového riešenia v ponávrhovom období, dlhodobý zámer územného rozvoja,

(K, S, D) nové ulice formovať v zmysle optimálnej šírky bez dopravných závad, t.j. musia byť prejazdne a spĺňať všetky kritériá,

rozvoj inžinierskych sietí,

odstavné plochy,

účinná prepravná šírka,

v rámci uličných priestorov riešiť aj koridor pre peší pohyb,

Pre zabezpečenie optimálneho rozvoja jednotlivých častí sídla vytvoriť regulačné podklady (napr. vo forme spracovania urbanisticko-architektonických štúdií, zastavovacích štúdií a pod.) a vytvárať predpoklady pre realizačné zámery.

- formovať sídlo ako kompaktný celok v rámci zastavaného územia s prirodzenou gradáciou k centru.

z hľadiska územno-technického riešiť a organizovať systém nových RD tak, aby bolo možné uspokojiť jednak žiadateľov z titulu prirodzeného prírastku, jednak žiadateľov z okolia;

dôležité je vytvoriť územnú rezervu pre IBV z titulu nepredvídateľných demografických tendencií (migrácia za prac. Príležitostami).

-periodickú demografickú regresiu je možné zvrátiť len vytváraním stabilných pracovných príležitostí vo sfére rekreačných služieb a poľnohospodárstva;

-snaha zvyšovať dynamiku vývoja počtu populácie musí byť opretá jednoznačne o pracovné príležitosti.

- je potrebné iniciovať formovanie centra ako hlavného referenčného uzla sídelného útvaru, predovšetkým však na disponibilných parcelách.

Požiadavky na riešenie:

- vyhodnotiť a navrhnuť na prestavbu len tie územia, ktoré svojou súčasnou kvalitou a stavom nevyhovujú terajším požiadavkám na kvalitu života, nie sú predmetom ochrany, nie je možné ich dotvoriť ani vhodne reštrukturalizovať, prípadne sú limitom pre realizáciu zámeru verejného záujmu

- riešiť a regulačne definovať formovanie referenčného uzla

- riešiť prestavbu a dobudovanie peších a cestných komunikácií

- riešiť organické začlenenie nových navrhovaných zón do hmotovo-priestorovej štruktúry zástavby obce

- asanovať iba schátralé a neobývané stavby, resp. tie ,ktoré sa určia na reprofiláciu.

10.Požiadavky na riešenie rozvoja dopravy a koncepcie technického vybavenia

Širšie dopravné vzťahy

Obec sa nachádza v okrese Šaľa, 2km severozápadne od okresného mesta . Širšie dopravné vzťahy sú podmienené dopravnými väzbami na okolitú sídelnú štruktúru, najmä na okresné mesto . Základným druhom dopravy je cestná doprava. Okrem cestnej dopravy sa v obci iná doprava nenachádza.

Vlastná dopravná poloha riešeného územia je charakterizovaná dopravnou trasou cesty II/573

, ktorá prechádza obcou a má pre dopravnú obsluhu obce základný význam.

Cestná doprava

Katastrálnym územím obce Dlhá nad Váhom prechádza cesta druhej triedy II/573 Šaľa – Šoporňa a preložka cesty I/75, ktorá je súčasťou pripravovanej stavby: „Cesta I/75 Šaľa, obchvat“.

Miestne komunikácie

Trasa cesty II/573 prechádza celou obcou a tvorí dopravnú kostru obce. Touto cestou je obec súvislo spojená. Na cestu II/573 je pripojená sieť miestnych komunikácií. Všetky majú charakteristiky miestnych obslužných komunikácií s priamou obsluhou objektov priľahlej zástavby.Všetky ulice sú prejazdné.

Sieť miestnych komunikácií hlavne v staršej zástavbe nie je vhodne usporiadaná a kategórie ciest väčšinou nie sú vyhovujúce. Sú na nej smerové oblúky s malými polomermi. Komunikácie sú vybudované v nenormových kategóriach, v šírkach od 3,0m do 5,0m. Dopravná premávka je na všetkých komunikáciach napriek nevhodným šírkovým usporiadaniam obojsmerná. Väčšina komunikácií má poškodený kryt, alebo je bez spevneného krytu.

Po niektorých trasách miestnych komunikácií sú prevádzkované linky SAD. Vzhľadom na dopravný význam, spoločenskú funkciu a polohu v obci prisudzujeme miestnym komunikáciám funkčnú triedu C3.

Účelové komunikácie

Sieť cesty II. triedy a miestnych komunikácií je doplnená účelovými komunikáciami. Ako účelové komunikácie sú vybudované cesty tvoriace pokračovanie miestnych komunikácií mimo zastavané územie. Účelové komunikácie sprístupňujú jednotlivé časti chotára. Povrch účelových komunikácií je nespevnený.

Poľné cesty

Prístup do chotára zabezpečuje sieť poľných ciest naväzujúca na cestu II. triedy a miestne komunikácie. Majú prašný povrch. Sprístupňujú jednotlivé časti chotára s blokmi poľnohospodárskej pôdy.

Pešie komunikácie a priestranstvá

Väčšie pešie priestranstvá nie sú vybudované ani v centre obce . Chodníky pre peších sú vybudované pozdĺž cesty II. takmer v celom úseku.

Statická doprava

Obec má vybudované dostatočné parkovisko pri, obecnom úrade, pri cintoríne a kostole. Plošne vyhovujúce parkovisko je pred predajňou COOP, RD a budovou materskej školy.

Garážovanie motorových vozidiel je riešené v súkromných garážiach na pozemkoch rodinných domov.

Čerpacia stanica pohonných hmôt

V Dlhej nad Váhom sa čerpacia stanica PHM nenachádza.

Dopravné zariadenia

V obci sa dopravné zariadenia nenachádzajú. Významnejšie dopravné zariadenia sa nachádzajú v okresnom meste.

Cestná hromadná doprava

Má najväčší podiel na preprave cestujúcich do zamestnania, škôl a za nákupmi. Obec má vzhľadom na svoju polohu v blízkosti okresného mesta dobré zabezpečenie prímestskou autobusovou dopravou. Napojenie na diaľkovú hromadnú dopravu SAD je zabezpečené v okresnom meste.

Nakoľko cez obec neprechádza železničná trať, ťažiskom dopravy je autobusová doprava smer Šaľa a Šoporňa. Sú to linky SAD. V obci je 6 autobusových zastávok, ktoré sú vybudované zastávkovými prahmi, takže stojace autobusy neprekážajú plynulej automobilovej doprave. Vzájomná vzdialenosť zastávok je 350 – 500 m, čím je dodržaná i hranica dochádzky do 5 minút.

V obci funguje autobusová doprava na linkách Šaľa – Dlhá nad Váhom a Šaľa – Sered'. Linka Šaľa – Sered' je prevádzkovaná SAD Dunajská Streda a linka Šaľa - Dlhá nad Váhom SAD Nové Zámky. Špecifikum autobusovej dopravy obce je zvýšený dopyt po autobusových spojoch iba cez zimné mesiace.

Dopravné závady:

Bodové závady

- na MK so slepým zakončením : chýba otočka;
- nevyhovujúci polomer otáčania pri niektorých MK;

Líniové závady

- nevyhovujúci stav ciest – miestnych komunikácií pozdĺž hrádze;
- nevyhovujúci stav účelových komunikácií – za hranicou zastavaného územia;

Ochranné pásma cestných dopravných trás

Cesta II triedy	ochranné pásmo na obe strany od osi cesty	25m
Vozovky miestnych komunikácií	ochranné pásmo na obe strany od osi cesty	15m

Cyklistická doprava

V obci riešená nie je. V budúcnosti je predpoklad rozvoja tohoto druhu v smere Šaľa-Veča a v smere Šoporňa.

Letecká doprava

V zmysle §28 ods. 3 a §30 zákona č. 143/1998 Z.z. o civilnom letectve (letecký zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov Letecký úrad SR nemá na riešené územie žiadne požiadavky.

V zmysle §30 leteckého zákona je nutné prerokovať a Leteckým úradom Slovenskej republiky nasledujúce stavby.

- vysoké 100m a viac nad terénom (§30 ods. 1, písmeno a),
- stavby a zariadenia vysoké 30m a viac umiestnené na prírodných alebo umelých vyvýšeninách, ktoré vyčnievajú 100m a viac nad okolitú krajinu (§ 30 ods. 1, písmeno b),

- zariadenia, ktoré môžu rušiť funkciu leteckých palubných prístrojov a leteckých pozemných zariadení, najmä zariadenia priemyselných podnikov, vedenia VVN 110 kV a viac, energetické zariadenia a vysielacie stanice (§ 30 ods. 1, písmeno c),
- zariadenia, ktoré môžu ohroziť let lietadla, najmä zariadenia na generovanie alebo zosilňovanie elektromagnetického žiarenia, klamlivé svetlá a silné svetelné zdroje (§ 30 ods. 1, písmeno d).

Vyššie uvedené pripomienky a obmedzenia budú z hľadiska záujmov civilného letectva pri spracovaní územného plánu obce Dlhá nad Váhom zapracované ako regulatívy priestorového a funkčného využitia územia.

Železničná doprava

V obci vybudovaná nie je. Najbližšia možnosť využitia služieb ŽSR je v Šali.

Výpočet hluku z dopravy

Výpočet je vypracovaný na základe metodických pokynov v zmysle vyhlášky MZ SR č.14/1997.

Dopravné podklady cesta II/573

Pre určenie intenzity dopravy bolo použité celoštátne sčítanie dopravy z roku 2007 v profile 83030

- nákladné vozidlá	N = 812 skutočných vozidiel
- osobné vozidlá	O = 4087 skutočných vozidiel
- spolu	S = 4899 skutočných vozidiel

Základné parametre

- S skutočné vozidlá	S = 4899
- S _d celoročná priemerná denná intenzita S _d = 0,93 x S = 0,93 x 4899 = 4556,07	S _d = 4556,07
- n _d priemerná denná hodinová intenzita n _d = S _d /16 = 4556,07/16 = 284 skut.voz.	n _d = 284
- v výpočtová rýchlosť	v = 60km/hod
- F1 vyjadruje vplyv percent. podielu nákl. áut	F1 = 3,2
- F2 vplyv pozdĺžneho profilu	F2 = 1,06
- F3 vplyv povrchu vozovky	F3 = 1,0

Výpočet

- výpočet pomocnej veličiny "X"
 $X = F1 \times F2 \times F3 \times n_d = 3,2 \times 1,06 \times 1,0 \times 284 = 963$
- výpočet ekvivalentnej hladiny hluku vo vzdialenosti 7,5m od osi krajného jazdného pruhu

$$Y = 10 \log X + 40 = 10 \log 963 + 40 = 69 \text{ dB}$$

Stanovenie vzdialenosti ekvivalentnej hladiny hluku L_A = 60 dB od osi krajného jazdného pruhu

- požadovaná hodnota útlmu U = 69 dB - 60 dB = 9 dB
- útlm 9,0 dB zodpovedá 32,0 m v zmysle grafu 2.3 metodických pokynov
- celková vzdialenosť izofóny L_A = 60 dB je vo vzdialenosti 7,5 + 32,0 = 39,5m

Záver:

V ďalšom stupni ÚPD je potrebné rešpektovať existujúcu trasu cesty II.triedy.

Z hľadiska koncepcie rozvoja cestnej siete je potrebné:

- vyznačiť a rešpektovať existujúcu trasu cesty II. triedy v riešenom území

- rešpektovať výhľadové šírkové usporiadanie cesty druhej triedy mimo zastavaného územia v zmysle STN 73 6101 v kategórii C 9,5/70
- rešpektovať výhľadové šírkové usporiadanie cesty druhej triedy v zastavanom území v zmysle STN 73 6110 v kategórii MZ 12 (11,5)/50 vo funkčnej triede B2
- mimi zastavaného územia rešpektovať ochranné pásmo ciest v zmysle Zákona 135/1961 Zb. (cestný zákon)

V grafickej časti územno-plánovacej dokumentácie je potrebné:

1. Navrhnuť kategórie a funkčné zatriedenie miestnych komunikácií v súlade s STN 73 6110
2. Vyznačiť ochranné pásma ciest. V zmysle zák. č. 135/1961 Zb. a vyhl. č. 35/1984 Zb. je ochranné pásmo cesty II. triedy 25 m od osi vozovky na obe strany.
3. Dopravné napojenia novonavrhnutých objektov a komunikácií je potrebné riešiť v samostatnej dokumentácii v súlade s platnými STN.
4. Spracovať návrh statickej dopravy v zmysle STN 73 6110
5. Navrhnuť umiestnenie zastávok autobusovej dopravy a vyznačiť ich pešiu dostupnosť.
6. Cyklistické a pešie trasy vyznačiť i v širších súvislostiach k príslušnému územiu. Ich šírkové usporiadanie je potrebné navrhnuť podľa STN 73 6110.
7. Pre určenie dopravného zaťaženia ciest je potrebné vychádzať z údajov celoštátneho sčítania dopravy a výhľadových koeficientov. Výhľadové koeficienty rastu dopravy je možné použiť pre úseky ciest mimo zastavaného územia a úseky v zastavanom území obcí s počtom obyvateľov do 5000.
8. Nakoľko cesty II. triedy sú vo vlastníctve nitrianskeho samosprávneho kraja, je potrebné územný plán obce odsúhlasiť s odborom dopravy úradu VÚC Nitrianskeho samosprávneho kraja Nitra.

Vodné hospodárstvo

Zásobovanie vodou

Obec má vybudovanú verejnú vodovodnú sieť. Vodovodná sieť je zásobovaná vodou zo skupinového diaľkového vodovodu Jelka-Galanta-Nitra DN 700 , voda je dopravovaná do rozvodu z vodovodu Veča

Doprava vody do obce sa uskutočňuje cez prírodné vodovodné potrubie do rozvodnej vodovodnej siete obce .

Vodovodná sieť obce je vybudovaná ako okruhovo-vetvová sústava, priemeru DN 150 a DN 100. Odberatelia vody sú napojení na verejný vodovod prostredníctvom vodovodných prípojk. Priamu distribúciu vody k spotrebiteľom zabezpečujú vodovodné prípojky, ktoré sú napojené na rozvodnú vodovodnú sieť.

Základné údaje

- počet obyvateľov v r. 2001 885 ob.
- špecifická potreba pre byty s lokálnym ohrevom vody a vaňovým kúpeľom 135,0 l/os.deň
- špecifická potreba vody pre vybavenosť 25,0 l/os.deň

Priemerná denná potreba

$$Q_p = 0,75 \times [(885 \times 135,0) + (885 \times 25,0)] = 0,75 \times [119\,475,0 + 22\,125,0] = 0,75 \times 141\,600,0 \text{ l/deň}$$

$$Q_p \cong 1,639 \text{ l/s}$$

Maximálna denná potreba

$$Q_m = Q_p \times 1,6 = 141\,600,0 \times 1,6 = 226\,560,0 \text{ l/deň}$$

$$Q_m \cong 2,6 \text{ l/s}$$

Maximálna hodinová potreba

$$Q_h \cong Q_m \times 1,8 = 2,6 \times 1,8 \cong 4,68 \text{ l/s}$$

Hydromelioračné zariadenia sú využívané na zavlažovanie alebo odvodnenie poľnohospodárskej pôdy.

Zavlažovanie

Zavlažované územia predstavujú vlastne územia poľnohospodárskej pôdy, na ktorých sú vybudované zavlažovacie systémy (závlahy). Ide najmä o oblasti s nižšou intenzitou zrážok, na pôdach málo zadržiavajúcich vodu, umožňujú reguláciu využívania vody v poľnohospodárskej krajine za účelom zvyšovania produkcie v poľnohospodárstve. V závislosti od prírodných podmienok- zdrojov vody v krajine (podzemných i povrchových) zvýšený tlak na využívanie vody môže mať aj negatívne dôsledky ako napr. vodnú eróziu, salinizáciu alebo kontamináciu podzemných vôd splavenými minerálmi hnojivami či pesticídami. Na druhej strane dosahovanie lepších výsledkov v poľnohospodárstve vytvára tlak na využívanie prírodných zdrojov, najmä vody.

V k.ú. Dlhá nad Váhom je vybudovaná vodná stavba „Závlaha pozemkov Hájske – Sládečkovce VII.“ (evid. č. 5206 198) v správe Hydromeliorácie, š.p., ktorá bola daná do užívania v r. 1991 s celkovou výmerou 1 211 ha.

Závlahová stavba pozostáva zo záujmového územia závlahy a podzemných rozvodov závlahovej vody, ktoré sú rôznych profilov (DN 150 – DN 600) a z rôznych materiálov (PVC, AZC, oceľ). Na povrch sú vyvedené hydranty chránené betónovými skružami.

Závlahovú stavbu – záujmové územie závlahy ako aj podzemné závlahové potrubie žiadame pri vypracovaní projektovej dokumentácie ÚPN rešpektovať. Lokality, na ktorých sa nachádza závlahové potrubie nesúhlasíme zastávať stavbami trvalého charakteru.

V prípade, že v rozhodovacom procese prevýši záujem vlastníkov parciel o zhodnotenie ich vlastníctva a správny orgán vydá súhlas so zmenou funkčného využitia územia na stavebné účely podľa § 13 zákona č. 220/2004 Z.z. a následne rozhodnutie o odňatí parciel podľa § 17 uvedeného zákona, žiadame správny orgán, aby v rozhodnutí zaviazal žiadateľa na splnenie nasledovných podmienok:

- a) v prípade, že sa preukáže odborným posúdením možnosť zrušenia časti potrubia bez náhrady novým potrubím (musí sa jednať o prebytočný majetok), zaviazat' žiadateľa pred začatím stavebného konania majetkoprávne vysporiadať so správcom vodnej stavby príslušnú časť rúrovej siete (podzemného závlahového potrubia). Postupovať sa bude podľa Smernice č. 1061/2009-250 MP SR vydané dňa 4.3.2009 vo Vestníku MP SR čiastka 5 pod číslom 25. Uzatvorenie zostávajúcej časti rúrovej siete bude vykonané podľa š.p. schválenej dokumentácie na náklady žiadateľa. Uzatvorenie a odpredaj časti rúrovej siete nesmie mať za následok znefunkčnenie zostávajúcej časti vodnej stavby. Odborné uzatvorenie bude vykonané za účasti zástupcu Hydromeliorácie, š.p. a bude hrazené v plnej výške žiadateľom.
- b) v prípade, že sa preukáže odborným posúdením nutnosť preložky časti podzemnej rúrovej siete tak, aby vodná stavba zostala naďalej funkčná a prevádzkyschopná, zaviazat' žiadateľa pred začatím stavebných prác zrealizovať preložku potrubia podľa schválenej PD. Náklady na vykonanie preložky budú hrazené v plnej výške žiadateľom. Odovzdanie a prevzatie realizovanej preložky bude vykonané za účasti zástupcu Hydromeliorácie, š.p. Vybudovaná preložka bude správcovi vodnej stavby odovzdaná bezodplatne po jej kolaudácii.
- c) ak nebude možné zrušenie, resp. preložka časti rúrovej siete, zaviazat' žiadateľa o rešpektovanie jestvujúceho závlahového potrubia vodnej stavby a dodržanie ochranného pásma od osi závlahového potrubia, ktoré bude stanovené správcom vodnej stavby. V ochrannom pásme neumiestňovať stavby trvalého charakteru, ani vysádzať stromy a kríky. Zároveň požadujeme zaviazat' vlastníka pozemkov k právu

prístupu k vodnej stavbe za účelom vykonávania prevádzkových činností a nevyhnutných opráv (Zákon o vodách č. 364/2004). Všetky inžinierske siete realizovať v zmysle ustanovení STN 73 6961 „Križovanie a súběhy melioračných zariadení s komunikáciami a vedeniami“ z r. 1983. V prípade poškodenia majetku štátu, ku ktorému má Hydromeliorácie, š.p. právo hospodárenia, jeho uvedenie do pôvodného stavu na náklady žiadateľa – investora. Majiteľ pozemku si nebude uplatňovať u správcu závlahy náhradu za škody na majetku, spôsobené poruchou na závlahovom potrubí a pri jej odstraňovaní.

Odkanalizovanie územia, čistenie odpadových vôd

Na území obce je vybudovaná funkčná verejná kanalizačná sieť, ktorá je v správe ZSVSa.s.OZ Galanta. Jedným z akcionárov je aj obec Dlhá nad Váhom. V obci bola vybudovaná kanalizácia, ktorá pozostáva z gravitačného a výtlačného potrubia a piatich čerpacích staníc. Výtlačným potrubím pokračuje systém až do gravitačnej kanalizácie Veča, ktorá je zaústená do ČOV Šaľa.

Stav v odkanalizovaní obce je vyhovujúci z hľadiska hygienického, ochrany a tvorby životného prostredia vybudovaním kanalizácie sa zlepšil stav životného prostredia celej oblasti a zvýšila sa úroveň trvalého a prechodného bývania v obci.

V ďalšom stupni ÚPD je potrebné rešpektovať všetky vodohospodárske stavby a navrhnuť vodovod a kanalizáciu aj do nových rozvojových lokalít.

Plynofikácia

Zemný plyn (ZP) sa v obci v najväčšej miere používa na účely vykurovania, prípravu teplej vody, varenie a na technologické účely. Monopolným dodávateľom ZP v obci v súčasnosti je fa SPP a.s..

Každý odberateľ ZP je vybavený obchodným meradlom na meranie odobratého množstva ZP. Obchodné meradlo je vlastníctvom dodávateľa ZP.

Kategorizácia odberateľov zemného plynu

V obci sa môžu v zmysle kategorizácie odberateľov dodávateľa ZP nachádzať štyri kategórie odberateľov ZP. Prvou kategóriou odberateľov (ročný odber ZP do 6,5 tis.m3) je kategória domácnosti (DO). Druhou kategóriou odberateľov (ročný odber do 60 tis.m3) je kategória maloodberateľia (MO). Treťou kategóriou odberateľov (ročný odber nad 60 tis.m3) je kategória strednoodberateľov (SO). Štvrtou kategóriou odberateľov (ročný odber nad 400 tis.m3) je kategória veľkoodberateľov (VO).

Stav plynárenských zariadení v obci

Dominantným energonosičom na výrobu tepelnej energie v predmetnej obci je ZP. Zo zdroja ZP k jeho odberateľom je ZP dodávaný VTL a STL plynovodnou distribučnou sieťou (DS) tvorenou systémom PZ. Plynovodnú DS v súčasnosti prevádzkuje fa SPP – distribúcia a.s..

Opis plynárenských zariadení

Primárnym zdrojom ZP obce je [VTL prípojka PN63 DN100 Dlhá nad Váhom z VTL plynovodu PN63 DN500 Ivanka pri Nitre - Duslo - Šaľa](#)

Tieto tzv. miestne siete (MS) sú tvorené úsekmi STL plynovodov z PE a ocele. MS zabezpečujú v obci plošnú dodávku ZP.

Do odberných plynových zariadení (OPZ) jednotlivých odberateľov v obci je ZP dodávaný STL plynovodnými prípojkami (PP). Doreguláciu ZP z STL/STL resp. STL/NTL a

meranie odberu ZP zabezpečujú plynové regulačné a meracie zariadenia (RaMZ). Prevádzku OPZ zabezpečujú odberatelia ZP na vlastné náklady.

Prehľad a parametre plynárenských zariadení

Prehľad a parametre PZ nachádzajúcich sa v katastrálnom území obce Dlhá nad Váhom podľa jednotlivých zariadení sú uvedené v nasledujúcich tabuľkách:

distribučné VTL plynové regulačné stanice:

<i>typ a názov</i>
RS Dlhá nad Váhom

distribučná STL miestna plynovodná sieť:

<i>zariadenie</i>	<i>Prevádzkový pretlak</i>	<i>materiál</i>
uličné plynovody	do 100 resp. 300 kPa	PE / oceľ
prípojky		

Ochranné a bezpečnostné pásma plynárenských zariadení

Ochranné pásma nachádzajúcich sa PZ:

- VTL plynovod PN75 DN1400 50 m od osi
- VTL plynovod PN75 DN1200 50 m od osi
- VTL prípojky PN63 DN100 a DN50 4 m od osi
- VTL regulačné stanice 8 m od pôdorysu
- STL plynovody a prípojky v extraviláne 4 m od osi
- STL plynovody a prípojky v intraviláne 1 m od osi

Bezpečnostné pásma nachádzajúcich sa PZ:

- VTL plynovod PN75 DN1400 300 m od osi
- VTL plynovod PN75 DN1200 300 m od osi
- VTL prípojky PN63 DN100 a DN50 50 m od osi
- VTL regulačné stanice 50 m od pôdorysu
- STL plynovody v extraviláne 10 m od osi
- STL plynovody v intraviláne (2+0,5xD) m od osi

Ochranné a bezpečnostné pásma PZ a činnosť v nich vymedzuje zákon č. 656/2004 Z.z.. Pre situovanie PZ v dotknutom území platia ustanovenia príslušných technických noriem a predpisov.

Elektrifikácia

V rámci PaR obce Dlhá nad Váhom boli spracované prieskumy a rozborov vysokonapäťových vedení a transformovní, ich technický stav, kapacity, využitie pre ďalší rozvoj územia a popis ochranných pásiem.

Obec (počet domov: 279, obyvateľov :901) je zásobovaná elektrickou energiou z nasledujúcich transformovní 22/0,42 kV :

Číslo TS	Typ	Výkon TS	Vlastník
----------	-----	----------	----------

		kVA	
TS 001	stožiarová	400 kVA	ZSE
TS 002	stožiarová	250 kVA	ZSE
TS 003	stožiarová	250 kVA	ZSE
TS farma humanita			Cudzia

Číslo obce pre TS u ZSE je 0806.

TS – transformovňa

TR – transformátor

Transformovne sú napojené z 22 kV vzdušného vedenia lúčovým systémom..

Rozsah elektrických zariadení na katastrálnom území obce :

- 22 kV vzdušné vedenie 4,4 km
- transformovňa /ostatné/ 4 ks

Trasy vedení a umiestnenie transformovní sú na priložených situačných výkresoch v merítke 1:2000 a 1:10000 (širšie vzťahy – väzba k nadradenej sústave).

Hospodárne zaťaženie transformátorov u väčšiny TS je prekročené. Ďalší odber (výkon) v obci bude možný buď výmenou transformátora na väčšiu jednotku u niektorých TS, alebo vybudovaním nových TS. Obec je plynofikovaná.

VN a NN sieť, verejné osvetlenie a transformovne sú pomerne v dobrom stave .Prierez hlavného NN vedenia je 4x50 a 4x70 AlFe.

Pre investičné zámery v obci bude treba riešiť v rámci ÚPN obce :

- prekládky VN vedení a osadenie nových TS z dôvodu prístupu VN vedenia v danej lokalite v spolupráci ZSE
- rekonštrukciu niektorých TS

Záver

V návrhu kabelizovať všetky nedostupné 22 kV vzdušné el. vedenia, ktoré sú v problémovom výkrese označené ako líniová záhada. Rekonštruovať a posilniť všetky TS, ktoré budú slúžiť pre rozvojové lokality. **Všetky elektroenergetické línie a zariadenia zaradiť medzi verejnoprospešné stavby obce.**

Ochranné pásmo el. vedení a transformátora treba dodržať v zmysle zákona o energetike č.656/2004. Ochranné pásmo je priestor v bezprostrednej blízkosti elektroenergetického zariadenia, ktorý je určený na zabezpečenia jeho spoľahlivej a plynulej prevádzky a na zabezpečenie ochrany života a zdravia osôb a majetku.

Ochranné pásmo vonkajšieho elektrického vedenia je vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča .

Táto vzdialenosť je :

- 10 m pri napätí 22 kV (v súvislých lesných priesekoch 7 m) a u stožiarovej TS.
- Všetky navrhované elektroenergetické objekty a línie zaradiť v návrhu medzi verejnoprospešné stavby.

Spoje

V rámci PaR obce Dlhá nad Váhom (počet bytov 279 , počet obyvateľov 901) boli spracované prieskumy a rozboru telekomunikačných zariadení na úrovni miestnej telefónnej siete (mts) a DK, ich technický stav, kapacity a nároky telefonizácie, využitie pre ďalší rozvoj územia a súpis ochranných pásiem.

Telefonizácia sídla je zabezpečená prostredníctvom telekomunikačného kábla, ktorý zabezpečuje spojenie s ATÚ Šaľa. Telefónna ústredňa sa v riešenom území k.ú Dlhá nad Váhom

Cez obec Dlhá nad Váhom – prechádza diaľkový kábel .Vid' výkres č.1b a č.6.

Na území obce sa nachádza stožiar mobilných operátorov Orange a T-mobil .

V zmysle zákona č.610/2003 podľa § 67 o elektron. komunikáciách sú vedenia verejnej telekomunikačnej siete (VTS) chránené ochranným pásom.

Ochranné pásmo VTS je široké 1 m od osi jeho trasy. Hĺbka a výška OP je 2 m od úrovne zeme pri podzemných vedeniach a v okruhu 2 m pri nadzemných vedeniach.

V ochrannom pásme nemožno :

- umiestňovať stavby, zariadenia a porasty, ani vykonávať zemné práce, ktoré by mohli ohroziť telekomunikačné zariadenie
- vykonávať prevádzkové činnosti spojené s používaním strojov a zariadení, ktoré rušia prevádzku telekomunikačných zariadení, alebo poskytovanie verejných telekomunikačných služieb.

Obecný rozhlas

Ústredňa obecného rozhlasu je umiestnená na prízemí obecného úradu.

Rozvody sú vedené na betónových stĺpoch sekundárnych elektrických rozvodov na oceľových konzolách s keramickými izolami v ochrannom pásme od elektrických vodičov.

Záver

V ochrannom pásme nemožno :

- umiestňovať stavby, zariadenia a porasty, ani vykonávať zemné práce, ktoré by mohli ohroziť telekomunikačné zariadenie
- vykonávať prevádzkové činnosti spojené s používaním strojov a zariadení, ktoré rušia prevádzku telekomunikačných zariadení, alebo poskytovanie verejných telekomunikačných služieb.

Telekomunikačné siete priviesť do všetkých rozvojových lokalít a zaradiť ich medzi verejnoprospešné stavby.

V ÚPD je potrebné rešpektovať všetky telekomunikačné siete a zariadenia.

11. Požiadavky na ochranu prírody a tvorbu krajiny, kultúrneho dedičstva, na ochranu prírodných zdrojov, ložísk nerastných surovín a všetkých ďalších chránených území a ich ochranných pásiem vrátane požiadaviek na zabezpečenie ekologickej stability územia

Chránené územia prírody

Ochranu prírody a krajiny upravuje zákon č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších právnych predpisov (ďalej len „zákon o ochrane prírody a krajiny“) a vyhláška MŽP SR č. 24/2003 Z.z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“).

V zmysle zákona o ochrane prírody a krajiny sa na území SR rozlišuje päť stupňov územnej ochrany, pričom pre každý stupeň ochrany sa určujú činnosti, ktoré podliehajú súhlasu orgánov ochrany prírody, alebo sú v určitých územiach obmedzené alebo zakázané. Ďalej tento zákon upravuje druhovú ochranu, ochranu drevín, pôsobnosť orgánov štátnej správy a obcí, práva a

povinnosti právnických a fyzických osôb a zodpovednosť za porušenie povinností na úseku ochrany prírody a krajiny.

Územná ochrana

V súčasnosti nie je v k.ú. Dlhá nad Váhom vyhlásené žiadne chránené územie prírody a krajiny v zmysle Zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny (ďalej zákon). V celom riešenom území platí prvý stupeň ochrany (§ 12 zákona o ochrane prírody a krajiny). Predmetom záujmu štátnej ochrany prírody sú aj dreviny rastúce mimo lesa, mokrade, vodné toky s brehovými porastmi, trvalé trávnaté porasty a pod.

Napriek tomu je potrebné v celom území zabezpečiť dodržiavanie všeobecnej, územnej a druhovej ochrany prírody a krajiny a ochrany drevín najmä v zmysle nasledovných ustanovení zákona:

- všeobecná ochrana rastlín a živočíchov (§ 4)
- zabezpečenie priaznivého stavu druhu, biotopu a časti krajiny (§ 5 zákona)
- ochrana biotopov európskeho a národného významu (§ 6)
- ochrana prirodzeného druhového zloženia ekosystémov (§7)
- prvý stupeň ochrany prírody a krajiny (§ 12)
- chránený kraj inný prvok (§25)
- druhová ochrana (§ 32-45)
- ochrana drevín (§ 46-49).

Podmienky ochrany a povinnosti určené zákonom sa týkajú najmä vlastníkov a užívateľov príslušných pozemkov. Štátnu správu ochrany prírody vykonávajú príslušné orgány (Obvodný a Krajský úrad životného prostredia), v oblasti ochrany drevín je orgánom ochrany prírody obec.

Pre celkové zlepšenie ekologickej kvality a stability posudzovaného územia je dôležité chápať navrhované opatrenia ako integrované opatrenia všeobecnej, územnej a druhovej ochrany prírody a krajiny.

V súvislostiach so všeobecnou ochranou prírody a krajiny sú dôležité najmä nasledovné ustanovenia zákona:

- *významný krajinný prvok* možno užívať len takým spôsobom, aby nebol narušený jeho stav a nedošlo k ohrozeniu alebo k oslabeniu jeho ekologicko-stabilizačnej funkcie (§ 4, ods. 2)
- vytváranie a udržiavanie územného systému ekologickej stability je verejným záujmom. Podnikatelia a právnické osoby, ktorí zamýšľajú vykonávať činnosť, ktorou môžu ohroziť alebo narušiť územný systém ekologickej stability, sú povinní zároveň navrhnúť opatrenia, ktoré prispejú k jeho vytváraniu a udržiavaniu (§ 4, ods. 3)
- podnikatelia a právnické osoby, ktorí svojou činnosťou zasahujú do ekosystémov, ich zložiek alebo prvkov, sú povinní na vlastné náklady vykonávať opatrenia smerujúce k predchádzaniu a obmedzovaniu ich poškodzovania a ničenia (§ 4, ods. 4)
- udržiavanie a dosiahnutie priaznivého stavu časti krajiny sú činnosti vykonávané vo verejnom záujme (§ 5, ods. 4)
- vlastník (správca, nájomca) pozemku s osobitne chránenou časťou prírody a krajiny v navrhovanom území európskeho významu a území medzinárodného významu je povinný pri jeho bežnom obhospodarovaní zabezpečovať priaznivý stav časti krajiny (§ 5, ods. 5)

- ak udržiavanie alebo dosiahnutie priaznivého stavu časti krajiny podľa odseku 5 nemožno zabezpečiť bežným obhospodarovaním, možno vlastníkovi (správcovi, nájomcovi) dotknutých pozemkov poskytnúť finančný príspevok (§ 5, ods. 6)

- ak vlastník (správca, nájomca) dotknutých pozemkov nezabezpečí ani po predchádzajúcom upozornení priaznivý stav časti krajiny alebo ak je zabezpečenie priaznivého stavu časti krajiny potrebné z dôvodu jej bezprostredného ohrozenia, môže tak urobiť organizácia ochrany prírody a krajiny zriadená podľa § 65 ods. 1 písm. k) na vlastné náklady (§ 5, ods. 7)

- každý, kto zasiahne do biotopu európskeho významu alebo biotopu národného významu, je povinný uskutočniť primerané náhradné revitalizačné opatrenia vyplývajúce najmä z dokumentácie ochrany prírody a krajiny; táto povinnosť neplatí, ak ide o bežné obhospodarovanie poľnohospodárskych kultúr alebo lesných kultúr. Ak nemožno uskutočniť náhradné revitalizačné opatrenia, je povinný uhradiť finančnú náhradu do výšky spoločenskej hodnoty zasiahnutého biotopu (§ 95). Finančná náhrada je príjmom štátneho rozpočtu (§ 6, ods. 1)

- vlastník (správca, nájomca) pozemku je povinný odstraňovať invázne druhy zo svojho pozemku spôsobmi podľa odseku 7 a o pozemok sa starať takým spôsobom, aby zamedzil opätovnému šíreniu invázných druhov, a to na náklady pôvodcu ich šírenia, ak je známy, inak na náklady štátu (§ 7, ods. 3).

Pri hospodárskej činnosti sa vyžaduje súhlas orgánu ochrany prírody sa vyžaduje na niektoré činnosti (§ 12 zákona), z ktorých sú najdôležitejšie:

- vykonávanie činnosti meniacej stav mokrade alebo koryto vodného toku, najmä na ich úpravu, zasypávanie

- odvodňovanie, ťažbu tŕstia, rašeliny, bahna a riečneho materiálu, okrem vykonávania týchto činností v koryte vodného toku jeho správcom v súlade s osobitným predpisom

- umiestnenie výsadby drevín a ich druhové zloženie za hranicami zastavaného územia obce mimo ovocného sadu, vinice, chmeľnice a záhrady

- zasahovanie do biotopu európskeho významu alebo biotopu národného významu, ktorým sa môže biotop poškodiť alebo zničiť.

Na ochranu chránených druhov rastlín, živočíchov, nerastov a skamenelín určuje zákon osobitné podmienky druhovej ochrany (druhá hlava, § 32-45 zákona). Pre obvod PPÚ Dlhá nad Váhom sú relevantné najmä ustanovenia podmienok ochrany chránených živočíchov (§ 35). Zoznam významných druhov rastlín a živočíchov dokumentovaných v k.ú. počas terénneho prieskumu v r. 2005-06 je uvedený v dokumente Krajinnno-ekologický plán, kapitola B 2.2.2. Keďže lokality výskytu významných druhov sú z veľkej časti totožné s významnými krajinnými prvkami, základnou podmienkou druhovej ochrany významných druhov rastlín a živočíchov je ochrana ich biotopov.

NATURA 2000

Zo záväzkov SR ako členského štátu Európskeho spoločenstva vyplýva realizácia Programu budovania sústavy osobitne chránených území NATURA 2000. Túto sústavu tvoria dva typy území:

1. *územia európskeho významu*
2. *chránené vtáčie územia*

1.Výnosom MZP SR č. 3/2004 -5.1 zo 14. júla 2004 bol vydaný zoznam území európskeho významu, ktorý nadobudol účinnosť 1. augusta 2004. *Do riešeného územia nezasahuje žiadne navrhované územie európskeho významu.*

2. Národný zoznam navrhovaných *chránených vtáčích území* schválila Vláda SR dňa 9.júla 2003 uznesením vlády č. 636/2003, národný zoznam obsahuje 38 navrhovaných chránených vtáčích území s celkovou rozlohou cca 1 236 545 ha (25,2% rozlohy SR). *Do riešeného územia nezasahuje žiadne navrhované chránené vtáčie územie.*

Biotopy európskeho a národného významu

Vo vykonávacej vyhláške MZP SR č. 24/2003 Z.z. v znení neskorších predpisov v prílohe č. I sa nachádza zoznam a spoločenská hodnota biotopov európskeho a národného významu a prioritných biotopov, ktoré sú predmetom ochrany v zmysle zákona o ochrane prírody a krajiny a na zasahovanie do nich je potrebný súhlas príslušného orgánu ochrany prírody - Obvodného úradu životného prostredia Nitra.

Vzhľadom na prírodné podmienky je predpoklad výskytu biotopov národného alebo európskeho významu v lokalitách vodných tokov (vodné a mokradňové biotopy) a ich brehových porastoch (ako napr. biotop európskeho významu Lsl.2 Dubovo-brestovo- jaseňové nížinné lužné lesy) a v lesných porastoch (ako napr. Ls3.4 Dubovo-cerové lesy - biotop európskeho významu dielec č.90 a č. 98).

Každé chránené územie (vrátane biotopov európskeho alebo národného významu) plní viacero funkcií napr. :

- ochranu (zachovanie, obnova) biodiverzity,
- zachovanie (zlepšenie, vytvorenie) podmienok pre niektoré skupiny organizmov, - ochrana (zachovanie, obnova) ekologickej stability ekosystémov resp. celej krajiny (chránené územia plnia túto funkciu spolu s ďalšími ekologicky významnými segmentami krajiny ako prvky ÚSES),
- ochrana (zachovanie, obnova) a využívanie obnoviteľných prírodných zdrojov (napr. drevo, zver, ryby, lesné plody, liečivé rastliny, zdroje pitnej vody a pod.), - --- vedecko-výskumná funkciu,
- kultúrne, vzdelávacie, estetické a rekreačné využívanie chránených území.

Starostlivosť o chránené územia z hľadiska ochrany prírody a krajiny zabezpečujú odborné organizácie Štátnej ochrany prírody a krajiny. Riešené územie spadá pod územnú pôsobnosť ŠOP SR, Regionálneho centra ochrany prírody v Nitre, Správy CHKO Ponitrie, ktoré zabezpečuje aj monitoring chránených a ohrozených druhov a realizuje opatrenia na ich ochranu.

Chránené stromy

V riešenom území nie sú evidované chránené stromy .

Ochrana drevín je vykonávaná v zmysle zákona o ochrane prírody a krajiny, kde obec vykonáva štátnu správu vo veciach ochrany drevín v rozsahu ustanovenom týmto zákonom.

Druhová ochrana

Zoznam chránených druhov rastlín a živočíchov, druhov európskeho, národného významu a prioritných druhov je v príslušných prílohách vyhlášky. Evidenciu chránených druhov a starostlivosť o ne v riešenom území zabezpečuje ŠOP SR, Regionálne centrum ochrany prírody v Nitre, Správa CHKO Ponitrie. Legislatívnu ochranu chránených druhov upravujú príslušné ustanovenia zákona o ochrane prírody a krajiny a vyhlášky.

K najzávažnejšej príčine, ktorá ohrozuje chránené druhy rastlín a živočíchov je zánik alebo narušenie ich biotopu - prírodného prostredia, v ktorom žijú. Tieto zmeny sú dôsledkom činností ako sú napr.: vysušanie močarísk a zánik vodných plôch, rozorávanie lúk (rozširovanie plôch ornej pôdy v lokalitách TTP), nevhodné zásahy do lesov (najmä nevhodná skladba vysádzaných drevín, nadmerná ťažba dreva, holoruby), úprava vodných tokov (ich vyrovňovanie, vybetónovanie dňa a svahov, likvidácia brehovej vegetácie), znečisťovanie pôdy, vody a ovzdušia, klimatické zmeny.

V posledných rokoch k takýmto faktorom pristupuje aj výskyt a šírenie invázných druhov, t.j. nepôvodných druhov rastlín, ktoré hromadne prenikajú do prostredia (spoločenstiev, ekosystémov), kde pôvodne nežili, pričom ohrozujú, vytláčajú pôvodné druhy rastlín. Invázne druhy rastlín sú uvedené v prílohe č. 2 vyhlášky MŽP SR č. 24/2003 Z.z. , ktorá upravuje aj ich zneškodňovanie a odstraňovanie.

Z hľadiska druhovej ochrany medzi najviac ohrozené druhy našej fauny patria dravé vtáky, stepné a vodné druhy a druhy naviazané na osobitné biotopy (napr. slanomilné a pieskomilné druhy). Prioritnou požiadavkou ochrany živočíchov je zabezpečenie ochrany primerane veľkých biotopov, v ktorých môžu prirodzene prežívať a rozmnožovať sa. K najviac ohrozeným druhom flóry patria druhy rastúce vo vodných, močiarnych, pieskomilných, slanomilných, xerothermných a niektorých typoch lesných spoločenských.

V riešenom území chránené druhy sú viazané najmä na vodné, mokraďové a lesné spoločenstvá.

Prírodné zdroje

Surovinové zdroje

6. katastrálnom území obce Dlhá nad Váhom sa nenachádzajú žiadne využívané ani evidované ložiská nerastných surovín.

Najbližšie ložiská nerastných surovín sú ložiská *štrkopieskov a pieskov* (Šoporňa - Štrkovec, ďalej Čierny Brod, Sered', Neded).

Iné typy surovín (energetické, rudné, nerudné) sa v území ani jeho okolí nenachádzajú.

Pôdne zdroje

Ochranu poľnohospodárskej pôdy v SR ustanovuje nový zákon o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy č. 220/2004. Podľa § 12, ods. 2 zákona je pri nepoľnohospodárskom využití potrebné chrániť poľnohospodársku pôdu zaradenú podľa kódu bonitovanej pôdno-ekologickej jednotky do prvej až štvrtej kvalitatívnej skupiny.

V posudzovanom území obce Dlhá nad Váhom sú mapované pôdno-ekologické jednotky patriace do 2.-6. kvalitatívnej skupiny. Medzi pôdy vyžadujúce ochranu (2.-4. skupina) patrí viac ako 92 % pôdy v obvode PPÚ, pôdy 5.-6. kvalitatívnej skupiny zaberajú len 7 % a ostatné a lesné plochy zaberajú len 1 % územia. pôdy 2. kvalitatívnej skupiny - BPEJ 0002002 (fluvizeme modálne), 0018003 (černozeme čiernicové), 0023003 (čiernice modálne), 0036002, 0036005

(černozeme modálne) - zaberajú spolu takmer polovicu výmery obvodu pozemkových úprav (321,1 ha - 46,3 % výmery)

- > pôdy 3. kvalitatívnej skupiny - BPEJ 002003, 002012, 0003003 (fluvizeme modálne), 0011002 (fluvizeme glejové) - zaberajú 299,30 ha (43,1 % výmery)
- > pôdy 4. kvalitatívnej skupiny - BPEJ 0034005 (černozeme modálne) - zaberajú 20,5 ha (3,0 % výmery obvodu PU).

Vodné zdroje

Ochrana vôd a vodných zdrojov sa vykonáva podľa zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 72/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon). Environmentálne ciele sú obsiahnuté v § 5 vodného zákona. Ochrana vodných pomerov a vodárenských zdrojov je osobitne zdôraznená v piatej časti vodného zákona. Pre účely ochrany výdatnosti kvality a zdravotnej bezchybnosti vody vodárenských zdrojov, ktoré sa využívajú sa vyhlasujú pásma hygienickej ochrany vôd (§ 32 vodného zákona).

- ochranné pásmo I. stupňa
- ochranné pásmo II. stupňa

Rozhodnutím o určení ochranných pásiem vodárenského zdroja sa určia ich hranice a spôsob ochrany, najmä zákazy alebo obmedzenia činností, ktoré poškodzujú alebo ohrozujú množstvo a kvalitu vody alebo zdravotnú bezchybnosť vody vodárenského zdroja, ako aj technické úpravy na ochranu vodárenského zdroja a iné opatrenia, ktoré sa majú v ochrannom pásme vykonať. Práva a povinnosti vyplývajúce z rozhodnutí o určení ochranných pásiem vodárenského zdroja prechádzajú na ďalšieho nadobúdateľa alebo užívateľa majetku, s ktorým sú tieto práva a povinnosti spojené.

V rámci posudzovaného územia sa nenachádzajú využívané vodné zdroje ani vymedzené pásma hygienickej ochrany vodných zdrojov. Bývalý vodný zdroj Dusla, a.s. severne od intravilánu je mimo prevádzky a s jeho ďalším využívaním sa nepočíta.

Riešením územím preteká v zmysle vyhlášky MZP SR č.211/2005, ktorou sa ustanovuje zoznam vodohospodársky významných vodných tokov a vodárenský vodných tokov Vodohospodársky významný vodný tok Váh (90), číslo hydrologického povodia 4-21-01-038, jv. hranicu územia tvorí kanál Zajarčie (234) (číslo hydrologického povodia 4-21-10-056).

Podľa § 33 vodného zákona citlivé oblasti sú vodné útvary povrchových vôd:

- I. v ktorých dochádza alebo môže dôjsť v dôsledku zvýšenej koncentrácie živín [§ 2 písm. a c)] k nežiaducemu stavu kvality vôd,
- II. ktoré sa využívajú ako vodárenské zdroje alebo sú využiteľné ako vodárenské zdroje,
- III. ktoré si vyžadujú v záujme zvýšenej ochrany vôd vyšší stupeň čistenia vypúšťaných odpadových vôd.

Celé územie SR je zaradené medzi citlivé oblasti.

Za zraniteľné oblasti podľa § 34 vodného zákona sa ustanovujú poľnohospodársky využívané územia, z ktorých odtekajú vody zo zrážok do povrchových vôd alebo vsakujú do podzemných vôd, v ktorých koncentrácia dusičnanov je vyššia ako 50 mg.l⁻¹ alebo sa môže v blízkej budúcnosti prekročiť. Vymedzené zraniteľné oblasti sa pravidelne prehodnocujú.

V zmysle nariadenia Vlády SR č. 617/2004 Z.z., ktorým sa ustanovujú citlivé a zraniteľné oblasti. K.ú. Dlhá nad Váhom je zaradené medzi zraniteľné oblasti a taktiež všetky k.ú. susedných obcí v okrese Šaľa: Šoporňa, Močenok, Šaľa a Kráľová nad Váhom.

Ochrana lesných zdrojov

V zmysle § 5 ods. 2 zákona č. 326/2005 Z.z. o lesoch pri využívaní lesných pozemkov na iné účely ako na plnenie funkcií lesov sa chránia lesné pozemky najmä v ochranných lesoch (§ 13) a v lesoch osobitného určenia (§ 14).

Podľa § 10 zákona o lesoch ochranné pásmo lesa tvoria pozemky do vzdialenosti 50 m od hranice lesného pozemku.

V zmysle § 12 zákona o lesoch sa rozlišujú nasledovné kategórie lesov:

- > ochranné lesy,
- > lesy osobitného určenia,
- > hospodárske lesy.

V k.ú.Dlhá nad Váhom všetky lesné porasty sú zaradené v kategórii hospodárske lesy. Hospodárske lesy sú lesy, ktoré nie sú ochrannými lesmi alebo lesmi osobitného určenia a ktorých účelom je produkcia dreva a ostatných lesných produktov pri súčasnom zabezpečovaní mimoprodukčných funkcií lesov. Povinnosti pri ochrane lesa sú zakotvené v § 28 zákona o lesoch.

Ochrana ovzdušia

Od 1.1.2003 je v platnosti vyhláška MŽP SR č. 705/2002 Z.z. o kvalite ovzdušia, ktorou sa vykonáva zákon č. 478/2002 Z.z. o ochrane ovzdušia, ktorým sa dopĺňa zákon č. 401/1998 Z.z. o poplatkoch za znečisťovanie ovzdušia v znení neskorších predpisov. Evidované zdroje znečistenia ovzdušia sú nasledovné.

Ochrana zveri

Rybárstvo

Právne zásady ochrany rýb na Slovensku zabezpečujú viaceré zákony a vyhlášky:

- zákon č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov
- vyhláška MŽP SR č.24/2003 Z.z., ktorou sa vykonáva z.č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny, v zmysle prílohy č. 4 je evidovaných 18 druhov rýb,
- zákon č. 139/2002 Z.z. o rybárstve (účinný od 1.4.2002) upravuje podmienky ochrany, chovu a lovu rýb a ostatných vodných organizmov tak, aby priamo alebo prostredníctvom ekologických väzieb nedochádzalo k narušeniu vodných ekosystémov a k ohrozeniu genofondu rýb. Zároveň upravuje aj práva a povinnosti fyzických a právnických osôb pri využívaní vôd na ochranu, chov a lov rýb, pôsobnosť štátnej správy na úseku rybárstva ako aj zodpovednosť za porušenie povinností podľa tohto zákona.
- Vyhláška MŽP SR č. 185/2006 Z.z., ktorou sa vykonáva zákon č. 139/2002 Z.z. o rybárstve v znení neskorších predpisov

V riešenom území sa nenachádza chránená rybacia oblasť.

Rybárske revíry v k. ú. Dlhá nad Váhom

názov rybárskeho revíru	číslo revíru	Popis	účel	charakter	užívateľ	rozloha (ha)
Rybník Dlhá	2-2420-1-2	Rybník na hranici k.ú. Dlhá nad Váhom a k.ú. Močenok	chovný	kaprové vody	SRZ MsO Šaľa	1,5

Poľovníctvo

Výkon poľovníctva upravujú vyhlášky:

MPH SR č. 407/2002 Z.z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva poľnohospodárstva a výživy č. 59/1967 Zb., ktorou sa vydávajú vykonávacie predpisy k zákonu o poľovníctve v znení neskorších predpisov, MPH SR č. 230/2001 Z.z. ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva poľnohospodárstva a výživy Slovenskej socialistickej republiky č. 172/1975 Zb. o ochrane a o čase, spôsobe a podmienkach lovu niektorých druhov zveri v znení vyhlášky č. 231/1997 Z.z.

MPH SR č. 229/2001 Z.z. o spôsobe kontroly ulovenej zveri, MPH SR č. 222/2001 Z.z. ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva poľnohospodárstva a výživy Slovenskej socialistickej republiky a Ministerstva kultúry Slovenskej socialistickej republiky č. 171/1975 Zb., ktorou sa mení výpočet zveri.

V obci sídli Poľovnícke združenie Dlhá (k.ú.Dlhá nad Váhom).

Ekologicky významné segmenty krajiny

Ide o tie časti krajiny, ktoré sú tvorené ekosystémami s relatívne vyššou ekologickou stabilitou alebo v nich tieto ekosystémy prevažujú. Vyznačujú sa trvalosťou bioty a ekologickými podmienkami umožňujúcimi existenciu druhov prirodzeného genofondu krajiny (Hrnčiarová, Izakovičová a kol. 2000).

V zmysle zákona č. 543/200 Z.z. o ochrane prírody a krajiny môžeme za ekologicky významné segmenty krajiny považovať biotopy národného a európskeho významu, sprostredkovane potom všetky prvky kostry ÚSES (biocentrá. Biokoridory, interakčné prvky) a iné významné krajinné prvky (v zmysle zákona ide o také časti územia, ktoré utvárajú charakteristický vzhľad krajiny alebo prispievajú k jej ekologickej stabilite).

Biotop európskeho významu je biotop, ktorý je v Európe ohrozený vymiznutím alebo má malý prirodzený areál, alebo predstavuje typické ukážky jednej alebo viacerých biogeografických oblastí Európy.

Biotop národného významu je biotop, ktorý nie je biotopom európskeho významu, ale je v Slovenskej republike ohrozený vymiznutím alebo má malý prirodzený areál, alebo predstavuje typické ukážky biogeografických oblastí Slovenskej republiky (podľa zákona o ochrane prírody a krajiny).

Zoznam typov biotopov národného a európskeho významu, vyskytujúcich sa v záujmovom území. Okrem typov, uvedených v tabuľke sa vyskytujú aj fragmenty tvrdých lužných lesov (Ls 1.2 Dubovo-brestovo-jaseňové nížinné lužné lesy – 91F0).

Zoznam biotopov európskeho a národného významu, vyskytujúcich sa v území

Kod Sk	Typ biotopu	Pr	Code
Biotopy národného významu			
Mo4	Vegetácia vysokých ostríc		
Kr9	Vŕbové kroviny na zaplavovaných brehoch vôd		
Biotopy európskeho významu			
Lk1	Nížinné a podhorské kosné lúky		6510

Vysvetlivky: KodSk – kód slovenskej klasifikácie biotopov; Pr – prioritný biotop európskeho významu, Code – kód biotopu podľa prílohy I. smernice o stanovištiach

Na základe hodnotenia výskytu významných typov biotopov a hodnotenia bioty môžeme ako významné biotopy a ekologicky významné segmenty krajiny v posudzovanom území obce Dlhá nad Váhom vymedziť nasledovné:

Rieka Váh

Biokoridor je viazaný na rieku Váh, jej brehovú porasty a sprievodné relatívne prirodzenejšie ekosystémy. Prevzatý bol z Regionálneho ÚSESu okresu Galanta (kol., 1995). Váh tu možno charakterizovať ako nížinný tok, čiastočne upravený, s umelým vodným režimom, ovplyvneným prevádzkovaním vodného diela Kráľová a charakterizovanými dennými výkyvmi hladín. Brehové porasty sú prevažne dobre vyvinuté a majú väčšinou prirodzené druhové zloženie. Prevažujú pôvodné druhy drevín, predovšetkým vŕba krehká (*Salix fragilis*), vŕba biela (*Salix alba*) a ich kríženec *Salix x rubens*, topoľ biely (*Robinia pseudoacacia*), orech vlašský (*Juglans regia*), javorovec jaseňolistý (*Negundo aceroides*) a severomamerické jasene, predbežne určené ako jaseň americký (*Fraxinus americana*). Biokoridor predstavuje mimoriadne dôležitý súbor ekosystémov vzhľadom k jeho polohe v nížinnom území s minimálnou biodiverzitou. NRBK Váh zasahuje do záujmového územia iba okrajovo (ľavobrežná hrádza Váhu), jeho veľká väčšina leží mimo záujmového územia. Ekologický stav medzihrádzového priestoru však nie je nevhodný celoplošný spôsob obnovy porastov a prípravy pôdy. Pomerne veľké plochy zaberá aj orná pôda a záhradkárske osady. Stupeň antropogénneho ovplyvnenia územia a intenzita jeho využitia sú vysoké a nezodpovedajú klasifikácii územia ako nadregionálneho biokoridoru.

Kanál Zajarčie

Ide o hydrický biokoridor, viazaný na skanalizovaný vodný tok Zajarčie. Kanál preteká hranicou záujmového územia a vlieva sa do Váhu. Ide o umelý, ohrádzovaný vodný tok. Má veľmi slabo vyvinuté drevinné brehovú porasty, prevažná časť toku má iba bylinné porasty. Napriek tomu hodnotíme tento vodný tok – má dobre vyvinuté vodné i litorálne spoločenstvá, porasty na brehoch a hrádzi sú trávno-bylinné, lúčneho charakteru, druhovo dosť bohaté, s prirodzeným druhovým zložením a so zastúpením vzácnejšie sa vyskytujúcich druhov. V stromovom poschodí sú zastúpené najmä vŕba krehká (*Salix fragilis*) a topoľ čierny (*Populus nigra*), z krovín baza čierna (*Sambucus nigra*), slivka trnková (*Prunus spinosa*) a ruža šíповá (*Rosa canina* agg.). K typickým druhom bylinného poschodia patria prhláva dvojdomá (*Urtica dioica*), trst' obyčajná (*Phragmites australis*), krvavec lekársky (*Sanguisorba officinalis*), kosatec žltý (*Iris pseudacorus*), vŕbovka chlpatá (*Epilobium hirsutum*), vrbica vŕbolistá (*Lythrum salicaria*), iskerník plazivý (*Ranunculus repens*), kostihoj lekársky (*Symphytum officinale*) a karbinec európsky (*Lycopus europaeus*).

Chovný rybník Dlhá

Vodná plocha s rozptýleným až medzernatým porastom drevín. V stromovom poschodí prevláda topoľ čierny (*Populus nigra*), v krovinnom poschodí sú časté slivka trnková (*Prunus spinosa*), pivojka plotná (*Calystegia sepium*) a vŕba popolavá (*Salix cinerea*). Z bylín sú najhojnejšie trst' obyčajná (*Phragmites australis*), pŕhl'ava dvojdomá (*Urtica dioica*), kostihoj lekársky (*Symphytum officinale*), kosatec žltý (*Iris pseudocorus*), vŕbovka chlpatá (*Epilobium hirsutum*) a vysoké ostrice (*Carex sp. div.*). Biotop má veľký význam ako ekostabilizačný, retenčný, mikroklimatický a rekreačný prvok v intenzívne využívanom poľnohospodárskom území, vhodná je však jeho renaturácia (doplnenie drevín, vytvorenie nárazníkovej pásu trávnych porastov).

Lesné porasty pri hrádzi Váhu na SZ okraji záujmového územia

Komplex biotopov na sz. okraji územia – tvoria ho lesíky, zarastené bývalé ovocné sady a čiastočne aj využívané sady blízkosti hrádze Váhu. Druhovú zloženú stromového poschodia je výrazne zmenená, prevažujúcou drevinou je nepôvodný agát biely (*Robinia pseudoacacia*), ďalej sú častejšie jaseň štíhly (*Fraxinus excelsior*), slivka domáca (*Prunus domestica*), topoľ biely (*Populus alba*). V krovinnom poschodí sa uplatňuje najmä baza čierna (*Sambucus nigra*), chmeľ obyčajný (*Humulus lupulus*), plamienok plotný (*Clematis vitalba*) a slivka trnková (*Prunus spinosa*). Okrem agátu bol zistený aj výskyt ďalších nepôvodných drevín pajaseň žliazkatý (*Ailanthus altissimus*) a kustovníca cudzia (*Lycium barbarum*). V bylinnom poschodí sú (najmä v častiach s dominanciou agátu) nitrofilné a synantropné druhy. Ekologickú hodnotu tohto priestoru je potrebné zvýšiť.

Lesík na západnom okraji územia

Porast drevín lesného charakteru na mieste bývalého ramena Váhu. V stromovom poschodí sú časté topoľ čierny (*Populus nigra*), agát biely (*Robinia pseudoacacia*) a brest väzový (*Ulmus laevis*), v krovinnom poschodí najmä baza čierna (*Sambucus nigra*) a chmeľ obyčajný (*Humulus lupulus*). Je potrebné odstrániť z porastu agát a nahrádzať ho pôvodnými druhmi drevín.

Medzi ostatné ekologický významné segmenty krajiny v posudzovanom území obce Dlhá nad Váhom zaraďujeme:

- mimolesná drevinná vegetácia – skupinky drevín a líniové porasty v rámci poľnohospodárskej krajiny. Hoci ide o plošne malé lokality väčšinou s nevyhovujúcou štruktúrou a kvalitou, avšak napriek tomu predstavujú prvok zvyšujúci ekologickú kvalitu a stabilitu intenzívne využívanej nížinnej krajiny. Majú pôdoochrannú a hygienickú funkciu, obmedzene slúžia aj ako biotopy pre viaceré skupiny živočíchov. Klasifikujeme ich ako plošné a líniové interakčné prvky, môžu byť základom pre návrh miestnych biocentier a biokoridorov.
- záhrady a sady v intraviláne obce a jeho okolí. Krajinné prvky, zvyšujúce ekologickú kvalitu a stabilitu poľnohospodárskej krajiny, slúžia ako biotop pre viaceré skupiny živočíchov.

Územný systém ekologickej stability

Územný systém ekologickej stability (ÚSES) je v zmysle zákona NR SR č. 543/2002 o ochrane prírody a krajiny celopriestorová štruktúra navzájom prepojených ekosystémov, ich zložiek a prvkov, ktorá zabezpečuje rozmanitosť podmienok a foriem života v krajine. Základ tohto systému predstavujú biocentrá, biokoridory a interakčné prvky nadregionálneho, regionálneho alebo miestneho významu. Tieto pojmy sú v zákone definované nasledovne:

- *biocentrum* je ekosystém alebo skupina ekosystémov, ktorá vytvára trvalé podmienky na rozmnožovanie, úkryt a výživu živých organizmov a na zachovanie a prirodzený vývoj ich spoločenstiev,
- *biokoridor* je priestorovo prepojený súbor ekosystémov, ktorý spája biocentra a umožňuje migráciu a výmenu genetických informácií živých organizmov a ich spoločenstiev, na ktorý priestorovo nadväzujú interakčné prvky,
- *interakčný prvok* je určitý ekosystém, jeho prvok alebo skupina ekosystémov, najmä trvalá trávna plocha, močiar, porast, jazero, prepojený na biocentra a biokoridory, ktorý zabezpečuje ich priaznivé pôsobenie na okolité časti krajiny pozmenenej alebo narušenej človekom.

V katastrálnom území obce Dlhá nad Váhom sa v súčasnosti nachádzajú dva prvky ÚSES vyššieho významu - nadregionálny biokoridor rieky Váh a regionálny biokoridor Zajarčie.

V zmysle Konceptie územného rozvoja Slovenska (2001), ÚPN VUC Nitrianskeho kraja, Zmeny a doplnky (2004) - časti krajinná štruktúra, R-ÚSESu okresu Nitra (1992) do riešeného územia zasahujú tieto prvky ÚSESu:

1. Nadregionálneho významu:

Biokoridor nadregionálneho významu Váh (medzihrádzový priestor)

Existujúci biokoridor nadregionálneho významu, zahŕňajúci medzihrádzový priestor Váhu. Váh možno v úseku pod VN Kráľová charakterizovať ako nížinný tok, čiastočne upravený, s umelým vodným režimom, ovplyvneným prevádzkovaním vodného diela a charakterizovaným dennými výkyvmi hladín. Brehové porasty sú prevažne dobre vyvinuté a majú väčšinou prirodzené druhové zloženie. Prevažujú pôvodné druhy drevín, predovšetkým vŕba krehká (*Salix fragilis*), vŕba biela (*Salix alba*) a ich kríženec *Salix x rubens*, topoľ biely (*Populus alba*), topoľ čierny (*Populus nigra*), zastúpené sú však aj nepôvodné druhy ako agát biely (*Robinia pseudoacaciä*), orech vlašský (*Juglans regia*), javorovec jaseňolistý (*Negundo aceroides*) a severoamerické jasene (*Fraxinus americana*). Biokoridor predstavuje mimoriadne dôležitý súbor ekosystémov vzhľadom k jeho polohe v nížinnom území s minimálnou biodiverzitou. NRBK Váh zasahuje do záujmového územia iba okrajovo (ľavobrežná hrádza Váhu), jeho veľká väčšina leží mimo záujmového územia. Ekologický stav medzihrádzového priestoru však nie je v súčasnosti vyhovujúci - v lesných porastoch prevažujú nepôvodné topoľové monokultúry, používaný je nevhodný celoplošný spôsob obnovy porastov a prípravy pôdy, pomerne veľké plochy zaberá aj orná pôda a záhradkárske osady. Stupeň antropogénneho ovplyvnenia územia a intenzita jeho využitia sú vysoké a nezodpovedajú klasifikácii územia ako nadregionálneho biokoridoru.

2. Regionálneho významu

Regionálny biokoridor - Zajarčie

Hydrický biokoridor, viazaný na skanalizovaný vodný tok Zajarčie - umelý, ohrádzovaný vodný tok. Má veľmi slabo vyvinuté drevinné brehovité porasty, prevažná časť toku má iba bylinné porasty. Litorálne spoločenstvá sú biologicky hodnotné - porasty na brehoch a hrádzi sú trávobylinné, lúčneho charakteru, druhovo dosť bohaté, s prirodzeným druhovým zložením a so zastúpením vzácnejšie sa vyskytujúcich druhov. V stromovom poschodí sú zastúpené najmä vŕba krehká (*Salix fragilis*) a topoľ čierny (*Populus nigra*), z krovín baza čierna (*Sambucus nigra*), slivka trnková (*Prunus spinosa*) a ruža šíповá (*Rosa canina* agg.). K typickým druhom

bylinného poschodia patria pŕhlava dvojdomá (*Urtica dioica*), trst' obyčajná (*Phragmites australis*), krvavec lekársky (*Sanguisorba officinalis*), kosatec žltý (*Iris pseudacorus*), vŕbovka chlpatá (*Epilobium hirsutum*), vrbica vŕbolistá (*Lythrum salicaria*), iskerník plazivý (*Ranunculus repens*), kostihoj lekársky (*Symphytum officinale*) a karbinec európsky (*Lycopus europaeus*).

Výmera regionálneho biokoridoru Zajarčie v úseku na hranici k.ú. Dlhá nad Váhom je 10,31 ha, z toho do obvodu PPU zasahuje 8,32 ha.

3. Miestneho významu

Miestne biocentrá

V rámci posudzovaného územia sme vymedzili tri existujúce biocentrá miestneho významu. Ich celková výmera je 24,0 ha, z toho 14,49 ha. Ide o lesné a mokradné spoločenstvá, avšak potrebné sú opatrenia na zlepšenie ich ekologického stavu.

Miestne biocentrum Pri Štrkovci

Komplex biotopov na sz. okraji územia - tvoria ho lesíky (menšie lesné porasty - JPRL 463a), zarastené bývalé ovocné sady a čiastočne aj využívané sady v blízkosti hrádze Váhu. Druhovú zloženie lesných porastov je výrazne zmenené, prevažujúcou drevinou je nepôvodný agát biely (*Robinia pseudoacacia*), ďalej sú častejšie jaseň štíhly (*Fraxinus excelsior*), slivka domáca (*Prunus domestica*), topoľ biely (*Populus alba*). V krovinnom poschodí sa uplatňuje najmä baza čierna (*Sambucus nigra*), chmeľ obyčajný (*Humulus lupulus*), plamienok plotný (*Clematis vitalba*) a slivka trnková (*Prunus spinosa*). Okrem agáta bol zistený aj výskyt ďalších nepôvodných drevín pajaseň žliazkatý (*Ailanthus altissimus*) a kustovnica cudzia (*Lycium barbarum*). V bylinnom poschodí sú (najmä v častiach s dominanciou agáta) nitrofilné a synantropné druhy.

Celková výmera vymedzeného biocentra je 11,95 ha (z toho 11,64 ha v rámci obvodu PPU).

Miestne biocentrum Farský les (Kruhovište)

Plocha ohraničená bývalým ramenom Váhu. Na časti je zachovaný lesný porast, ktorý je však výrazne poškodený. Časť LPF je nezalesnená, na časti biocentrá je v súčasnosti orná pôda. Do biocentra patria lesné porasty 462 a,b, e. V stromovom poschodí sú časté topoľ čierny (*Populus nigra*), agát biely (*Robinia pseudoacacia*) a brest vŕbový (*Ulmus laevis*), v krovinnom poschodí najmä baza čierna (*Sambucus nigra*) a chmeľ obyčajný (*Humulus lupulus*).

Celková výmera vymedzeného biocentra je 10,89 ha (z toho len 1,69 ha v rámci obvodu PPÚ).

Miestne biocentrum Rybník Dlhá

Vodná plocha, čiastočne eutrofizovaná, s rozptýleným až medzernatým porastom drevín na brehoch.

V stromovom poschodí prevláda topoľ čierny (*Populus nigra*), v krovinnom poschodí sú časté slivka trnková (*Prunus spinosa*), pivojka plotná (*Calystegia sepium*), a vŕba popolavá (*Salix cinerea*). Z bylín sú najhojnejšie trst' obyčajná (*Phragmites australis*), pŕhlava dvojdomá (*Urtica dioica*), kostihoj lekársky (*Symphytum officinale*), kosatec žltý (*Iris pseudacorus*), vŕbovka chlpatá (*Epilobium hirsutum*) a vysoké ostrice (*Carex* sp. div.). Biotop má veľký význam ako

ekostabilizačný, retenčný, mikroklimatický a rekreačný prvok v intenzívne využívanom poľnohospodárskom území, vhodná je však jeho renaturácia - vhodné je podporiť sukcesný vývoj brehových porastov, vymedziť nárazníkový pás trvalých trávnych porastov po obvode. Celková výmera vymedzeného biocentra je 1,16 ha (1,16 ha v rámci obvodu PPÚ).

Miestne biokoridory

V území sme nevyčlenili žiaden biokoridor miestneho významu. Existujúce porasty, ktoré by mohli plniť funkciu biokoridoru majú buď nevyhovujúcu priestorovú štruktúru porastov, alebo výrazne nepôvodné druhové zloženie. Takéto porasty sme zaradili medzi interakčné prvky.

BIOTICKÁ KLASIFIKÁCIA – BIOTICKÁ VÝZNAMNOSŤ ÚZEMIA

Klasifikácia územia na základe biotickej interpretácie krajinej štruktúry je spracovaná v zmysle metodiky Hrnčiarovej a kol. (2000), kde sa odporúča v dokumentoch MÚSES v etape klasifikácie územia vyhodnotiť relatívny stupeň ekologickej stability (krajinoekologickej významnosti) jednotlivých prvkov krajinej štruktúry v päťstupňovej škále: 0 – bez významu, 1 – malý význam, 2 – stredný význam, 3 – veľký význam, 4 – veľmi veľký význam.

Uvedené hodnotenie používa na miestnej úrovni viac ako 120 kategórií krajinej štruktúry a umožňuje tak diferenciaciu územia – hoci v skutočnosti sa netýka ekologickej stability, ale sprostredkovane biotickej významnosti jednotlivých prvkov SKŠ.

Pre účely projektu pozemkových úprav sme danú stupnicu interpretovali nasledovne:

- *veľmi vysoká biotická významnosť* – rieka Váh s časťou medzihrádzového priestoru – sú však mimo obvodu pozemkových úprav. Priamo v území je zaradený rybník Dlhá a kanál Zajarčie.
- *vysoká biotická významnosť* – významnejšie porasty mimolesnej drevinnej vegetácie a kvalitnejšie lesné porasty v území,
- *stredná biotická významnosť* – nezapojené medze a skupinky drevín v poľnohospodárskej krajine, trvalé trávne porasty a bylinné úhory, väčšie plochy záhrad v intraviláne, ako aj lesné porasty s nepôvodným drevinným zložením.
- *nízka biotická významnosť* – plochy ornej pôdy, malé technické objekty v krajine, plochy bez vegetácie, účelové cesty, ako aj zastavané územie intravilánu. Táto kategória dominuje najmä v poľnohospodárskej krajine (veľkoblokové polia).
- *veľmi nízka biotická významnosť* – štátna cesta, poľnohospodársky areál RD Šaľa a technické areály v obci, divoké skládky odpadov.

Za významné krajinné prvky v zmysle zákona o ochrane prírody a krajiny považujeme najmä prvé dve kategórie – krajinné prvky s veľmi vysokou biotickou významnosťou.

CELKOVÁ KLASIFIKÁCIA ÚZEMIA

Enviromentálna regionalizácia územia

Klasifikáciu úrovne životného prostredia na Slovensku rozpracovala SAŽP, Centrum enviromentálnej regionalizácie Košice (aktualizácia v r. 2005). Enviromentálna regionalizácia SR predstavuje základnú diferenciaciu územia z hľadiska komplexného hodnotenia stavu životného prostredia – ovzdušia, podzemnej a povrchovej vody, pôdy, horninového prostredia, bioty a ďalších faktorov. Vymedzených bolo 5 stupňov kvality životného prostredia – prostredie vysokej úrovne, vyhovujúce, mierne narušené, nerušené a silno narušené.

Podľa Správy o stave životného prostredia Nitrianskeho kraja (SAŽP, 2003) patrí katastrálne územie obce Dlhá nad Váhom do IV. – V. stupňa úrovne životného prostredia (narušené až silno narušené životné prostredie) a je súčasťou Dolnopovažskej zaťaženej oblasti.

Uvedené členenie územia predstavuje iba vstupné orientačné hodnotenie životného prostredia na miestnej úrovni, pretože bolo spracované na národnej úrovni a upresňované na regionálnu úroveň (pre kraje SR).

Na základe vyššie uvedeného riešené územie možno hodnotiť ako krajinu s nepriaznivou krajinou štruktúrou a ako krajinu s nízkou ekologickou stabilitou.

Objekty pamiatkového fondu

Pamiatkový úrad Slovenskej republiky v riešenom území neeviduje v Ústrednom zozname pamiatkového fondu žiadne nehnuteľné národné kultúrne pamiatky.

Literatúra Obzor, Bratislava 1967, uvádza v obci Dlhá nad Váhom nasledovné pamiatky alebo pamätihodnosti:

- Kostol najsvätejšej Trojice, empírový z roku 1800, prestavaný v roku 1899
- Kríž, klasicistický z roku 1819
- Prícestné sochy, sv. Floriána, klasicistická z roku 1826, sv. Rozália z roku 1899

Ostatné miestne kultúrne a historické pamiatky:

- ✓ Pamätná tabuľa Alajosa Izsófa 1870 – 1945 na dome s.č.111 – rodák obce, farár, redaktor, spisovateľ, cestovateľ,
- ✓ Pamätný drevený stĺp Dávida Mészárosa 1799 – 1849 pred farským úradom – rodák obce, farár, za účasť v revolúcii 1848 – 1849 bol popravený
- ✓ Svätá trojica pred budovou ZŠ
- ✓ Pamätník obetiam I. a II. svetovej vojny
- ✓ Kríž v parku pri hl. ceste
- ✓ Sv. Ján Nepomucký pri hl. ceste
- ✓ Sv. Vendelín v areáli RD
- ✓ Obraz p. Márie
- ✓ Kaplnka p. Márie
- ✓ Kostol Sv. trojice
- ✓ Kríž pred kostolom
- ✓ P. Mária pred kostolom

Z hľadiska ochrany archeologických nálezísk ku stavbe je potrebné dodržať nasledovné podmienky:

1. Vo vzťahu k možnosti narušenia archeologických nálezísk ku stavbe, ktorá si vyžiada vykonanie zemných prác stavebník/investor je povinný od Krajského pamiatkového úradu v Nitre už v stupni územného konania si vyžiadať v zmysle zákona 50/1976 Zb. o územnom plánovaní v znení neskorších predpisov odborné stanovisko.
2. V prípade nevyhnutnosti vykonať záchranný archeologický výskum ako predstihové opatrenie na záchranu archeologických nálezísk a nálezov rozhoduje o výskume podľa § 37 pamiatkového zákona Pamiatkový úrad Slovenskej republiky.
3. Z katastrálneho územia obce Dlhá nad Váhom pochádzajú doklady osídlenia od najstarších dôb praveku (znaky osídlenia zo staršej doby kamennej, zo staršej doby bronzovej, zo staršej a mladšej doby železnej, z doby rímskej a zo stredoveku). Väčšina nálezov sa zistila v tesnej blízkosti rieky Váh a v polohe Vinohrady. V meste vykonávala bádatelka Zora Liptáková záchranný výskum v roku 1962.
4. Je pravdepodobné, že pri zemných prácach spojených so stavebnou činnosťou budú zistené archeologické nálezy, resp. archeologické situácie.

12. Požiadavky z hľadiska ochrany trás nadradených systémov dopravného a technického vybavenia

V návrhu územného plánu rešpektovať výhľadovú trasu

Cesty I/75 Galanta – Šaľa – Nové Zámky: rezervovať koridor pre vybudovanie obchvatu Šale medzi Kráľovou nad Váhom a Šaľou s východným obchvatom Šaľa – Veča s odstránením technických nedostatkov a homogenizovaním cesty na kategóriu C11,5/80. Pre dlhodobý výhľad rezervovať koridor obchvatu Šale preložkou cesty I/75 vedenou severne od obcí Kráľová nad Váhom a Dlhá nad Váhom s pripojením na obchvat miestnej časti Veča s následným napojením na obchvat Trnovca nad Váhom.

Ďalej rešpektovať všetky významné línie a zariadenia: elektroenergetické, telekomunikačné, plynárenské, vodohospodárske objekty a línie, rešpektovať ich ochranné a bezpečnostné pásma a prekládky týchto sietí realizovať len so súhlasom príslušného správcu. Rešpektovať požiadavku MO SR na plánované náhradné cestné premostenie cez rieku Váh.

13. Požiadavky vyplývajúce najmä zo záujmov obrany štátu, požiarnej ochrany, ochrany pred povodňami, civilnej ochrany obyvateľstva

Pri vzniku mimoriadnych udalostí sa činnosť v teritóriu obce Dlhá nad Váhom riadi v zmysle základných ustanovení Prehľadu činnosti Obecného úradu po vyhlásení stupňov pohotovosti :

1. stupeň pohotovosti – situácia nebezpečenstva
2. stupeň pohotovosti - stav ohrozenia

Právo vyhlasovania predbežných opatrení a stupňov pohotovosti má Bezpečnostná rada štátu. Materiál podrobne charakterizuje realizáciu opatrení pri prvom stupni pohotovosti – situácia nebezpečenstva a pri vyššom stupni pohotovosti – stave ohrozenia. Ďalej sú presne určené opatrenia príslušných ústredných orgánov, o ktorých rozhodla BR SR a spôsob ich nevyhnutnej realizácie. Dôležité je zabezpečenie spojenia. Spojenie Obecného úradu sa organizuje tak, aby bol zabezpečený styk s určenými organizáciami na teritóriu obce s nadriadenými orgánmi okresu Šaľa a so súčinnosťnými organizáciami pre odborné zabezpečenie činnosti Obecného úradu. Využívajú sa všetky dostupné technické prostriedky (telefón, fax, ...). Plán činnosti Obecného úradu po vyhlásení stupňov pohotovosti musí starosta obce a členovia štábu obrany už v období mieru. Z hľadiska územno-technického je dôležité nezablokovať automobilové komunikácie a udržiavať v prejazdnom stave hlavnú evakuačnú trasu, cestu II. triedy II/573 .

Ohrozenie územia povodňami

Ochrana pred povodňami zahŕňa:

- a) úpravy tokov,
- b) budovanie ochranných hrádzí
- a) kombináciu opatrení a) + b)

V riešenom území dochádza k zaplavovaniu pozemkov najmä v medzihrádzovom priestore rieky Váh vplyvom množstva vody v koryte, pri povodniach resp. pri veľkých dažďových prívalových vodách. Problémom je aj periodické zanášanie dažďových rigolov splavenou zeminou pri nárazových zrážkach. V tejto súvislosti je potrebné realizovať aj opatrenia na zníženie negatívnych dôsledkov vodnej erózie pôdy.

Civilná ochrana

Požiadavky a podmienky civilnej ochrany stanovuje zákon NRSR č. 42/1994 Z.z. o civilnej ochrane obyvateľstva, v znení neskorších predpisov, o úplnom znení zákona NRSR č.444/2006 Z.z.

Pri funkčnom využití územia obce a následnej príprave výstavby zariadení pre zhromažďovanie a pobyt ľudí a zvierat ako aj pri činnostiach, ktoré môžu ohrozovať ich bezpečnosť a zdravie, pri budovaní infraštruktúry obce je potrebné sa riadiť citovaným zákonom.

Podmienky pre zariadenia CO ustanovuje vyhláška MV SR č. 532/2006 Z.z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a technických podmienok zariadení civilnej ochrany je potrebné rešpektovať na príslušnom stupni územnej prípravy a investičnej činnosti.

/1/ Stavebnotechnické požiadavky na zariadenia civilnej ochrany sú požiadavky na územnotechnické, urbanistické, stavebnotechnické a dispozičné riešenie a technické vybavenie stavieb z hľadiska potrieb civilnej ochrany. Uplatňujú sa v rámci obstarávania, navrhovania a schvaľovania územnoplánovacej dokumentácie

/3/ Stavebnotechnické požiadavky podľa odseku 1 sa uplatňujú tak, že ochranné stavby

a/ sa budujú v podzemných podlažiach, alebo úpravou nadzemných podlaží stavebných objektov, alebo ako samostatne stojace stavby,

b/ tvoria prevádzkovo uzatvorený celok a nesmú ním viesť tranzitné inžinierske siete, ktoré s ním nesúvisia,

c/ sa navrhujú do miest najväčšieho sústredenia osôb, ktorým treba zabezpečiť ukrytie v dochádzkovej vzdialenosti najviac do 500m,

d/ sa umiestňujú najmenej 100m od zásobníkov prchavých látok a plynov s toxickými účinkami, ktoré by mohli ohroziť bezpečnosť ukrývaných osôb,

e/ sa umiestňujú tak, aby prístupové komunikácie umožňovali prístup k objektu pre ukrývané osoby,

g/ majú zabezpečené vo vnútorných priestoroch mikroklimatické podmienky; miestnosti, ktoré majú povahu trvalého pobytu osôb, musia byť vybavené zariadením na nútené vetranie,

4/ Stavebnotechnické požiadavky na ochranné stavby podľa ods. č. 1 sa vypracúvajú v územnoplánovacej dokumentácii v časti verejné dopravné a technické vybavenie územia v územných obvodoch takto:

a/ v budovách zabezpečujúcich ukrytie pre najpočetnejšiu zmenu zamestnancov a pre osoby prevzaté do starostlivosti,

b/ v budovách poskytujúcich služby obyvateľstvu, najmä v nemocniciach, hoteloch, ubytovniach, internátoch všetkých typoch škôl, bankách, divadlách, kinách, poisťovniach, telovýchovných objektoch, zabezpečujúcich ukrytie podľa prevádzkovej a ubytovacej kapacity pre personál a osoby prevzaté do starostlivosti,

c/ v hypermarketoch a polyfunkčných domoch podľa projektovanej kapacity návštevnosti pre personál a osoby prevzaté do starostlivosti,

d/ v budovách štátnych orgánov, orgánov miestnej štátnej správy a samosprávy pre plánovaný počet zamestnancov a pre osoby prevzaté do starostlivosti.

V zmysle nariadenia vlády 565/2004 Z.z. /ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 166/1994 Z.z. o kategorizácii územia Slovenskej republiky v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 25/1997 Z.z. / čl. I., Zaradenie územia do jednotlivých kategórií podľa územných obvodov obvodných úradov Slovenskej republiky sa zaraďuje územný obvod do kategórie IV. Následne sa budovanie ochranných stavieb vykonáva:

a/ na území kategórie IV. V plynosných úkrytoch alebo v jednotlivých úkrytoch budovaných svojpomocne,

b/ na území kategórií I. – IV. V bytových a rodinných domoch s kapacitou do 50 ukrývaných osôb v plynosných úkrytoch alebo v jednoduchých úkrytoch budovaných svojpomocne a v bytových domoch s kapacitou nad 50 ukrývaných osôb v plynosných úkrytoch.

Podrobné podmienky pre uplatnenie citovaného zákona a vyhlášky ustanovuje príslušný orgán ochrany a obec.

Požiarna ochrana

Z hľadiska požiarnej ochrany obec má síce požiarnu zbrojnicu chýba však primeraná požiarna technika a požiarny zbor. Požiarna zbrojnica sa nachádza v centrálnej časti obce. V prípade požiaru v obci zasahuje PZ –Šaľa.

14. Požiadavky na riešenie priestorového usporiadania a funkčného využitia územia obce s prihliadnutím na historické, kultúrne, urbanistické a prírodné podmienky územia, vrátane požiadaviek na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu

Formovanie funkčno-priestorovej kostry

Funkčno-priestorovú kostru sídelného útvaru možno prirovnať *k živému organizmu*, ktorého zdravie priamo závisí od fungovania jeho jednotlivých orgánov. Jednotlivé orgány musia v prípade sídla byť vhodne umiestnené a nadimenzované tak, aby mohli byť uspokojené ich funkčné nároky.

V prípade obce Dlhá nad Váhom možno tvrdiť, že má srdce (centrum administratívno-správne a vybavenostné), svoj krvný obeh (komunikácie všetkých kategórií, od tých najväčších až po pešie chodníky) a svoju vylučovaciu sústavu (kanalizácia a spôsob likvidácie odpadov).

Hlavnou kompozičnou osou je cesta II/ 573 , sekundárnou osou je náves.

V návrhovom období je potrebné plánovito formovať kompozičnú osnovu sídla. Preto je logické, že bude nositeľkou najdôležitejších funkcií. Zároveň v jej centrálnej časti v zastavanom území je potrebné jednoznačne formovať centrum obce ako :

- administratívno-správne,
- vybavenostné.
- polyfunkčné

Centrálny sídelný priestor je dominantný prítomnosťou vybavenostných funkcií, ostatná časť sídla je typická prevahou bývania a doplnkových funkcií.

Na základe analýzy funkčno-priestorovej koncepcie obce sú evidentné tieto základné problémové okruhy :

- potvrdenie a formovanie základnej funkčno-priestorovej kostry obce,
- vytypovanie a riešenie nových rozvojových území najmä pre rozvoj bývania, výrobo-podnikateľských aktivít, rekreácie /agroturistika/ a ich riešenie v zmysle kontinuity priestorového a hmotového vývoja.

Ciele :

Formovať sídlo ako kompaktný celok (v rámci zastavaného územia) s prirodzenou gradáciou k ťažisku sídla,

z hľadiska územno-technického, riešiť výstavbu nových domov tak, aby bolo možné uspokojiť jak žiadateľov z titulu prirodzeného prírastku, tak žiadateľov z okolia,

dôležité je vytvoriť územnú rezervu pre IBV z titulu nepredvídateľných rozvojových tendencií (migrácia za pracovnými príležitosťami,...).

Intervenčné kroky :

- organizáciu a regulovanie štruktúrálnej prestavby centra zabezpečovať v súlade s AUŠ – Centrum

V rámci ÚPN-obce definovať funkčno-priestorové riešenie celkovej koncepcie rozvoja sídla k návrhovému obdobiu, ako aj návod k priestorovému riešeniu v ponávrhovom období,

dlhodobý zámer územného rozvoja,

Nové ulice formovať v zmysle optimálnej šírky bez dopravných závad, t.j. musia byť prejazdné a spĺňať všetky kritériá, rozvoj inžinierskych sietí, odstavné plochy, účinná prepravná šírka.

V rámci uličných priestorov riešiť aj koridor pre peší pohyb, riešiť peší pohyb a cyklistickú dopravu zvlášť medzi obcou a rekreačnými areálmi;

Pre zabezpečenie optimálneho rozvoja jednotlivých častí sídla vytvoriť regulačné podklady (napr. vo forme spracovania urbanisticko-architektonických štúdií, zastavovacích štúdií a pod.) a vytvárať predpoklady pre realizačné zámery.

- pri novej výstavbe rešpektovať a nadväzovať na historicky vytvorenú sídelnú štruktúru s cieľom dosiahnuť vzájomnú funkčnú a priestorovú previazanosť pri zachovaní identity a špecifickosti pôvodného osídlenia;
- rešpektovať architektonické a prírodné hodnoty;

15. Požiadavky na riešenie bývania, občianskeho vybavenia, sociálnej infraštruktúry a výroby

Rozvoj bývania

Pre ďalšie vývojové obdobie prevádzky obce navrhnuť v ÚPN príslušný rozvoj obytnej funkcie

- kombinovanými formami rodinnej zástavby s tvorbou ucelených uličných celkov, ktoré sú charakteristické pre vidiecke sídlo,
- vhodnou kompozičnou dostavbou súboru bytových domov v určenej polohe zástavby obce.

Riešiť rozvoj individuálnej bytovej výstavby na nových plochách v rozšírenom zastavanom území obce, zástavbou nevyužitých prelúk a ponukou možnosti výstavby vo väčších záhradách v rámci zástavby sídla, resp. na plochách v priamom napojení na súčasnú zástavbu.

Pritom bude nutné rešpektovať priestorové obmedzenia rozvoja, ktoré je viazané na dodržanie sledovanej kompozičnej tvorby zachovania a obnovy pôvodnej architektonickej štruktúry v centrálnej časti obce a v priľahlých uliciach.

§ Využiť súčasnú disponibilitu zástavby obce, skvalitniť stavebno-technický stav pôvodných domov, prevádzku dvorných traktov pre bývanie, pre drobnú hospodársku činnosť a vývojovo aj pre rekreačný pobyt.

V rámci tejto funkcie navrhnuť účinné regulatívne opatrenia na skvalitnenie verejných uličných priestorov, dvorných traktov a záhrad v záujme zlepšenia architektonicko-stavebného a krajinnno-estetického vzhľadu obce, regulačne usmerniť využitie spoločných dvorov.

Využiť dosiaľ nezastavané plochy prelúk uličnej zástavby na bývanie so zachovaním charakteristickej miestnej parcelácie pozemkov.

Formou regulatívu stanoviť podmienky pre možný rozvoj bývania aj v súčasných rozľahlých záhradách rodinnej zástavby.

V celkovom vývoji počtu obyvateľov obce uvažovať s nárastom tak, aby sídelná veľkosť obce bola vo veľkostnej kategórii do cca 1 200 obyvateľov k návrhovému obdobiu ÚPN rok 2025, t.j. nárast o cca 300 obyvateľov

To znamená, že k návrhovému roku 2025 je navrhnuté riešiť výhľadový počet minimálne cca 150 nových bytov v rodinnej zástavbe a vhodných bytových domoch .

- predpoklad 1 rodinný dom = 1 byt,

Zhodnotiť námet rozvojových plôch z urbanistického rozboru pre riešenie funkcie bývania:

- námety na rozvojové plochy pre funkciu bývania.

Riešiť súbor pre kombinovanú funkciu bývania a výrobných služieb, miestnej remeselnej malovýroby na vlastných pozemkoch, ktorý bude situovaný bez rušivých vzťahov k obytnej zástavbe obce, s veľkosťou pozemkov podľa individuálnej potreby. Zhodnotiť námet na lokalizáciu z urbanistického rozboru :

– námet na rozvojovú plochu pre kombinované funkcie výrobných služieb, komunálnej a remeselnej malovýroby a bývania.

V rozvojových plochách bývania riešiť aj plochy verejnej sídelnej zelene s drobnou architektúrou, detskými ihriskami podľa urbanistických ukazovateľov.

V zástavbe medzi rodinnými domami nepovoľovať prevádzky priemyselného a poľnohospodárskeho charakteru.

Rozvoj občianskej vybavenosti

Riešiť optimálnu štruktúru kompletovania základnej a vyššej občianskej vybavenosti podľa urbanistických štandardov, aby zodpovedala stanovenej funkčnosti sídla lokálneho významu, výhľadovému počtu obyvateľov a aj sledovanému rozvoju obce a katastra k návrhovému roku 2025.

Návrhom vybavenosti zabezpečiť podmienky pre komfortný život obyvateľov obce, bez vynútenej potreby dochádzania za potrebnou základnou občianskou vybavenosťou do okolitých sídiel.

Ťažisko občianskej vybavenosti maloobchodnej siete a služieb umiestniť v centrálnom priestore obce formou dokompletovania, resp. prevádzkového skvalitnenia súčasného vybavenia.

K tomu využiť disponibilné objekty na atraktívne zariadenia občianskej vybavenosti obce – malé obchodíky, služby, stravovacie zariadenia, občerstvenie, a pod.

§ Ďalšiu občiansku vybavenosť obce riešiť s využitím vhodných objektov a priestorov v rámci súčasnej uličnej zástavby obce a v rámci plánovaných nových súborov bývania v optimálnej spádovej dostupnosti.

Školstvo a výchova

Z hľadiska dlhodobej rozvojovej prevádzky obce je vo vzťahu k navrhovanému rozvoju funkcie bývania a sledovanému rastu demografického počtu mladých obyvateľov v obci potrebné riešiť v ÚPN obce územné podmienky. V rozvojovom programe obce treba očakávať demografický vývoj rastu počtu obyvateľov a tým aj väčší počet mladých rodín so školopovinnými žiakmi. Podľa toho súčasný prevádzkový stav Základnej školy si bude vyžadovať riešiť:

- organizačné podmienky pre revitalizáciu a skvalitnenie budovy a areálu základnej a materskej školy,
- vybudovanie vonkajších ihrísk.
- realizáciu vonkajšieho ihriska – tenisového kurtu, na pozemku školy, ktoré bude slúžiť aj pre športovo-rekreačné aktivity obyvateľov obce.

Kultúra a osвета

Pre ďalšie obdobie do návrhového roku 2025 bude cieľom vytvárať podmienky pre aktivizáciu spoločenského života občanov rôznych vekových kategórií a záujmových skupín v obci, podmienky pre obnovu a rozvíjania ľudových tradícií s ich prezentáciou.

K tomu je potrebné zabezpečiť prevádzkové skvalitnenie existujúcich a tvorbu nových zariadení pre kultúrno-spoločenskú činnosť, podmienok pre rozvoj rôznych aktivít a atraktívnych programov.

V riešení ÚPN budú určené konkrétne regulatívy na revitalizáciu zachovalého súboru ľudovej architektúry, zachovanie a obnovu ďalších kultúrno-historických objektov v obci.

Šport a telesná výchova

V ÚPN bude potrebné riešiť podmienky pre rozvoj aktivít telovýchovy a športu obyvateľov a rozvíjajúcu sa rekreačnú funkciu obce.

K tomu je potrebné riešiť skvalitnenie prevádzkového vybavenia športového areálu s potrebou ďalších ihrísk pre loptové hry, rozšírenie ponuky atraktívnych aktivít pre mládež, obyvateľov a aj rekreačnú návštevnosť obce.

Rozvojovým cieľom bude tiež riešiť športovú vybavenosť v rámci areálu Základnej školy s tým, že mimo vyučovací proces toto vybavenie bude slúžiť pre obyvateľov a turisticko-rekreačnú návštevnosť obce.

Tento princíp možnosti využívania športového vybavenia školy obyvateľmi je v súlade s Národným programom rozvoja športu v SR do roku 2010, ktorý sa postupne realizuje.

Ďalší rozvoj športovo-rekreačného vybavenia v obci bude viazaný aj na rast funkcie bývania a program regionálnej turistiky s vhodnými atraktívnymi aktivitami pre dané prostredie –pešia turistika, cykloturistika, športová streľba, lukostreľba, jazda na koňoch, v zime bežecké lyžovanie, atď.

V riešení bude zhodnotený návrh rozvojovej plochy podľa námetu z komplexného urbanistického rozboru pre riešenie občianskej vybavenosti:

- uvažovaná plocha pre rozvoj športového areálu obce;
- uvažovaná rozvojová plocha pre funkciu cestovného ruchu, rekreácie, športu;
- uvažovaná rozvojová plocha pre rekreačno-športové aktivity v prírode;
- Vybudovanie multifunkčnej telocvične;

Zdravotníctvo

Cieľom riešenia ÚPN bude vytvoriť podmienky pre zabezpečenie kvalitného komplexného poskytovania primárnej zdravotnej starostlivosti v dobrých prevádzkových podmienkach pre všetky skupiny obyvateľov .

V obci absentuje zariadenie so zdravotnou starostlivosťou.

Vývojovo je potrebné s nárastom nových obyvateľov obce počítat' so zriadením aj súkromných ambulancií v rámci rozvoja rodinného bývania.

Sociálna starostlivosť

§ Riešiť príslušné vývojové služby sociálnej starostlivosti, hlavne pre vekovú skupinu generácie starších seniorov, ktorí sú odkázaní na starostlivosť.

§ Zhodnotiť možnosť riešenia komplexného seniorského centra s malometrážnym bývaním, spoločenskou časťou so stravovaním, lekárskou a opatrovateľskou starostlivosťou, športovou časťou a regeneráciou, s tým, že tieto služby by boli aj pre ďalších dôchodcov obce - denné stravovanie dôchodcov, donáška stravy do bytov, pranie, regenerácia a pod.

Komerčná vybavenosť

Maloobchodná sieť a služby

V ÚPN bude riešené skvalitnenie súčasného obchodného vybavenia obce a program jeho kompletovania podľa urbanistických štandardov na požadovanú veľkostnú úroveň .

Rozvoj ďalšieho obchodného vybavenia bude ovplyvnený predovšetkým požiadavkami obyvateľov na rozvoj komplexnej vybavenosti a tiež politikou veľkých obchodných spoločností a ich umiestňovaní sa na miestnom trhu. Z toho dôvodu je potrebné vytvoriť územnú rezervu pre komerčné funkcie.

Na rozvoj služieb, ktorý je podmienený najmä dopytom, bude mať vplyv spoločenský tlak obyvateľov a vývoj rastu obyvateľstva a jeho demografickej štruktúry. Výrazným rozvojovým stimulom bude sledovaný koncepčný cieľ vytvoriť ponuku kvalitnej vybavenosti v obci.

Verejné stravovanie

V ÚPN bude riešené skvalitnenie súčasného stravovacieho vybavenia obce a program jeho kompletovania podľa urbanistických štandardov na veľkostnú úroveň a plánovaný rozvoj sídla.

Verejná správa a administratíva

Súčasný stav vybavenia a prevádzkových priestorov verejnej správy a podnikateľskej administratívy si vyžaduje riešiť kvalitatívny rozvoj.

Vo väzbe na riešenie rozvoja výroby v obci a jej katastri bude nutné vytvoriť aj nové ponukové administratívne vybavenie pre miestnu podnikateľskú sféru.

Rozvoj cestovného ruchu a rekreácie

Jedným z programov ÚPN bude riešenie cestovného ruchu, turisticko-športových aktivít v rámci funkčného formovania spoločného mikroregiónu Via Romanum pre rekreáciu.

Vo väzbe na tento program bude riešený rozvoj vybavenia v obci viazaný aj na rast funkcie bývania a program regionálnej turistiky s vhodnými atraktívnymi aktivitami pre dané prostredie:

Trend využitia atraktívneho potenciálu pôvodných ľudových domov na pobytovú rekreáciu bude zrejme v ďalšom období pokračovať a v rámci ÚPN bude riešený návrhmi a využívanie formou vlastných chalúp.

Katastrálne územie má potenciál pre rozvoj predovšetkým agroturistiky, jazdectva, rybolovu a rozvoj gastronómie.

Základným predpokladom pre úspešný rozvoj rekreácie a cestovného ruchu sú nasledovné intervenčné kroky:

1. zvýšiť atraktivnosť obce Dlhá nad Váhom;
2. podpora agroturistických činností;
3. Úspešné dokončenie pozemkových úprav;
4. Vytvoriť inštitucionálny charakter agroturistických aktivít ;
5. Propagácia agroturistických činností ;
6. Účasť na akciách určených pre agroturistiku ;
7. Prezentácia a propagácia miestnych kultúrno-historických pamiatok ;
8. Tvorba propagačných materiálov o miestnych pamiatkach;
9. Zriadenie priestoru pre umiestnenie propagačných materiálov ;
10. Služby pre návštevníkov obce;
11. Zabezpečiť sprievodcovskú službu;
12. Vytvorenie informačno-orientačných tabúl ;

Rozvoj výroby

Priemyselná výroba a skladové hospodárstvo

V rámci spracovania ÚPN územne vymedziť ponukové rozvojové plochy pre miestnu priemyselnú a remeselnú malovýrobu a sklady bez kolíznych vzťahov životného prostredia k obytnej zástavbe obce s predpokladom, že vývojovo do tejto polohy budú premiestnené aj kolízne prevádzky súčasnej obytnej zástavby.

Pôvodne jednoúčelový hospodársky dvor poľnohospodárskeho družstva treba vývojovo riešiť ako prevádzkovo kombinované zariadenie poľnohospodárskej, remeselnopriemyselnej výroby a skladov s príslušnými regulatívami ich urbanistického a architektonického kompletovania. Pritom sledovať zachovanie pôvodne ťažiskovej poľnohospodárskej činnosti podľa možnosti s nadväznou potravinárskou finalizáciou výroby.

Tento rozvojový návrh je potrebné riešiť veľmi citlivo so zreteľom na zachovanie charakteru poľnohospodárskej krajiny a tiež krajinnu - ekologickú hodnotu širšieho priestoru.

§ V rámci miestnej komunálnej výroby zriadiť v navrhovanej výrobnéj zóne komerčnú linku kompostárne biologického odpadu - spracovanie odpadu z rastlinnej výroby, činností v záhradách obce a z lesníckej prevádzky. Vyrobené organické hnojivo následne čiastočne využívať na komerčný odpredaj, čiastočne na zveľaďovanie poľnohospodárskej a lesnej pôdy, na skvalitňovanie verejnej zelene v obci.

§ Zhodnotiť návrh rozvojových plôch podľa námetu z komplexného urbanistického rozboru pre riešenie výroby:

Poľnohospodárska výroba

§ V spolupráci s orgánmi hygienickej služby upresniť podmienky pre chov živočíšnej výroby s pásmom hygienickej ochrany hospodárskeho dvora RD voči obytnej zóne sídla./280ks.HD/

§ Riešiť vhodné využitie a obnovu stavebného fondu, extenzívne využívaných plôch hospodárskeho dvora poľnohospodárskeho družstva.

§ Zhodnotiť možnosť riešenia programu nových rozvojových plôch pre založenie ovocných sádov.

Nadväzne riešiť príslušné technické vybavenie pre skladovanie, konzervovanie ovocia, a zhodnotiť možnosť rozvoja priemyselného potravinárskeho finalizovania – sušiarne, konzervovanie, resp. výrobu polotovarov.

§ Novú výstavbu, ktorú nemožno umiestniť v zastavanom území obce, orientovať na plochy z poľnohospodárskeho hľadiska menej hodnotné.

§ Stanoviť závery a krajinné opatrenia po vypracovaní Projektu pozemkových úprav a ÚPN, smerované predovšetkým na skvalitnenie využitia a ochrany poľnohospodárskej pôdy.

§ Navrhnuť a postupne realizovať celkovú úpravu a ozelenenie hospodárskeho dvora živočíšnej výroby.

§ Usilovať o ekologickjšie hospodárenie s exkrementami vzhľadom na tvorbu a ochranu životného prostredia.

Lesné hospodárstvo

Pre ochranu a využívanie lesného pôdneho fondu platia opatrenia stanovené v Lesnom hospodárskom pláne SR.

V území je sledované:

- zachovať a posilňovať systém miestnych ekosystémov.

V rámci ÚPN obce územne bližšie konkretizovať koncepčné zámery krajiny tvorby s tvorbou ucelených lesíkov v medzihrádzovom priestore, okolí sídla a v rámci katastra obce s ťažiskom na špecifické prostredie poľnohospodárskej krajiny.

V zmysle § 5 ods. 2 zákona č. 326/2005 Z.z. o lesoch pri využívaní lesných pozemkov na iné účely ako na plnenie funkcií lesov sa chránia lesné pozemky najmä v ochranných lesoch (§ 13) a v lesoch osobitného určenia (§ 14).

Podľa § 10 zákona o lesoch ochranné pásmo lesa tvoria pozemky do vzdialenosti 50 m od hranice lesného pozemku.

V zmysle § 12 zákona o lesoch sa rozlišujú nasledovné kategórie lesov:

- ochranné lesy,
- lesy osobitného určenia,
- hospodárske lesy.

V k.ú. všetky lesné porasty sú zaradené v kategórii hospodárske lesy. Hospodárske lesy sú lesy, ktoré nie sú ochrannými lesmi alebo lesmi osobitného určenia a ktorých účelom je produkcia dreva a ostatných lesných produktov pri súčasnom zabezpečovaní mimoprodukčných funkcií lesov.

Povinnosti pri ochrane lesa sú zakotvené v § 28 zákona o lesoch.

16. Požiadavky z hľadiska životného prostredia prípadne určenie požiadaviek na hodnotenie z hľadiska predpokladaných vplyvov na životné prostredie

Prírodné stresové javy

Seizmicita

Riešené územie sa nachádza v oblasti s možnosťou výskytu makroseizmickej intenzity o sile 6 - 7° M.S.K. – 64 (Atlas krajiny SR, 2002).

Rádioaktivita

Problematika rádioaktívneho ožarovania obyvateľstva je v ostatných rokoch vo svete i v Slovenskej republike predmetom zvýšenej pozornosti. Dôvodom je značná radiačná záťaž, podmienená umelými i prírodnými zdrojmi a nové poznatky hodnotenia ionizujúceho žiarenia. Z celkového rádioaktívneho žiarenia, ktoré voľne pôsobí na obyvateľstvo, viac ako dve tretiny tvoria prírodné rádioaktívne zdroje. Z nich radón sa podieľa 47 % na skladbe priemerného ročného efektívneho dávkového ekvivalentu ožiarovania obyvateľstva (Vedecký výbor OSN pre otázky ožiarovania, New York, 1988).

Najzávažnejším prírodným zdrojom žiarenia je radón-222 a jeho dcérske produkty rozpadu. Je to karcinogén, ktorý sa podieľa na vzniku rakoviny pľúc až desiatimi percentami. Zdrojovým objektom radónu sú väčšinou hlbšie pôdne horizonty a horniny s obsahom rádia-226, ktorého rozpadom Rn-222 vzniká. Z hĺbky sa radón rôznym spôsobom a rôznymi prísunovými cestami (neotektonické netesné zlomy, priepustné horniny, drvené zóny hornín, atď.) dostáva v pôdnom vzduchu, vode alebo v stavebných materiáloch do obytných priestorov.

Kataster obce patrí do oblasti so stredným radónovým rizikom (Atlas krajiny SR, 2002).

Geodynamické javy

Podľa vyjadrenia Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra nie sú v k.ú. zaregistrované objekty, na ktoré by sa vzťahovala ochrana ložísk nerastných surovín, neevidujú sa staré banské diela, nie je určené prieskumné územie pre vyhradený nerast.

Zosuvné procesy a výmoľová erózia

Aktívne prejavy zosuvnej činnosti a výmoľovej erózie sa v posudzovanom území nevyskytujú.

Náchylnosť územia na zosuvné procesy a výmoľovú eróziu sa určuje kombináciou vlastností faktorov potenciálne podmieňujúcich ich výskyt – typu geologického substrátu, sklonitosti a energie reliéfu. V území sa určili 2 stupne náchylnosti územia na výskyt týchto procesov:

- nepatrná – viazaná je na údolnú nivu Váhu s nulovou energiou reliéfu, ako aj menej členité polohy zvlnenej roviny. Celkovo v území dominuje.
- Malá – vyskytuje sa iba v členitejších častiach územia – na miernych až stredne strmých svahoch elevácií viatych pieskov a prikorytových depresíí.

Erózia – vodná

Erózia pôdy vplyvom vody má negatívne dôsledky na vlastnosti pôdneho krytu. Sprievodnými vplyvmi sú napr. zanášanie a eutrofizácia vodných tokov a nádrží, zvýšenie skeletnatosti pôdy, zmeny zrnitosti pôdy, zhoršenie jej obrábatelnosti. V podmienkach Slovenska patrí vodná erózia medzi najrozšírenejšie procesy degradácie pôdy.

Metodika na hodnotenie eróznej ohrozenosti územia je výpočet eróznej straty pôdy tzv. univerzálnou rovnicou výpočtu priemernej straty pôdy z erózie (USLE).

Wischmeier-Smithova rovnica výpočtu vodnej erózie:

$$G = R * K * L * S * C * P$$

Kde G – celková teoretická strata pôdy v t.ha⁻¹.rok⁻¹

R – faktor erózneho účinku dažďa

K – faktor náchylnosti pôdy na eróziu

L – faktor dĺžky svahu

S – faktor sklonu svahu

C – faktor ochranného vplyvu cegetácie

P – faktor účinnosti protieróznych opatrení

Potenciálna vodná erózia pôdy:

- *nepatrná až malá* ($Gabs = 0 - 15 \text{ t.ha}^{-1}.\text{rok}^{-1}$) – táto kategória sa vyskytuje na veľkej väčšine posudzovaného územia. Na poľnohospodárskej pôde je možné tieto polohy využívať bez potreby protieróznych opatrení.
- *pomerne malá* ($Gabs = 15 - 40 \text{ t.ha}^{-1}.\text{rok}^{-1}$) – kategória zaberá členitejšie časti územia v blízkosti depresii pri vážskej hrádzi a elevácií viatych pieskov. Územie je možné využívať na ornú pôdu, potrebné je však uvažovať s realizáciou protieróznych opatrení.
- *priemerná* ($Gabs = 40 - 80 \text{ t.ha}^{-1}.\text{rok}^{-1}$) – kategória sa vyskytuje v území iba ojedinelo na niekoľkých malých plochách. Tieto polohy sú vhodné pre trvalé trávne porasty, limitovane aj pre ornú pôdu (za predpokladu vhodného usporiadania pozemkov).
- *pomerne veľká* ($Gabs = 80 - 120 \text{ t.ha}^{-1}.\text{rok}^{-1}$), *veľká* ($Gabs = 120 - 200 \text{ t.ha}^{-1}.\text{rok}^{-1}$) a *veľmi veľká* ($Gabs = \text{nad } 200 \text{ t.ha}^{-1}.\text{rok}^{-1}$) – tieto kategórie sa v posudzovanom území nevyskytujú.

Aktuálna hodnota eróznej ohrozenosti pôdy:

- *nepatrná* (do $1 \text{ t.ha}^{-1}.\text{rok}^{-1}$) – táto kategória erózie je v k.ú. obce Dlhá nad Váhom dominuje vo všetkých častiach územia
- *malá* ($1-4 \text{ t.ha}^{-1}.\text{rok}^{-1}$) – vyskytuje sa menej, a to v členitejších polohách eolických elevácií v severnej a SV časti územia a na krátkych svahoch depresii zvyškov mŕtvych ramien. V týchto polohách nie je potrebné uvažovať o protieróznych opatreniach.
- *pomerne malá* ($4-10 \text{ t.ha}^{-1}.\text{rok}^{-1}$) – táto kategória je zastúpená na malých plochách dosahujúcich sklonitosť v kategórii $3-7^\circ$. V týchto polohách nie je potrebné uvažovať o protieróznych opatreniach.
- *stredná* ($10-30 \text{ t.ha}^{-1}.\text{rok}^{-1}$) - táto kategória sa v posudzovanom území nevyskytuje.
- *pomerne veľká* ($30-80 \text{ t.ha}^{-1}.\text{rok}^{-1}$) - táto kategória sa v posudzovanom území nevyskytuje.
- *veľká* ($80-150 \text{ t.ha}^{-1}.\text{rok}^{-1}$) - táto kategória sa v posudzovanom území nevyskytuje.

Erózie – veterná

Veterná erózia je odnos pôdných častíc z vrchnej časti pôdneho profilu pôsobením vetra.

Katastrálne územie Dlhá nad Váhom síce leží mimo oblasť s výraznejšou náchylnosťou na procesy veternej erózie, napriek tomu je pravdepodobné, že pri výskyte silných vetrov a presušenej pôdy sú zrnitostne ľahšie pôdy náchylné na odnos vetrom. Na základe súčasného využívania územia, sa vymedzili nasledovné oblasti podľa náchylnosti na veternú eróziu:

- *nepatrná až malá* náchylnosť na veternú eróziu – stredne ťažké a ťažšie pôdy s vyšším obsahom ílových častíc, relatívne dobrou štruktúrou a vododržnosťou. Do tejto kategórie patria hlinité a ílovito-hlinité pôdy čiernicového typu, vyskytujúce sa iba vo východnej časti územia.
- *stredná* náchylnosť na veternú eróziu – zrnitostne ľahšie (piesočnato-hlinité a hlinité) fluvizemné a černozemné pôdy prevažne so zhoršenými fyzikálnymi vlastnosťami (málo štruktúrne, presychavé) – kategória v území prevažuje, patrí sem približne polovica riešeného územia. Vetrená erózia sa v týchto polohách môže prejavovať najmä počas silných vetrov za predpokladu vysušenia pôd.
- *pomerne veľká* náchylnosť na veternú eróziu, s predpokladom jej výskytu – hlinito-piesočnaté pôdy s malým obsahom ílovitých častíc a nepriaznivými fyzikálnymi vlastnosťami – ide o fluvizeme arenické a černozeme arenické v západnej a centrálnej časti katastrálneho územia. Veterná erózia sa v týchto polohách pravdepodobne prejavuje mimo hlavného vegetačného obdobia, a to najmä v suchých obdobiach počas silnejších vetrov.
- *veľká* náchylnosť na veternú eróziu, s jej výskytom – hlinito-piesočnaté až piesočnaté pôdy na viatych pieskoch – regozeme arenické. Vyskytujú sa v páse SZ – JV smeru v lokalitách Tretí hon a Štvrtý hon. Veterná erózia sa v týchto polohách môže prejavovať v rôznych ročných obdobiach.

Sekundárne stresové javy a zdroje

Znečistenie ovzdušia

Ochrana ovzdušia sa vykonáva v zmysle zákona č. 478/2002 Z.z.. Kategorizácia zdrojov znečistenia ovzdušia je v zmysle vyhlášky č. 410/2003 Z.z., ktorou sa dopĺňa vyhláška č. 706/2002 Z.z, ktorá zároveň udáva povolené emisné limity.

V kategórii 1. Palivovo – energetický priemysel rozlišujeme:

Veľké zdroje: Technologické celky obsahujúce stacionárne zariadenia na spaľovanie palív so súhrnným tepelným príkonom 50 MW alebo vyšším ako 50 MW a ostatné osobitné závažné technologické celky.

Stredné zdroje: Technologické celky obsahujúce stacionárne zariadenia na spaľovanie palív so súhrnným tepelným príkonom 0,3 až 50 MW, ostatné závažné technologické celky, ako aj lomy a obdobné plochy s možnosťou zaparenia, horenia alebo úletu znečisťujúcich látok, ak nie sú súčasťou veľkého zdroja znečistenia.

Malé zdroje: Stacionárne zariadenia - domáce kúreniská a ostatné stacionárne zariadenia na spaľovanie tuhých palív s menovitým tepelným príkonom do 0,3 MW (podľa vyhlášky MŽP SR č. 53/2004 Z.z. o požiadavkách na kvalitu palív, o vedení prevádzkovej evidencie a o druhu, rozsahu a spôsobe poskytovania údajov orgánu ochrany ovzdušia).

Oblasť Dlhej nad Váhom patrí do imisie zaťaženého regiónu v okolí mesta Šaľa (súčasť Dolnopovažskej zaťaženej oblasti). Na znečisťovaní ovzdušia v regióne sa podieľa priemyselný komplex Duslo, a.s.. Medzi stredné zdroje znečistenia patria napr. energetické zdroje menších výrobných podnikov, centrálné tepelné zdroje a kotolne, poľnohospodárske farmy.

Priemyselný podnik Duslo, a.s. Šaľa mal vo svojom areáli v r. 2003 v prevádzke 26 veľkých zdrojov znečistenia. Zdrojom emisií základných znečisťujúcich látok (tuhé znečisťujúce látky, oxidy, síry, dusíka, CO a organické látky) je najmä tepláreň (produkuje viac ako 70% týchto emisií), v minulosti aj spaľovňa nebezpečných odpadov a niektoré špeciálne chemické výroby (výroba kyseliny dusičnej, čpavku, močoviny, LAD, UGL). Z ostatných znečisťujúcich látok boli produkované najmä amoniak (výroba močoviny, LD, UGL) alkylalkoholy (prevádzky Duslin, Dusantox), ako aj iné látky.

O význame podniku ako producenta emisií vypovedá fakt, že Duslo, a.s. je jedným z najväčších znečisťovateľov ovzdušia v SR a najväčším v rámci Nitrianskeho kraja) - v r. 2000 bol 7. najväčším producentom tuhých znečisťujúcich látok v SR (produkoval 1,23 % celkových emisií TZL v SR), 11. najväčším producentom SO₂(1,37 %) a 13. najväčším producentom NO_x(1,38 %).

Treba však uviesť fakt, že v dôsledku čiastočného útlmu a reprofilácie výroby, ako aj podstatných zmien technológií je v priemyselnom podniku Duslo, a.s. v poslednom desaťročí evidentný postupný pokles emisií všetkých hlavných znečisťujúcich látok. Prejavuje sa to jednak na výraznom znížení emisií, ako aj na pozícii Dusla v rámci SR - percentuálny podiel na tvorbe emisií hlavných znečisťujúcich látok v SR poklesol za obdobie 1994-2000 pri TZL z 1,55% na 1,23%, pri SO₂ z 2,52% na 1,37% a pri NO_x z 2,23% na 1,38%.

K stredným zdrojom znečistenia ovzdušia v území možno zaradiť areál Roľníckeho družstva Šaľa (produkcia amoniaku).

Líniovým zdrojom znečistenia ovzdušia je cesta II/573 (produkcia znečisťujúcich látok – najmä Nox, CO, SO₂), koncentrácie škodlivín z dopravy tu však nie sú sledované a pravdepodobne nedosahujú limitné hodnoty.

Zoznam a poradie najväčších znečisťovateľov ovzdušia v okrese Šaľa za rok 2007 v tonách.

P.č.	Producent	Produkcia ZL v (t)
------	-----------	-----------------------

1	Duslo a.s. Šaľa - Šaľa	1 145,56
2	PD Močenok - Močenok	35,10
3	Mestská ekologická tepláreň Šaľa	11,02
4	RD Šaľa	10,45
5	Menert-Therm s.r.o. - Šaľa	8,03
6	Sagris spol.s.r.o. Trnovec nad Váhom	7,83
7	Tekro Nitra s.r.o.-Močenok	3,61
8	Branko a.s.-Trnovec nad Váhom	0,43
9	RB –Mont spol.s.o.- Trnovec nad Váhom	0,14

Znečistenie povrchových vôd

Ochranou vodných zdrojov sa zaoberá zákon 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (vodný zákon), ktorý rozšíril ochranu vodných zdrojov i o ochranu vodných ekosystémov a od vôd priamo závislých krajinných ekosystémov.

Povrchové vody

Nariadením vlády č. 491/2002 Z.z. sa ustanovujú kvalitatívne ciele povrchových vôd a limitné hodnoty ukazovateľov znečistenia odpadových vôd a osobitných vôd.

Povrchové vody sú znečisťované hlavne odpadovými vodami priemyselnými a komunálnymi, ktoré sú vypúšťané priamo do vodného toku. K nepriamemu znečisťovaniu dochádza aj vplyvom dažďovej vody (znečisťujúce látky v ovzduší a v pôde).

Riešené územie patrí do povodia rieky Váh.

Základným spôsobom hodnotenia kvality povrchových vôd na Slovensku je klasifikácia kvality povrchových vôd podľa STN 75 7221, podľa ktorej sa zaraďuje kvalita povrchovej vody podľa jednotlivých ukazovateľov do tried kvality.

Povrchové vody sú podľa kvality zaraďované do 5 tried kvality:

trieda – veľmi čistá voda

trieda – čistá voda

trieda – znečistená voda

I. trieda – silne znečistená voda

II. trieda – veľmi silne znečistená voda

Kvalita vody sa sleduje v rieke Váh, a to v profile Selice. Stav čistoty vody na dolnom toku rieky Váh je priemerný, vo väčšine hlavných ukazovateľov je Váh kategorizovaný ako znečistená voda v III. triede čistoty.

Kvalita vod v rieke bola nepriaznivá najmä v skupine C (doplňujúce chemické ukazovatele). Najnepriaznivejšími ukazovateľmi kvality vody vo Váhu boli v minulosti najmä vysoké koncentrácie psychrofilných baktérií, vysoký obsah amoniakálneho a dusitanového dusíka a nerozpustných látok, vysoký obsah nepochybne extrahovaných látok.

Ostatné vodné toky v území (sieť melioračných kanálov) nemajú síce sledovanú kvalitu vody, avšak predpokladáme ich znečistenie najmä eutrofizáciou v dôsledku splachu agrochemikálií a dusíkatých látok z okolitých poľnohospodárskych pozemkov.

Znečistenie substrátu a podzemných vôd

Na základe hodnotenia koncentrácií hlavných škodlivín (dusičnany, sírany, celková mineralizácia, obsah vybraných látok a i.) sa vymedzujú zóny kvality podzemných vôd.

Kvalita podzemných vôd v oblasti dolného Váhu je pravidelne sledovaná v pozorovacej sieti SHMÚ, ktoré má v oblasti Šale pravidelne kvalitatívne sledované vrty č. 222090 (Šaľa –

Močenok) a č. 023590 (Šaľa). Podzemné vody v oblasti dolného Váhu patria medzi najviac znečistené v rámci územia Slovenska. Zo sledovaných ukazovateľov nevyhovujú norme pre pitnú vodu najmä ukazovatele Mn, Fe, sírany, chloridy, zlúčeniny dusíka, NEL_{UV} , vysoké sú aj koncentrácie $ChSK_{Mn}$.

Obdobná situácia je aj v prípade kvality vody v studniach – podľa starších meraní ŠZÚ väčšina vzoriek vody odobratých zo studní má nadmerný obsah dusičnanov, ktorý prekračuje stanovené normy (60-80 mg.l⁻¹).

Podľa klasifikácie ČSN 83 0611 „Pitná voda“ je kvalita podzemných vôd hodnotená podľa potreby technologickej úpravy na pitnú vodu v 5 stupňoch. Oblasť Dolného Váhu je zaradená do 3. stupňa – vody so zvýšeným obsahom Fe, Mn, agresívneho CO² a oxidovateľnosti (vody s potrebou jednostupňovej úpravy) a vody s vyšším obsahom nežiadúcich prímies (potreba dvojestupňovej úpravy).

Ohrozenie substrátu, resp. vrchnej časti litosféry prebieha prostredníctvom znečistenia cudzorodými látkami, ktoré prenikajú do pôdy a následne do substrátu prevažne zrážkovou vodou a vodou zo znečistených povrchových tokov.

Stupne znečistenia:

- nízka – menej priepustné kvartérne fluvialne sedimenty, s hlbokými až stredne hlbokými, menej priepustnými pôdami (hlinité až ílovito-hlinité fluvizeme a čiernice na fluvialnych hlinách). Táto kategória sa vyskytuje takmer na polovici výmery obvodu PÚ.

- stredná – patria sem stredne priepustné pôdy s pôdami s dobrou pufrovacou schopnosťou (piesočnato-hlinité fluvizeme a čiernice) na fluvialnych sedimentoch (štrkopiesky až piesky). V území sa vyskytujú najmä v západnej časti (Spodný hon), menej v strednej časti územia (Tretí hon).

- vysoká – priepustné fluvizemné pôdy na fluvialnych pieskoch a eolické sedimenty s priepustnými černoziemnými a regozemnými pôdami – do tejto kategórie patria pomerne veľké plochy v lokalitách Prvý hon, Druhý hon, Tretí hon a Štvrtý hon.

Kontaminácia pôdy

Hodnotené je zaťaženie pôdných zdrojov cudzorodými látkami (ťažké kovy, organické zlúčeniny a i.).

Oblasť Šaľa a okolia sa z hľadiska kontaminácie pôd nachádza v území s nízkym obsahom rizikových látok, ktoré sú sledované v celoštátnom monitoringu pôd (VÚPOP Bratislava). Obsah väčšiny rizikových látok – Cd, Pb, Cr, Ni, Cu, Zn – je hlboko pod hygienickými limitmi.

Zo znečisťujúcich látok sledovaných v monitoringu pôd je obsah sumy polycyklických aromatických uhľovodíkov (PAU) hlboko pod hygienickým limitom. Obsah ostatných polutantov zo skupiny chlórovaných uhľovodíkov (PCB, HCH, DDT atď.) a ropného znečistenia (NEL) v plošne významnejšej miere nebol zaznamenaný (tzv. bodové znečistenia nie sú predmetom monitoringu pôd).

Fyzikálne poškodenie pôdy

Je dôsledkom pôsobenia vodnej a veternej erózie, príp. iných degradačných faktorov (ostatné geodynamické javy).

Vodná erózia nie je vzhľadom k rovinnému reliéfu v území významnejším poškodzujúcim faktorom.

Veterná erózia sa v území vyskytuje a poškodzuje obyčajne plochy bez vegetačného krytu v suchších obdobiach roka. Prejavuje sa na piesočnatých až hlinito-piesočnatých pôdach, v suchých obdobiach je typickým javom zvýšená prašnosť.

Iné rizikové faktory životného prostredia a zdravia

Možná je identifikácia a hodnotenie iných negatívnych faktorov vyplývajúcich čiastočne z ľudskej činnosti a pôsobiacich negatívne na krajinu a človeka (napr. pôsobenie hluku, výskyt záťaží prostredia, rádioaktivita a radónové riziko, organoleptické zápachy apod.).

Zóny s pôsobením nadmerného hluku sa vyskytujú spravidle v okolí primárnych stresových faktorov s negatívnym pôsobením hlukového zaťaženia na človeka a okolité ekosystémy.

Zdrojom hluku v území je najmä cestná doprava. Cesta II/573 prechádza priamo cez zastavané územie obce, preto je možné predpokladať, že obyvatelia obce sú počas dopravnej špičky zasiahnutí nadmernou hladinou hluku z dopravy. Menším zdrojom hluku v obci sú výrobné prevádzky – píla, stolárstvo, areál roľníckeho družstva.

Z hľadiska radónového rizika patrí územie obce do kategórie nízkeho až stredného rizika.

V katastri obce sa nachádza aj niekoľko tzv. divokých skládok odpadu a nevyužívaných ruderalizovaných plôch, bývalých poľných hnojísk.

Ohrozenie biodiverzity krajiny

Je dôsledkom pôsobenia ľudských činností s nepriaznivým vplyvom na ekologickú kvalitu a biodiverzitu krajiny (patria sem napr. urbanizované oblasti, intenzívne poľnohospodársky využívané pozemky, hospodárske lesy s nízkou biotickou významnosťou a pod.).

Biodiverzita posudzovaného územia je celkom malá. Veľká časť územia je charakteristická veľkoblokovým intenzívnym poľnohospodárskym využívaním s dominanciou ornej pôdy a nízkym stupňom biodiverzity a ekologickej stability. Vysoký antropický tlak (najmä formou intenzívneho poľnohospodárstva) mal v minulosti za následok odstránenie väčšina pôvodných biotopov a celkovú eutrofizáciu prostredia. Dôsledkom je chudobné druhové zloženie vegetácie v krajine s prevahou nitrofilných druhov (*Robinia pseudoacacia*, *Sambucus nigra*) a vysokým podielom nepôvodných, invázných druhov v území. Celkovo je územie typické krajinnou štruktúrou s dominanciou bioticky málo významných prvkov s nízkou biodiverzitou.

Výnimkou je západná časť katastra obce v medzohrádzovom priestore Váhu, kde sa nachádzajú zvyšky pôvodných ekosystémov a viaceré biotypy s vyššou biodiverzitou (vodný tok, brehové porasty, časť lužných lesov). Toto územie je však mimo obvodu pozemkových úprav.

Stresové prvky a javy sídelné a technické

Výrobné areály

V obci Dlhá nad Váhom sa nachádza len areál píly (v medzihrádzovom priestore Váhu). Z drobných prevádzok sa v obci nachádza stolárstvo LEM (v intraviláne pri hlavnej ceste). V katastrálnom území obce sa nenachádzajú žiadne využívané ani evidované ložiská nerastných surovín. Najbližšie ložiská nerastných surovín sú ložiská štrkopieskov a pieskov (Soporňa - Štrkovec, ďalej Čierny Brod, Sered', Neded').

Poľnohospodárske areály

V k.ú. obce Dlhá nad Váhom a najmä v rámci obvodu PPÚ je v súčasnosti poľnohospodársky využívané takmer celé územie mimo intravilánu. V štruktúre pôdy dominuje orná pôda, ostatné kultúry sú v obvode pozemkových úprav zastúpené minimálne (trvalé trávne porasty, záhrady, sady, vinohrady).

V štruktúre rastlinnej výroby prevažujú obiloviny, okopaniny a zelenina.

V riešenom území síce prevažujú veľkoblokové orné pôdy, ale vysoké je zastúpenie maloplošných polí - typická je intenzívna poľnohospodárska malovýroba zameraná najmä na pestovanie zeleniny, ale aj obilnín, zemiakov, olejní (slnečnica).

Väčšinovým užívateľským subjektom poľnohospodárskej výroby v území je RD Šaľa. RD obhospodaruje poľnohospodársku pôdu vo viacerých katastrálnych územiach (Šaľa, Veča, Trnovec n.V., Kráľová n.V., Dlhá n.V.). Rastlinná výroba je zameraná najmä na pestovanie obilnín, slnečnice, kukurice, cukrovej repy, krmovín, živočíšna výroba na chov hovädzieho dobytká a ošípaných. V rámci obvodu PPU Dlhá nad Váhom obhospodaruje RD spolu 404 ha poľnohospodárskej pôdy (58 % výmery).

Ďalšími subjektami obhospodarujúcimi poľnohospodársku pôdu sú súkromne hospodáriaci roľníci - J. Izsóf (74 ha), T. Andódi (44 ha), J. Tóth (27 ha), A. Andódi (14 ha), S. Lozsi (9 ha), M. Takács (8 ha) a ďalší. Celkovo je súkromnými hospodármi užívaných cca 255 ha poľnohospodárskej pôdy v rámci obvodu PPU (37 %). Súkromne hospodáriaci roľníci sú zameraní najmä na pestovanie zeleniny, ale aj obilnín, zemiakov, olejní (slnečnica).

V k.ú. Dlhá nad Váhom je situované jedno funkčné účelové zariadenie poľnohospodárskej výroby - hospodársky dvor RD Šaľa. Situovaná je na severnom okraji intravilánu, je vyňatá z obvodu pozemkových úprav. V súčasnosti je tu umiestnený chov hovädzieho dobytká (cca 140 ks dojnic a 140 ks jalovic a teliat) a mechanizačné stredisko rastlinnej výroby. Zamestnaných je tu 19 pracovníkov. Časť objektov je vo vlastníctve súkromne hospodáriacich roľníkov a jeden objekt využíva miestny podnikateľ na drobnú výrobu.

Dopravné línie a plochy

Cestná doprava je zastúpená jednou štátnou cestou (11/573) a sieťou účelových ciest.

Cesta II. triedy 11/573 Šoporňa - Šaľa - Kolárovo patrí medzi stredne intenzívne zaťažené cestné komunikácie (intenzita dopravy je v súčasnosti cca 3000 vozidiel za 24 hodín). Cesta má regionálny význam, je spojnica medzi rýchlostnou cestou R2 Trnava - Sereď - Nitra a južnou časťou Nitrianskeho kraja. Cez k.ú. Dlhá nad Váhom prechádza cesta v dĺžke 3610 m, pričom pozemok cesty bol vyňatý z obvodu pozemkových úprav. Cesta má miestami nevyhovujúce parametre (šírkové usporiadanie, smerové pomery v intraviláne obce).

Spevnené *miestne komunikácie* sa v území okrem miestnych komunikácií v obci prakticky nenachádzajú. Do obvodu PPU zasahuje len jedna účelová spevnená miestna komunikácia, slúžiaca na prístup k rodinným okolitým domom a do medzihrádzového priestoru Váhu k píle, poľnohospodárskym a lesným pozemkom.

Ostatné cesty (väčšinou v rámci obvodu pozemkových úprav) majú charakter *nespevnených účelových ciest* lokálneho významu, slúžia ako prístupové resp. spojovacie komunikácie. Ich kvalita je vo väčšine prípadov nevyhovujúca.

V obci je využívaná aj cyklistická doprava, hoci tu nie sú vyznačené cyklotrasy. Na dopravu do mesta Šaľa je využívaná aj hrádza Váhu.

Hydromelioračné zariadenia

Hydromelioračné zariadenia sú využívané na zavlažovanie alebo odvodnenie poľnohospodárskej pôdy.

Zavlažovanie

Zavlažované územia predstavujú vlastne územia poľnohospodárskej pôdy, na ktorých sú vybudované zavlažovacie systémy (závlahy). Ide najmä o oblasti s nižšou intenzitou zrážok, na pôdach málo zadržiujúcich vodu, umožňujú reguláciu využívania vody v poľnohospodárskej krajine za účelom zvyšovania produkcie v poľnohospodárstve.

V závislosti od prírodných podmienok- zdrojov vody v krajine (podzemných i povrchových) zvýšený tlak na využívanie vody môže mať aj negatívne dôsledky ako napr. vodnú

eróziu, salinizáciu alebo kontamináciu podzemných vôd splavenými minerálmi hnojivami či pesticídami. Na druhej strane dosahovanie lepších výsledkov v poľnohospodárstve vytvára tlak na využívanie prírodných zdrojov, najmä vody.

Odvodňovanie

Odvodňovanie sa uskutočňuje za účelom úpravy vodného a vzdušného režimu zamokrených pôd pre potreby zvýšenia produkcie v poľnohospodárstve.

Podľa vyjadrenia Hydromeriolárií, š.p. Bratislava v riešenom území sú evidované nasledovné hydromelioračné zariadenia :

Závlahy

ev.č. 5206198 Hájske - Sládečkovce, ktorá bola daná do užívania vr. 1991. Zdrojom vody je vodná nádrž Kráľová prostredníctvom čerpacej stanice Šíky v k.ú. Močenok. Vlastníkom zariadení je podnik Hydromeliorácie, š.p., prevádzkovateľom firma Inservis, s.r.o. Bratislava. Závlahové vetvy sú vybudované v rámci poľnohospodárskych pozemkov, sú funkčné, ich prevádzka je však v súčasnosti problematická - vyžadujú rekonštrukciu. Celková výmera pozemkov s vybudovanými závlahami je cca 650 ha.

Elektrovody

Obec je zásobovaná elektrickou energiou z VN linky 22 kV prostredníctvom miestnych transformačných staníc. Cez územie obce vedie niekoľko liniek VVN elektrických vedení 110 kV z VE Kráľová.

Plynovody

Obec Dlhá nad Váhom je plynofikovaná - zásobovanie zemným plynom je zabezpečené z VTL plynovodu DN 100, ktorý sa zašŕtuje do regulačnej stanice plynu RS Dlhá nad Váhom. V obci je vybudovaný strednotlaký rozvod plynu z regulačnej stanice.

Telekomunikácie

Cez k.ú. Dlhá nad Váhom ide diaľkový telekomunikačný kábel metalický a v obci sa nachádza miestny telekomunikačný kábel metalický. Telefónna ústredňa sa v obci nenachádza. Ostatné telefónne rozvody sú vedené na tel. stĺpoch. V k.ú. je umiestnený stožiar mobilného operátora T Mobile a Orange sk.

Skládky a smetiská

Všeobecne záväzné nariadenie o odpadoch na základe ustanovenia § 6 zákona NR SR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a v súlade so zákonom NR SR č. 223/2001 o odpadoch v obci určuje systém zberu, prepravy a zneškodňovania komunálneho odpadu.

Zber a odvoz komunálneho odpadu je zabezpečovaný firmou SITA a.s. Kalná nad Hronom - na skládovanie odpadov sa využíva skládka TKO Kalná. V obci je zavedený separovaný zber odpadov (papier, plasty, sklo, textil, elektronický šrot, kovový šrot).

Ohrozenie prvkov USES

Prvky územného systému ekologickej stability ohrozujú socioekonomické javy, ktoré sa prejavujú plošným, líniovým alebo bodovým zásahom, ohrozujú funkčnosť, ale aj samotnú existenciu jednotlivých prvkov ÚSES.

V riešenom území prvky ÚSES sú najviac ohrozované:

- intenzívnou poľnohospodárskou výrobou

Intenzívna poľnohospodárska činnosť je zdrojom *znečisťovanie zložiek ŽP, najmä pôdy a vody napr. vplyvom používaných agrochemikálií* (obzvlášť citlivé sú vodné ekosystémy). Veľkoplošný spôsob obhospodarovania ornej pôdy priniesol so sebou redukciu najmä plôch NSKV a TTP a potlačilo mozaikovitosť krajiny, jej rozmanitosť. Rozšírenie ich plôch za účelom zvýšenia ekologickej stability v krajine je v súčasnosti obmedzené vzhľadom na vysoké zornenie pôdy v riešenom území. Existujúce poľné hnojiská sú potencionálnym zdrojom ohrozenia priľahlých lokalít NSKV.

- odpadovým hospodárskom

Nelegálne skládky sú potencionálnym zdrojom znečistenia podlažia, pôdy a podzemných vôd (nelegálne skládky pri poľných cestách). Environmentálnou záťažou pre životné prostredie je aj nesprávna manipulácia a uskladňovanie odpadov, skladovanie rôznych materiálov.

- prvkami technickej a dopravnej infraštruktúry

Najohrozenejšími prvkami v ekologickej sieti sú biokoridory vodných tokov - najviac sú ohrozené vodohospodárskymi úpravami (reguláciami) a ich križovaním s líniovými stavbami, ako aj znečisťovaním vôd odpadovými vodami.

Vzdušné elektrické vedenia ktoré križujú poľnohospodársku krajinu obmedzujú možnosť doplniť sieť ÚSES o nové prvky a zároveň sú hrozbou najmä pre vtáctvo. Cesty sú bariérou pre migráciu menej pohyblivých živočíchov.

Pásma hygienickej ochrany

Pásma hygienickej ochrany (PHO) v okolí technických prvkov sa určujú s cieľom ochrany okolia pred ich nepriaznivými účinkami. Možno ich považovať za zóny negatívneho vplyvu daných objektov na okolité prostredie. Okrem pásiem hygienickej ochrany sa v okolí technických prvkov vyčleňujú tiež technické a bezpečnostné pásma, cieľom, ktorých je ochrana technických objektov pred negatívnymi vplyvmi okolia.

Spoločnou črtou uvedených pásiem je limitujúci a obmedzujúci vzťah k rozvoju jednotlivých socioekonomických aktivít a z toho vyplývajúci obmedzujúci a limitujúci účinok využitia potenciálu územia.

Ochranné pásma všetkých druhov s potrebou uplatnenia v rámci ÚPN obce Dlhá nad Váhomr:

Pásma hygienickej ochrany poľnohospodárskych objektov

Sklady a miešarne krmív = min. 300 m

RD Dlhá nad Váhom, chov 280 ks HD - určí Regionálny úrad verejného zdravotníctva v Nitre.

Etické ochranné pásmo miestneho cintorína

V okruhu 50 m od obvodu cintorína je vymedzené etické ochranné pásmo miestneho cintorína, ktoré slúži pre vytvorenie pietnosti a dôstojnosti tohto priestoru.

Ochranné pásma líniových stavieb

Ochranné pásma cestných komunikácií a zariadení

K ochrane ciest a prevádzky na nich mimo zastavaného územia alebo v území určenému k trvalému zastavaniu slúžia cestné ochranné pásma. V týchto pásmach je zakázaná alebo obmedzená činnosť, ktorá by mohla ohroziť cesty alebo prevádzku na nich. Podľa zákona č. 135/1961 Zb. v znení neskorších predpisov sú určené zvislými plochami vedenými po oboch stranách komunikácie a to vo vzdialenosti:

> cesta II triedy cesta II. triedy 25 m od osi vozovky

Ochranné pásma elektrických zariadení

Rieši zákon č.656/2004 Z.z o energetike a o zmene niektorých zákonov.

Ochranným pásmom je priestor v bezprostrednej blízkosti energetického diela, ktorý je určený k zabezpečeniu plynulej prevádzky a zabezpečeniu bezpečnosti osôb a majetku. Pre akúkoľvek činnosť vo vymedzených ochranných pásmach a pre udelenie výnimky z ochranného pásma je potrebné vyžiadať súhlas kompetentného elektrorozvodného závodu, resp. energetického podniku. Ochranné pásmo elektrického vedenia je vymedzené zvislými rovinami vedenými po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie:

- u vonkajšieho vedenia vysokého napätia od krajného vodiča 10 m na každú stranu, v lesných priesekoch 7 m;
- u káblového vedenia všetkých druhoch napätia (vrátane vedení ovládacích, signálnych a oznamovacích) od krajného kabela 1m na každú stranu;
- u rozvodných staníc 30 m a pri transformovniach 10 m po obvodu kolmo od hranice objektov stanice,

Križovania a súbeh iných sietí s elektrickými zariadeniami a s elektrickými vzdušnými a zemnými káblovými vedeniami je potrebné riešiť v súlade so zákonom č.656/2004 Z.z. a s STN 73 6005 a STN 33 3300.

Na ochranu zariadení elektrizačnej sústavy sa zriaďujú ochranné pásma. Ochranné pásmo je priestor v bezprostrednej blízkosti zariadenia elektrizačnej sústavy, ktorý je určený na zabezpečenie spoľahlivej a plynulej prevádzky a na zabezpečenie ochrany života a zdravia osôb a majetku.

Ochranné pásmo vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia je vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča. Táto vzdialenosť je pri napätí:

A. od 1 kV do 35 kV vrátane

- pre vodiče bez izolácie 10 m; v súvislých lesných priesekoch 7 m,
- pre vodiče so základnou izoláciou 4 m; v súvislých lesných priesekoch 2 m,
- pre zavesené káblové vedenie 1 m,
- B. od 35 kV do 110 kV vrátane 15 m,
- C. od 110 kV do 220 kV vrátane 20 m,

(3) Ochranné pásmo zaveseného káblového vedenia s napätím od 35 kV do 110 kV vrátane je 2 m od krajného vodiča na každú stranu.

Ochranné pásmo vonkajšieho podzemného elektrického vedenia je vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách krajných káblov vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na toto vedenie od krajného kábla. Táto vzdialenosť je:

- > 1 m pri napätí do 110 kV vrátane vedenia riadiacej regulačnej a zabezpečovacej techniky,
- > 3 m pri napätí nad 110 kV.

Ochranné pásmo elektrickej stanice vonkajšieho vyhotovenia

- s napätím 110 kV a viac je vymedzené zvislými rovinami, ktoré sú vedené vo vodorovnej vzdialenosti 30 m kolmo na oplatenie alebo na hranicu objektu elektrickej stanice,
- s napätím do 110 kV je vymedzené zvislými rovinami, ktoré sú vedené vo vodorovnej vzdialenosti 10 m kolmo na oplatenie alebo na hranicu objektu elektrickej stanice,
- s vnútorným vyhotovením je vymedzené oplatením

alebo obostavanou hranicou objektu elektrickej stanice, pričom musí byť zabezpečený prístup do elektrickej stanice na výmenu technologických zariadení.

Ochranné pásma plynárenských zariadení

V návrhu plánovanej zástavby je nutné rešpektovať príslušné STN a ochranné a bezpečnostné pásma jestvujúcich plynovodov, predovšetkým VTL plynovodov tak ako ich ustanovujú §56 a §57 zákona NR SR č.656/2004 Z.z.. V návrhu trás nových plynovodných sietí je nutné rešpektovať platné záväzné STN a súvisiace zákony a vyhlášky.

Ochranné a bezpečnostné pásma plynovodov v zmysle zákona č. 70/1998 Zb. o energetike a zákona NR SR č.656/2004 Z.z.:

Ochranné pásma plynovodných sietí (od osi na každú stranu plynovodu), z dôvodu mierky výkresovej časti sa všetky ochranné pásma neznačia:

- 8 m pre technologické objekty - RS plynu;
- 4 m pre plynovody a plynové prípojky do DN 200;
- 12 m pre plynovody a plynové prípojky do DN 700;
- 1 m pre NTL a STL plynovody a plynovodné prípojky v zastavanom území obce.

Bezpečnostné pásma plynovodných sietí: (od osi na každú stranu plynovodu):

- 20 m pri VTL plynovodoch a prípojkách do DN 350;
- 50 m pri plynovodoch a prípojkách s vysokým tlakom nad 4 MPa do DN 150;

- 200 m pri plynovodoch a prípojkách s vysokým tlakom nad 4 MPa nad DN 500.
- Pásma ochrany verejných vodovodov a kanalizácií*

Rieši zákon 442/2002 Z.z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách § 19 ods. 2

Pásma ochrany sú vymedzené najmenšou vodorovnou vzdialenosťou od vonkajšieho pôdorysného okraja vodovodného potrubia alebo kanalizačného potrubia na obidve strany

- 1,5 m pri verejnom vodovode a verejnej kanalizácii do priemeru 500 mm,
- 2,5 m pri verejnom vodovode a verejnej kanalizácii nad priemer 500 mm.

Manipulačný pás diaľkového vodovodu DN 700 Jelka - Galanta - Nitra je 7 m od osi vodovodného potrubia na obe strany.

Ochranné pásma telekomunikačných zariadení a rozvodov

Ochranné pásmo pre telekomunikačné podzemné vedenia sú 1,5 m na obe strany od osi káblovej trasy.

Ochranné pásmo vodných tokov (STN 73 6822, čl. 90)

pri drobných vodných tokoch	5 m od brehovej čiary
pri vodohospodársky významnom vodnom toku	10 m od brehovej čiary
manipulačný pás 5 m od brehovej čiary pri kanály Zajarčie a 10 m pri vodohospodársky významnom toku Váh.	

Z hľadiska merítka výkresovej dokumentácie nie sú všetky ochranné pásma graficky znázornené.

17. Osobitné požiadavky z hľadiska ochrany poľnohospodárskeho pôdneho a lesného fondu

Ochrana poľnohospodárskej pôdy

Definícia pôdy

Tak ako sa vyvíjala pôda, vyvíjali sa aj definície pôdy. Kron /1853/definoval pôdu ako vrchnú vrstvu Zeme schopnú niesť rastlinný kryt. O tridsať rokov neskôr Dokučajev /1880/ vniesol do definície biotické a abiotické prvky. V každom prípade môžeme konštatovať, že pod vplyvom vedomostného rastu sa vždy jednalo o veľmi pragmatické vyjadrenia. V odporúčaní Rady Európy R-92-8 o ochrane pôdy je definícia pôdy uznávajúca širší rozsah jej významu s nasledovnými funkciami:

- a) produkcia biomasy
- b) filtrácia, pufrácia a transformácia látok v prírode
- c) ochrana diverzity druhov živých organizmov
- d) fyzikálne médium a priestorová základňa pre socio-ekonomické aktivity (poľnohospodárstvo, lesníctvo, priemysel a iné.)
- e) zdroj surovín, zásobáreň vody, ílu, piesku, kameňa, minerálov a i.
- f) kultúrne dedičstvo vrátane paleontologických a archeologických nálezov.

V úvode spomínané funkcie pôdy majú podľa Agendy 21(1992) rovnakú dôležitosť so zachovaním princípu, podľa ktorého pri konflikte medzi ekonomickými a ekologickými záujmami človeka k pôde sa musia uprednostniť záujmy ekologické. Môžeme konštatovať, že zvýšenie poľnohospodárskej výroby pre zabezpečenie potravín v našom kraji nie je možné riešiť zväčšením výmery poľnohospodársky využívannej pôdy. Podľa tvz. "carrying capacity" územia, súčasná výmera poľnohospodárskych pod SR je na hranici dostatočnosti (0,46 ha na 1 obyvateľa). Táto hranica pri súčasných široko využiteľných technológiách je limitujúca a pokles pod túto hranicu znižuje potenciál pre uspokojenie výživy obyvateľstva.

Právna ochrana PPF

Právna ochrana PPF na území Slovenskej Republiky má viac ako 40-ročnú históriu.

V roku 1992 nadobudol účinnosť zákon o ochrane PPF, zákon SNR č. 307/1992 Zb., a nariadenie vlády SR č. 19/1993 Z.z o základných sadzbách odvodov za odňatie poľnohospodárskej pôdy z PPF. V roku 1996 bolo nar. vládou SR č. 19/1993 Z.z v znení

nar. vlády SR č. 278/1994 Z.z. zrušené a nahradené novým nariadením vlády SR č. 152/1996 Z.z o základných sadzbách odvodov za odňatie poľnohospodárskej pôdy z PPF. Dôvodom pre spracovanie a vydanie úplne nového zákona v roku 1992 bolo nové právne prostredie v SR po roku 1990.

V ustanoveniach zákona je pôda deklarovaná ako nenahraditeľný prírodný zdroj a nezastupiteľná zložka životného prostredia. Každý je povinný chrániť prirodzené funkcie PPF a vyhnúť sa konaniu, ktoré by viedlo k jeho zhoršeniu.

Od 1.mája 2004 nadobudol účinnosť nový zákon NR SR č. 220/2004 O ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z.z o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Právne úpravy dali priestor pre uplatnenie zásad ochrany poľnoh. pôdy už pri územnoplánovacej činnosti, zvlášť pri spracovaní návrhov územnoplánovacej dokumentácie

Medzi základné zásady patria :

- čo najmenej narúšať funkciu PP a zabezpečovať jej poľnohospodárske využívanie
 - chrániť poľnohosp. pôdu najkvalitnejšiu a najproduktívnejšiu a v tomto zmysle už v územnoplánovacom procese zabezpečovať ochranu poľnohosp. pôdy
 - chrániť poľnohosp. pôdu 1-4-bonitnej triedy, prípadne ornú pôdu, na ktorej boli vybudované závlahy a odvodnenie
 - urbanistický rozvoj sídelných útvarov (obcí a miest) na PP pristúpiť len v prípade , ak možnosti dostavby, zástavby a prestavby boli zastavanom území vyčerpané
 - klásť dôraz na alternatívne riešenia, v prípade záberu najkvalitnejšej poľnoh. Pôdy.
- Vyhláška č. 508/2004 Z.z ustanovuje podrobnosti o spracúvaní bilancie a skryvky humusového horizontu, rekumulácii dočasne odňatej pôdy.

Princípy súčasnej bonitácie poľnohospodárskych pôd

Koncepcia bonitácie poľnohospodárskych pôd v podstate naväzuje na tradičné princípy bonitácie u nás. Každá parcela je charakterizovaná parametrami pôdno-ekologických vlastností vyjadrenými tzv."bonitovanými pôdno-ekologickými jednotkami" BPEJ. Týmto jednotkám odpovedajú aj normatívne údaje o produkcii poľnohospodárskych plodín, ktoré sa môžu v daných prírodných podmienkach a pri obvyklej agrotechnike pestovať, ako aj normatívne údaje o nákladoch, čo slúži pre výpočet ceny pôdy.

Bonitácia je vytvorená na základe pomerne podrobného pôdoznaleckého prieskumu a kategórií sklonu svahov, bonita-cena parcely sa vypočíta ako vážený priemer z plôch jednotlivých BPEJ, ktoré sa nachádzajú na určitej parcele.

Sústava pôdno- ekologickej jednotky PEJ má dve úrovne:

1.Hlavná pôdno-klimatická jednotka:

Je to hlavná pôdna jednotka vyskytujúca sa v určitom klimatickom regióne, definovaná podľa pôdných druhov, hlavných kategórií hĺbky pôdy a sklonu svahov.

2.Bonitovaná pôdno ekologická jednotka - BPEJ:

V podstate predstavujú hlavné pôdno-klimatické jednotky, ktoré sú podrobnejšie rozdelené podľa kategórií ich sklonu svahov, expozície, skeletovitosti, hĺbky pôdy a zrnitosti povrchového horizontu.

Každá BPEJ je určená kombináciou kódov jednotlivých vlastností na stabilných pozíciách 7 miestneho kódu.

Prehľad a zloženie PPF podľa BPEJ v k.ú je podrobne spracované na mape M 1: 10000.

Charakteristika a skladba BPEJ .

Priestorová rozmanitosť prírodných podmienok má vplyv aj na priestorovú rozmanitosť pôdných pomerov v krajine. Kvalita a stav pôdneho fondu sú závislé od ich prirodzených vlastností, od prírodných a antropogénne vyvolaných procesov a od vykonaných melioračných opatrení a vplyvu ľudskej činnosti.

Väčšina k.ú. je poľnohospodársky intenzívne využívané, pričom dominuje orná pôda.

Pôdno-ekologické údaje

Snaha o ochranu a racionálne využívanie poľnohospodárskeho pôdneho fondu viedla k systematickému získavaniu a triedeniu informácií o pôde a následne aj klasifikácii pôd, čo je základom bonitačného informačného systému, aj systému oceňovania pôd. Základnými jednotkami pre začlenenie pôd do typologických kategórií sú bonitované pôdno-ekologické jednotky (BPEJ).

Stav pôdneho fondu podľa BPEJ

Vlastnosti a kvalita poľnohospodárskych pôd sú vyhodnocované pomocou aktualizovaných bonitovaných pôdnoekologických jednotiek BPEJ (Džatko a kol. 1976, Likneš a kol. 1996), ktoré sú zároveň podkladom pre vyhodnotenie ceny poľnohospodárskej pôdy a pozemkov.

Tabuľka č.4 – Rozšírenie bonitovaných pôdnoekologických jednotiek v území

7-miestny Kód BPEJ	Charakteristika pôdy	Kavlitatívna skupina	obvod PÚ	
			ha	% územia
0002002	fluvizem modálna karbonátová, stredne ťažká (hlinitá), hlboká, bezskeletnatá	2	112,5	16,2
0002003	fluvizem modálna karbonátová, ťažká (ílovito-hlinitá), hlboká, bezskeletnatá	3	149,69	21,6
0002012	fluvizem modálna karbonátová, stredne ťažká (hlinitá), hlboká, slabo skeletovitá	3	2,83	0,4
0003003	fluvizem modálna karbonátová, ťažká (ílovito-hlinitá), hlboká, bezskeletnatá	3	145,83	21,0
0011002	fluvizem glejová, stredne ťažká (hlinitá), hlboká, bezskeletnatá	3	0,98	0,1
0018003	černozem čiernicová, karbonátová, ťažká (ílovito-hlinitá), hlboká, bezskeletnatá	2	42,11	6,1
0023003	čiernica modálna, ťažká (ílovito-hlinitá), hlboká, bezskeletnatá	2	68,18	9,8
0024004	černozem modálna až pelická, veľmi ťažká (ílovitá), hlboká, bezskeletnatá	5	35,27	5,1
0034005	černozem modálna karbonátová, stredne ťažká, hlboká, bezskeletnatá	4	20,48	3,0
0035001	černozem modálna karbonátová, ľahká (hlinito-piesočnatá), hlboká, bezskeletnatá	6	10,92	1,6
0036002	Černozem modálna karbonátová, stredne ťažká (hlinitá), hlboká, bezskeletnatá	2	38,01	5,5
0036005	Černozem modálna karbonátová, stredne ťažká (piesočnato-hlinitá), hlboká, bezskeletnatá	2	60,28	8,7
L	Lesné porasty		6,04	0,9
O	Ostatné plochy		0,58	0,1
Spolu			693,70	100,0

Najviac zastúpeným pôdnym typom sú podľa mapovania BPEJ jednoznačne fluvizeme, ktoré zaberajú 59% výmery územia. Nasledujú černozeme (25%) a čiernice (15%). Nepoľnohospodárska pôda zaberá v rámci obvodu PPÚ len 1% výmery – patria sem lesné pozemky a ostatné plochy.

Charakteristika výskytu jednotlivých pôd v území:

Fluvizeme sú v území mapované ako tri subtypy – modálne, glejové a arenické. *Fluvizeme modálne (FMm)* sú hlboké, prevažne bezskeletnaté, ílovito-hlinité až hlinité pôdy, ktoré patria medzi veľmi úrodné orné pôdy (2.-3. stupeň kvality). Sú to prevažujúce pôdy v území – mapované sú na ploche 411 ha (59,2% výmery obvodu PPÚ) v západnej a strednej časti katastra. Patria sem BPEJ 0002002, 0002012, 0002003, 0003003.

Fluvizeme glejové (FMG) sú hlboké hlinité bezskeletnaté pôdy, ktoré sú v území mapované len na jednej ploche v jz. Čípe územia pri kanáli Zajarčie. Zaberajú výmeru 1,0 ha (0,1% územia). Sú to úrodné pôdy 3. kvalitatívnej skupiny.

Fluvizeme arenické (FMa) – väčšinou stredne hlboké pôdy, zrnitostne ľahšie (najmä hlinito-piesočnaté), s nízkym až stredným obsahom skeletu. Charakteristickým znakom je ich prechod do fluvialných pieskov. Vyskytujú sa na pomerne veľkých plochách v západnej časti katastra – najmä na lokalitách Prvý hon, Druhý hon a Farský les.

Čiernice sú pôdy charakteristické hlbokým a kvalitným humusovým horizontom molického typu. V území sú mapované *čiernice modálne (ČAm)* – hlboké, bezskeletnaté, ťažké až veľmi ťažké (ílovito-hlinité až ílovité pôdy) popri kanáli Zajarčie a v jv. časti územia v oblasti Dolné lúky. Mapovaná výmera čiernic dosahuje 103,5 ha (14,9% výmery obvodu PPÚ). Ílovito-hlinité čiernice patria len k priemerne produkčným pôdam, vhodným za zatrávnenie (5. kvalitatívna skupina).

Čiernice glejové (ČAG) – hlboké, prevažne ílovito-hlinité pôdy, sezónne zamokrené. V podloží sú väčšinou málo priepustné fluvialne hliny a íly. Lokálne prechádzajú až do glejových pôd. Vyskytujú sa vo východnej časti katastra popri kanáli Zajarčie a lokalite Dolná lúka.

Černozeme sú pôdy vyskytujúce sa na karbonátových sprašiach, pieskoch a slieňoch v teplej klimatickej oblasti. V obvode PÚ Dlhá nad Váhom sú mapované na štvrtine plochy – 171,8 ha (24,8% územia) v dvoch subtypoch – modálne a čiernicové.

Černozeme čiernicové (ČMč) sú prechodné pôdy medzi černozemami a čiernicami. Sú to hlboké bezskeletnaté ílovito-hlinité pôdy, veľmi kvalitné (2. kvalitatívna skupina). Mapované sú na ploche 42,1 ha (6,1% výmery) v oblasti Slanej lúky v sv. časti katastra.

Černozeme modálne (ČMm) sú mapované v západnej časti územia (Tretí hon – Štvrtý hon) na sedimentoch viatych pieskov – sú to hlinito-piesočnaté až piesočnato-hlinité, menej hlinité pôdy, hlboké, bezskeletnaté. Sú presychavé so značnou prímесou piesku – nejde teda o typické černozeme sprašových pahorkatín Podunajskej nížiny. Napriek tomu sú zaradené do 2. kvalitatívnej skupiny s výnimkou enklávy hlinitopiesočnatých pôd. (10,9ha), ktoré sú najmenej kvalitnými pôdami územia (6. kvalitatívna skupina). Celkovo zaberajú černozeme modálne 129,7 ha (18,7% výmery obvodu PÚ).

Regozeme (RM) sú plytké pôdy na nespevnených silikátových až karbonátových sedimentoch s výnimkou recentných alúvií, s ochrickým A – horizontom bez ďalších diagnostických horizontov. *Regozeme arenické (RMa)* – plytké pôdy, hlinito-piesočnaté až piesočnaté na viatych pieskoch, zmapované na lokalitách Tretí a Štvrtý hon. Charakteristické sú stredným až nízkym obsahom humusu a extrémnou presychavosťou.

Nepoľnohospodárska pôda zaberá v rámci obvodu pozemkových úprav len 1,0% výmery (6,6ha). Patria sem lesné pozemky o výmere 6,0ha a ostatné plochy o výmere 0,6ha.

V prípade väčších plôch sádov a záhrad v blízkosti intravilánu hrádze Váhu sú pôvodné pôdy pretvorené v dôsledku intenzívnej kultivácie. Preto je možné ich klasifikovať aj ako špecifické pôdy – **kultizeme (KM)**. Sú to pôdy na prirodzených substrátoch, ale činnosťou človeka s úplne pozmenenými vlastnosťami (prevažne kultiváciou počas poľnohospodárskeho využívania). Patria sem prevažne pôdy záhrad, vinogradov, ovocných sádov.

Záver:

V návrhu riešenia pri rozvoji obce a výrobnopodnikateľských zón uprednostniť polohy s horšou kvalitou pôdy- nižšou produkčnou schopnosťou.

Prehľad a zloženie PPF podľa BPEJ v k.ú je potrebné spracovať graficky na mape M 1: 10000.

- poľnohospodárska pôda - chrániť prvé štyri skupiny BPEJ v území podľa zákona č.220/2004 Z.z. a podľa neho realizovať rozvojové zámery v území ,rešpektovať celistvosť honov, rozvoj riešiť arondáciou

- lesná pôda - dbať na ochranu lesnej pôdy, dodržiavať LHP;

18. Požiadavky na riešenie vymedzených častí územia obce, ktoré je potrebné riešiť v podrobnosti územného plánu zóny

Vzhľadom na rozľahlosť riešeného územia a zložitosť jednotlivých častí je potrebné niektoré časti riešiť v podrobnosti územný plán zóny.

Jedná sa o nasledovné lokality :

a) Centrum obce -náves .

19. Požiadavky na určenie regulatívov priestorového usporiadania a funkčného využitia územia

V oblasti výroby a podnikateľských aktivít :

- navrhnuť a regulačne usmerniť spôsob využitia jestvujúceho výrobnosppracovateľského areálu, uvažovaného výrobnopodnikateľského areálu a ostatných aj navrhovaných drobných prevádzok ;

-

V oblasti bývania :

- navrhnuť a regulačne usmerniť spôsob využitia rozvojových lokalít IBV a súčasnej IBV.

V oblasti rekreácie a športu :

- navrhnuť a regulačne usmerniť rozvoj rekreačnošportového areálu ,lokalizáciu telocvične

Vo všetkých rozvojových lokalitách usmerňovať novú výstavbu prostredníctvom prípustných a neprípustných funkcií, doporučenej výšky zástavby, indexu podlažných plôch, koeficientu zastavanosti územia a stavebnej čiary /regulačných opatrení/.

- rozčleniť územie obce na funkčné a priestorové homogenne jednotky a k nim určiť prípustné, obmedzujúce alebo vylučujúce podmienky ich využitia.

20. Požiadavky na vymedzenie plôch pre verejnoprospešné stavby

Medzi verejnoprospešné stavby obce budú v budúcnosti patriť nasledujúce dôležité stavby , ktoré sú pre chod obce a zabezpečenie životnej úrovne jej obyvateľstva mimoriadne dôležité. Pre všetky tieto stavby je nevyhnutné rezervovať aj potrebné plochy a zabezpečiť, aby neboli zablokované žiadnym iným rozhodnutím :

- všetky nové a rekonštruované miestne automobilové komunikácie;
- prekládka cesty II/573;
- všetky pešie chodníky v obci;
- rozvojová rezerva pre rozšírenie cintorína;
- rozvojové lokality, určené pre technickú infraštruktúru potrebnú pre rozvoj IBV ;
- napojenie všetkých rozvojových lokalít na vodovod, kanalizáciu, plyn, elektriku, slaboprúd ;
- všetky elektroenergetické línie a zariadenia;
- stavby a zariadenia na zber, zneškodňovanie recykláciu, dotriedňovanie a kompostovanie odpadov;
- vybudovanie a lokalizácia telocvične;

21. Požiadavky na rozsah a úpravu dokumentácie územného plánu

Toto Zadanie bolo vypracované v zmysle zákona č.50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov.

Ďalšou etapou v procese spracovania ÚPN - obce Dlhá nad Váhom bude koncept riešenia ÚPN , ktorý bude v zmysle zákona 50/1976 Zb. z. , zákona 237/2000 Zb. z. , zákona č. 416/2001 Z.z. a neskorších noviel spracovaný a prerokovaný so všetkými dotknutými orgánmi štátnej správy, dotknutým samosprávnym krajom, susediacimi obcami, dotknutými právnickými osobami a verejnosťou.

Obsah návrhu územného plánu obce Dlhá nad Váhom bude spracovaný v súlade s ustanovením § 12 vyhlášky č. 55 / 2001:

1. Textová časť
2. Grafická časť (smerná a záväzná časť)
3. Dokladová časť
- 4.

1. TEXTOVÁ ČASŤ

- A1 Základné údaje o úlohe a území
- A2 hlavné ciele riešenia a problémy, ktoré územný plán rieši
- A3 Vyhodnotenie doterajšieho územného plánu obce
- A4 Údaje o súlade riešenia územia so zadaním a so súborným stanoviskom z prerokovania návrhu.

- B Riešenie územného plánu obce
- B1 Vymedzenie riešeného územia a jeho geografický opis
- B2 Vázby, vyplývajúce z riešenia a zo záväzných častí územného plánu regiónu
- B3 Základné demografické, sociálne a ekonomické rozvojové predpoklady obce
- B4 Riešenie záujmového územia a širšie vzťahy, dokumentujúce začlenenie riešenej obce do systému osídlenia
- B5 Návrh urbanistickej koncepcie priestorového usporiadania
- B6 Návrh funkčného využitia územia obce s určením prevládajúcich funkčných území vrátane určenia prípustného, obmedzujúceho a zakazujúceho funkčného využívania
- B7 Bývanie – návrh riešenia

- B8 Občianske vybavenie – sociálna infraštruktúra – návrh riešenia
- B9 Výroba a skladové hospodárstvo – návrh riešenia
- B10 Rekreácia - návrh riešenia
- B11 Vymedzenie zastavaného územia obce
- B12 Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov
- B13 Návrh riešenia záujmov obrany štátu, požiarnej ochrany i ochrany pred povodňami
- B14 Návrh ochrany prírody a tvorby krajiny vrátane prvkov územného systému ekologickej stability a ekostabilizačných opatrení
- B15 Doprava a prepravné vzťahy
- B16 Rozvoj technickej infraštruktúry
- B16.1 Zásobovanie vodou
- B16.2 Kanalizácia
- B16.3 Plynofikácia
- B16.4 Elektrifikácia
- B16.5 Spoje a zariadenia spojov
- B17 Koncepcia starostlivosti o životné prostredie, prípadne hodnotenie z hľadiska predpokladania vplyvov na životné prostredie
- B18 Vymedzenie a vyznačenie prieskumných území, chránených ložiskových území a dobývacích priestorov
- B19 Vymedzenie plôch vyžadujúcich zvýšenú ochranu, napr. záplavové územie
- B20 Vyhodnotenie perspektívneho použitia poľnohospodárskeho pôdneho a lesného fondu na nepoľnohospodárske účely
- B21 Hodnotenie navrhovaného riešenia najmä z hľadiska environmentálnych, ekonomických, sociálnych a územno-technických dôsledkov
- B22 Vyhodnotenie navrhovaných alternatív riešenia

C NÁVRH ZÁVÄZNEJ ČASTI

- C1 Návrh regulatívov funkčného a priestorového usporiadania vrátane limitov využitia územia formou regulácie celku a jednotlivých územno-priestorových častí - podrobná regulácia územia
- C2 Zásady a regulatívy umiestnenia občianskeho vybavenia územia
- C3 Zásady a regulatívy umiestnenia verejného dopravného a technického vybavenia
- C4 Zásady a regulatívy zachovania kultúrno – historických hodnôt, ochrany a využívania prírodných zdrojov, ochrany prírody a tvorby krajiny, vytvárania a udržiavania ekologickej stability vrátane plôch zelene
- C5 Zásady a regulatívy starostlivosti o životné prostredie
- C6 Vymedzenie zastavaného územia obce
- C7 Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov
- C8 Plochy na verejnoprospešné stavby, na vykonanie deleia a scelovania pozemkov na asanáciu a na chránené časti krajiny
- C9 Určenie, na ktoré časti obce je potrebné obstarat' a schváliť územný plán zóny
- C10 Zoznam verejnoprospešných stavieb, schéma záväzných častí riešenia a verejnoprospešných stavieb.

2. GRAFICKÁ ČASŤ

- 1. Výkres širších vzťahov M 1:50 000 M 1:10 000
- 2. Komplexný výkres priestorového usporiadania s vyznačenou záväznou časťou riešenia a verejnoprospešnými stavbami M 1:2 000
- 3. Výkres riešenia verejného dopravného vybavenia M 1:2000
- 4. Výkres riešenia verejného technického vybavenia obce –konceptia elektroenergetiky M 1:2 000

5. Výkres riešenia verejného technického vybavenia obce –konceptia vodného hospodárstva M 1:2000
6. Výkres riešenia verejného technického vybavenia obce –konceptia plynofikácie M 1:2000
7. Výkres ochrany prírody a tvorby krajiny vrátane prvkov ÚSES M 1:10 000
8. Výkres perspektívneho použitia poľnohospodárskeho pôdneho fondu a lesného pôdneho fondu na nepoľnohospodárske účely M 1:10 000

3. ZÁVÄZNÁ ČASŤ ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE

- a) Zásady a regulatívy priestorového usporiadania územia a funkčného využitia územia pre funkčné a priestorovo homogénne jednotky
- b) Určenie prípustných, obmedzujúcich alebo vylučujúcich podmienok pre využitie jednotlivých plôch a intenzity ich využitia
- c) Zásady a regulatívy pre umiestnenie občianskeho vybavenia územia
- d) Zásady a regulatívy pre umiestnenie verejného dopravného a technického vybavenia územia
- e) Zásady a regulatívy pre zachovanie kultúrohistorických hodnôt, pre ochranu a využívanie prírodných zdrojov, pre ochranu prírody a tvorbu krajiny, pre vytváranie a udržiavanie ekologickej stability, vrátane plôch zelene
- f) Zásady a regulatívy pre starostlivosť o životné prostredie
- g) Vymedzenie zastavaného územia obce
- h) Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území
- i) Plochy pre verejnoprospešné stavby
- j) Určenie pre ktoré časti obce je potrebné obstaráť a schváliť územný plán zóny
- k) Zoznam verejnoprospešných stavieb
- l) Schéma záväzných častí riešenia a verejnoprospešných stavieb

Vypracoval: Ing. arch. Peter Mizia

10/2009 NR

22. Dokladová část